

Dziennik Urzędowy C 164

Unii Europejskiej

Tom 48

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

5 lipca 2005

<u>Zawiadomienie nr</u>	Treść	Strona
I	<i>Informacje</i>	
.....		
II	<i>Akty przygotowawcze</i>	
	Komitet Regionów	
	58. sesja plenarna w dn. 23-24 lutego 2005 r.	
2005/C 164/01	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów pt. „Zarządzanie ryzykiem powodziowym — zapobieganie, ochrona i minimalizowanie skutków powodzi”	1
2005/C 164/02	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania dla polityki i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013”	4
2005/C 164/03	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)	18
2005/C 164/04	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady — Europejski Fundusz Rybołówstwa	31
2005/C 164/05	Opinia Komitetu Regionów w sprawie — wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego oraz — wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program wspólnotowy na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej — PROGRESS	48
2005/C 164/06	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów — Biała księga nt. usług użyteczności publicznej	53

PL
Cena:
18 EUR

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

2005/C 164/07	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego	59
2005/C 164/08	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program Kultura 2007 (2007-2013)	65
2005/C 164/09	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w życie programu wspierającego europejski sektor audiowizualny (MEDIA 2007)	76
2005/C 164/10	Opinia Komitetu Regionów w sprawie następstw polityki UE w dziedzinie chemikaliów dla miast i regionów Europy	78
2005/C 164/11	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie „Społeczny wymiar globalizacji — wkład polityki unijnej w równomierne rozdzielenie korzyści”	82
2005/C 164/12	Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej i priorytetów Komitetu Regionów na rok 2005	87
2005/C 164/13	Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie redynamizacji Strategii Lizbońskiej	91

II

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

58. SESJA PLENARNA W DN. 23-24 LUTEGO 2005 R.

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów pt. „Zarządzanie ryzykiem powodziowym — zapobieganie, ochrona i minimalizowanie skutków powodzi”

(2005/C 164/01)

Komitet Regionów,

uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów pt. „Zarządzanie ryzykiem powodziowym — zapobieganie, ochrona i minimalizowanie skutków powodzi” (COM(2004) 472 końcowy);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 12 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego z dnia 26 maja 2004 r. powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju;

uwzględniając wnioski Rady w sprawie zarządzania ryzykiem powodziowym, przyjęte w dniu 14 października 2004 r.;

uwzględniając własną opinię w sprawie wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy Rady ustanawiającej ramy dla działań wspólnotowych w dziedzinie polityki wodnej (COM(1997) 49 końcowy — CdR 171/97 fin ⁽¹⁾);

uwzględniając własną opinię w sprawie komunikatu Komisji w sprawie szóstego programu działań Wspólnoty Europejskiej na rzecz ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość, nasz wybór — szósty program działań na rzecz ochrony środowiska”, oraz wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowego programu działań na rzecz ochrony środowiska 2001-2010 (COM(2001) 31 końcowy — CdR 36/2001 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając własną uchwałę w sprawie ostatnich katastrof powodziowych w Europie oraz ustanowienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (CdR 294/2002 fin ⁽³⁾);

uwzględniając swoją opinię z inicjatywy własnej w sprawie „Zarządzania oraz konsekwencji katastrof naturalnych: rola wspólnotowej polityki strukturalnej” (CdR 104/2003 fin ⁽⁴⁾);

uwzględniając własną opinię w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego Europejską Grupę Współpracy Transgranicznej (COM(2004) 496 końcowy — CdR 62/2004 fin);

⁽¹⁾ Dz.U. C 180, z 11.6.1998, s. 38

⁽²⁾ Dz.U. C 357, z 14.12.2001, s. 44

⁽³⁾ Dz.U. C 66, z 19.3.2003, s. 26

⁽⁴⁾ Dz.U. C 256, z 24.10.2003, s. 74

uwzględniając własną opinię w sprawie: Komunikat Komisji Europejskiej pt. „Budowanie wspólnej przyszłości — wyzwania polityki i środki budżetowe poszerzonej Unii na lata 2007-2013” (COM(2004) 101 końcowy — CdR 162/2004 fin);

uwzględniając własną opinię (CdR 299/2004 rev.1) przyjętą w dniu 9 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Zrównoważonego Rozwoju (Sprawozdawca: Henk Aalderink, Członek Rady Wykonawczej prowincji Gelderland (NL/ALDE));

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Zarządzanie ryzykiem powodziowym stanowi ważną kwestię dla regionów i gmin europejskich. Wiele samorządów terytorialnych musi zajmować się ryzykiem powodzi przez wylewające rzeki bądź morze w celu ochrony i zachowania jakości życia swoich obywateli.
- 2) Można zidentyfikować różne rodzaje powodzi według ich różnej charakterystyki regionalnej. Niezbędne są najróżniejsze działania, aby zredukować prawdopodobieństwo, jak i skutki powodzi. Konieczne jest zatem regionalne podejście do kwestii zarządzania ryzykiem powodziowym.
- 3) Rzeki i morza nie uznają granic. Niezbędne są zatem starania o współpracę transgraniczną pomiędzy mieszkańcami i zarządcami w obszarach przybrzeżnych, jak również we wszystkich obszarach zlewisk rzek. Konieczne jest wytworzenie solidarności między ludźmi, którzy nie są bezpośrednio zagrożeni przez powódzie a ludźmi, którzy mieszkają na brzegach lub wybrzeżach, zagrożonych powodzią.

przyjął na 58. sesji plenarnej w dn. 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **przyjmuje z zadowoleniem** zasadnicze cechy Komunikatu Komisji, a w szczególności uzgodniony program działań w sprawie ochrony przeciwpowodziowej i **podkreśla**, że morza i rzeki stanowią dynamiczny system, którego nie można kontrolować poprzez proste lub sektorowe działania;

1.2 **zdaje sobie sprawę**, że środki ochrony przeciwpowodziowej w jednym regionie mogą wpłynąć negatywnie na powódź w innych regionach, położonych w górze bądź dole rzeki. Jest zatem ważne, by ustalić skutki działań przeciwpowodziowych dla całego dorzecza. Jednak takie podejście nie powinno prowadzić do narzuconych modeli, standardowych planów lub dalszej rozbudowy biurokracji, gdyż samorządy terytorialne wiedzą, że łączy je różnorodność, a nie jednolitość;

1.3 **zdaje sobie jednak sprawę**, że określanie skutków działań na obszarze całego dorzecza wymaga minimalnej liczby wskaźników standardowych. Wskaźniki te dają możliwość dokładnego dostrojenia i koordynowania działań na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W celu zapewnienia elastyczności powinna być możliwa zmiana liczby wskaźników standardowych w zależności od okoliczności;

1.4 **podkreśla**, że należy uświadomić obywatelom znaczenie środków zapobiegawczych w przypadkach, gdy zagrożenie powodziowe nie jest dostrzegane. Bardzo ważne jest zaangażowanie ze strony obywateli, gdyż obywatele są faktycznymi nośnikami zasady solidarności. Jest to szczególnie ważne wśród obywateli, którzy mieszkają w dorzeczach, gdzie nie występuje poważne lub potencjalne zagrożenie powodziowe, ale których obszary mogą w szczególności tworzyć spływ wód powodziowych;

1.5 **zdaje sobie sprawę**, że w dniu 14 października 2004 r. Rada postanowiła, że w ramach regularnych spotkań kierowników urzędów gospodarki wodnej należy we współpracy z innymi zainteresowanymi podmiotami i odpowiednimi stronami opracować program działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i **podkreśla**, iż europejskie samorządy terytorialne powinny uczestniczyć w jego tworzeniu;

1.6 **zachęca** i chętnie sam weźmie czynny udział w mobilizowaniu samorządów terytorialnych do opracowania przed rokiem 2007 planów, które z góry będą odpowiadały nowym możliwościom finansowania wspólnotowego, biorąc pod uwagę, że korzystanie z pomocy finansowej UE wymaga współfinansowania ze strony władz krajowych, regionalnych lub lokalnych.

2. Zlecenia Komitetu

Komitet Regionów

2.1 **uważa**, że zagrożenie powodziowe stanowi problem wspólny oraz że należy się nim zająć na poziomie całego dorzecza. Ogólnym celem winno być stworzenie wspólnej odpowiedzialności i solidarności na obszarze dorzecza, w celu uwzględnienia całego obszaru podczas poszukiwania skutecznych środków zwalczania zagrożenia powodziowego na małym obszarze dorzecza;

2.2 **uważa**, iż niezbędne jest podniesienie świadomości wszystkich zainteresowanych stron na obszarze dorzecza, a z pewnością mieszkańców obszarów górnej części rzeki, gdzie nie występuje, lub występuje nisko, zagrożenie powodziowe, ale których użytkowanie przyczynia się do tworzenia spływów wód powodziowych i **zaleca** zobligowanie wszystkich samorządów terytorialnych na obszarze dorzeczy do czynnego uczestnictwa w procesie planowania środków zapobiegawczych;

2.3 **popiera** podejście do rozwiązywania problemu zagrożenia powodziowego dla całego dorzecza jako integrowany sposób pracy, bez jakichkolwiek wyjątków sektorowych. Z metody tej należy korzystać przy stosowaniu zasady solidarności, którą Komitet również **popiera**;

2.4 **jest zdania**, że Centrum Monitorowania i Informacji na rzecz Ochrony Obywatelskiej Komisji Europejskiej mogłoby odegrać ważną rolę oprócz przekazywania informacji władzom szczebla krajowego i terytorialnego i **zaleca**, aby Centrum wprowadziło działania ukierunkowane na podniesienie świadomości również wśród innych zainteresowanych stron, zarówno społeczeństwa jak i przemysłu; w celu zwiększenia solidarności wśród mieszkańców całych dorzeczy **zaleca** on, aby Centrum stworzyło inicjatywy partnerstwa powodziowego;

2.5 **jest zdania**, że jedynie szerokie i zintegrowane podejście obejmujące kilka sektorów polityki może prowadzić do pożądaných efektów w dłuższym okresie czasu. Komitet Regionów **sugeruje** zatem, aby program działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej aktywnie zajął się szeregiem multidyscyplinarnych działań związanych z glebą;

2.6 **podkreśla** znaczenie wdrażania zasady solidarności w ramach strategii, opartej na trzech krokach — zatrzymanie, magazynowanie i odprowadzanie wody. Właściwe użytkowanie gruntów oraz system zarządzania wodą może zmniejszyć zagrożenie wystąpienia z brzegów dużych, a w szczególności małych rzek. Przykładem tego jest wykorzystanie pojemności retencyjnej gleby, małych systemów wodnych oraz małych dorzeczy jako zbiorników gromadzących wodę deszczową, które mogą zredukować największe przepływy powodziowe rzek;

2.7 **zaleca** Komisji opracowanie działań niezbędnych do zredukowania skutków bądź prawdopodobieństwa powodzi w postaci programu działań, uwzględniającego wszystkie odpowiedzialne szczeble współpracy. Tworzeniu planów zarządzania

ryzykiem powodziowym nie powinno stać na drodze wymijające stanowisko jakiegokolwiek państwa członkowskiego;

2.8 **zaleca**, aby przy opracowywaniu i dostrajaniu działań na rzecz ochrony przeciwpowodziowej stosować metody pracy oraz zasady wynikające z ramowej dyrektywy w zakresie polityki wodnej, bez starań o zmianę tej dyrektywy;

2.9 **jest zdania**, że w długim okresie program działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej powinien być dostosowany do wszystkich środków, które wynikają z dyrektywy ramowej w zakresie polityki wodnej;

2.10 **przyjmuje z zadowoleniem** program działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej wraz z krótko- i długookresowymi celami. W krótkim terminie jest kategorycznie niezbędne kontynuowanie istniejących inicjatyw, zwłaszcza tych ukierunkowanych na wdrożenie środków strukturalnych. Samorządy terytorialne w oczekiwaniu na program działań winny uczynić wszystko co w ich mocy, aby przeprowadzić konkretne działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

2.11 **jest zdania**, iż powodzenie programu działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej jest ściśle związane z otrzymaniem zadawalającego finansowania. Stanowisko to jest odzwierciedlone w proponowanych perspektywach finansowych na lata 2007-2013 oraz w propozycjach Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Społecznego UE oraz Funduszu Spójności UE.

2.12 **stanowczo popiera** zaproponowaną przez Komisję metodę identyfikowania, rozpowszechnienia i propagowania dobrych praktyk. Poza państwami członkowskimi niezbędne jest do tego uczestnictwo samorządów terytorialnych, jak również wszystkich możliwych zainteresowanych podmiotów z różnych regionów.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

**Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego:
„Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania dla polityki i środki budżetowe rozszerzonej
Unii na lata 2007-2013”**

(2005/C 164/02)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania dla i polityki i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013” (COM(2004) 101 końcowy;

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej z dn. 18 marca 2004 r. o wyrażenie opinii w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz protokołem o współpracy z września 2001 r. między Komisją Europejską a Komitetem Regionów, zachęcającym Komitet Regionów „do opracowania strategicznych dokumentów rozpatrujących kwestie, które Komisja uznaje za istotne”;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego z dn. 26 maja 2004 r., w sprawie powierzenia Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej opracowania opinii oraz decyzję Prezydium z dn. 15 czerwca 2004 r., w sprawie wyznaczenia grupy roboczej, która będzie pomagać sprawozdawcy w realizacji powierzonego zadania;

uwzględniając wnioski sformułowane na pierwszym i drugim posiedzeniu grupy roboczej, które odbyły się w Brukseli dn. 7 lipca i 16 listopada 2004 r. oraz uwagi przedstawicieli wewnętrznych komisji;

uwzględniając komunikat uzupełniający Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Perspektywy finansowe na lata 2007-2013”, COM(2004) 487 końcowy, który w zamierzeniu miał dostarczyć pierwszego pakietu szczegółowych propozycji w ramach polityki;

uwzględniając raport Komisji Budżetowej Parlamentu Europejskiego wydany w związku z komunikatem Komisji Europejskiej COM(2004) 101, A5-0268/2004 (Sprawozdawca: Terence Wynn); oraz uzupełniającą opinię komitetu ds. polityki regionalnej przyjętą dn. 18 marca 2004 r., (Sprawozdawca: Samuli Pohjamo);

uwzględniając swój raport prognostyczny: „Zarządzanie i uproszczenie Funduszy Strukturalnych po roku 2006” (CdR 389/2002 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając swoją opinię (CdR 120/2004) z dn. 12 czerwca 2004 r. w sprawie Trzeciego Raportu na temat Spójności ⁽²⁾;

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 162/2004 rev.3) przyjęty w dn. 26 listopada 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawca: Albert Bore, radny Rady Miasta Birmingham (UK, PES));

uwzględniając uchwałę Parlamentu Europejskiego odnośnie perspektyw finansowych, przyjętą w dn. 2 grudnia 2004 r.;

uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej: „Współpraca na rzecz wzrostu i zatrudnienia: nowy początek dla strategii lizbońskiej”, COM (2005) 24, z dn. 2 lutego 2005 r.;

⁽¹⁾ Dz. U. C 256 z 24.10.2003 r., str. 1.

⁽²⁾ Dz. U. C 318 z 22.12.2004 r., str.1

a także **mając na uwadze**, że kluczowym kryterium oceny ze strony Komitetu pozostają cele zapisane w art. 2 i 158 Traktatu WE ⁽¹⁾ dotyczące wzmacniania gospodarczej i społecznej spójności jak również solidarności w celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty oraz zmniejszenia dysproporcji między regionami, a w szczególności zmniejszenia opóźnienia w rozwoju obszarów znajdujących się w najmniej uprzywilejowanym położeniu, co będzie stanowiło znaczący wkład we wzmocnienie roli samorządów lokalnych i regionalnych w Europie oraz krok w kierunku osiągnięcia celów strategii lizbońskiej i gøteborskiej;

oraz mając na uwadze, że art. III-116 projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy wzmacnia cel spójności wprowadzając wymiar terytorialny: „W celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej i społecznej”;

na 58. sesji plenarnej w dn. 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) przyjął następującą opinię:

1. Budowanie naszej wspólnej przyszłości — kwestie istotne dla samorządów terytorialnych

KOMITET REGIONÓW

przyjmuje z zadowoleniem przyjęcie przez Komisję Europejską komunikatu w sprawie perspektyw finansowych na lata 2007-2013 pt. „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania polityki i środki budżetowe Unii Europejskiej” ⁽²⁾.

1.1 Priorytety i wyzwania poszerzonej Unii

1.1.1 **popiera** propozycje Komisji, które stanowią odpowiedź na potrzeby i wyzwania stojące przed poszerzoną Unią Europejską 27 Państw Członkowskich, łącznie z Bułgarią oraz Rumunią, w zgodzie z uzupełniającymi celami strategii na rzecz zrównoważonego wzrostu i zrównoważonego rozwoju środowiska, uzgodnionymi w Lizbonie i Gøteborgu przez rządy Państw Członkowskich, w odpowiedzi na obecne i przyszłe wymogi wspólnego rynku;

1.1.2 **wskazuje**, iż w dziedzinie gospodarki światowej Unia Europejska jest od roku 1995 ⁽³⁾ opóźniona wobec swoich głównych konkurentów;

1.1.3 **zauważa**, że od czasu rozszerzenia w dn. 1 maja 2004 r., UE stanowi największy obszar gospodarczy i handlowy świata, grupujący wiele z najbardziej wydajnych i innowacyjnych miast i regionów świata, stanowiąc jednak jednocześnie obszar o wskaźniku wzrostu znacząco niższym od średniej światowej;

1.1.4 **podkreśla**, że jeśli wszystkie składniki gospodarki europejskiej nie dostosują się do zmian strukturalnych narzuconych przez globalizację, to gospodarka europejska będzie ulegała dalszej zapaści w latach 2007-2013, zagrażając przez to dobrobytowi, stabilności i bezpieczeństwu naszych miast i regionów;

⁽¹⁾ „W celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej i społecznej. W szczególności Wspólnota zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych lub wysp, w tym stref wiejskich.”

⁽²⁾ COM(2004) 101 końcowy

⁽³⁾ „od 1995 r. tempo wzrostu dla UE 15 wyniosło średnio 2,2 % w porównaniu do 3,6 % średniej światowej i 3,2 % dla Stanów Zjednoczonych.” COM(2004) 101 końcowy str. 3

1.1.5 **uznaje**, że w sytuacji globalnej niestabilności i w obliczu wzrastającego zwątpienia publicznego w wydajność europejskiego modelu społecznego opartego na wzroście, konkurencyjności i solidarności, należy go bronić i utrzymywać, koordynując działania we wszelkich sferach zarządzania;

1.1.6 **wskazuje również**, że ponowne zjednoczenie Europy poprzez rozszerzenie musi w dalszym ciągu prowadzić do odnowienia solidarności oraz różnorodności, która przyczynia się do wzrostu potencjału Unii Europejskiej. Jednakże rozszerzenie przyniosło jednocześnie nowe, większe rozwarstwienia społeczne i gospodarcze w miastach i regionach. Jeśli rozwarstwienia te nie zostaną zahamowane, będą stanowiły zagrożenie dla spójności i powodzenia wspólnego rynku oraz naszych wspólnych celów traktatowych. Zapewnienie i wzmocnienie ducha europejskiej solidarności jest zatem koniecznym warunkiem wstępnym do powodzenia polityki spójności i rozwijania europejskiego modelu społecznego;

1.1.7 **potwierdza** stanowisko Komisji, iż niezbędna jest intensyfikacja starań finansowych w celu zrekompensowania asymetrycznego wpływu rozszerzenia UE na budżet Wspólnoty, wypełniając tym samym lukę pomiędzy ambicjami politycznymi oraz zajmując się obecnymi trudnościami w osiągnięciu celów;

1.1.8 **popiera** wniosek Komisji, aby stworzyć perspektywę finansową, które będą odpowiadały współczesnemu sprawowaniu rządów z udziałem władz lokalnych i regionalnych;

1.1.9 **jest zdania**, że wymaga to uznania potrzeby wielopoziomowej własności, skoordynowanych wspólnych działań oraz systemów księgowych Państw Członkowskich w celu maksymalizacji wydajności, jak najlepszego ukazania europejskiej wartości dodanej dla obywateli UE oraz pomnożenia potencjalnego zwrotu z każdego Euro wydanego z publicznych pieniędzy.

1.2 Środki budżetowe

1.2.1 **przyjmuje z zadowoleniem** wnioski Komisji, aby uwzględnić istniejące zobowiązania budżetowe i dopasować ograniczone środki finansowe do realistycznej oceny, co jest konieczne oraz co leży w zasięgu możliwości finansowych w celu osiągnięcia celów UE;

1.2.2 **podkreśla**, że wraz z rozszerzeniem wystąpił 5 % wzrost PKB Wspólnoty wobec 20 % zwiększenia liczby ludności;

1.2.3 **wskazuje**, że przeciętny Produkt Krajowy Brutto per capita w UE 25 zmniejszył się o 12,5 %, odzwierciedlając fakt, że wraz z rozszerzeniem podwoiły się dysproporcje w dochodzie oraz znacznie pogorszył się wskaźnik ubóstwa;

1.2.4 **zauważa**, że mimo, iż Komisja proponuje zwiększyć przydziały środków przeznaczonych na płatności przeciętnie do poziomu 1,14 % DNB, w tym samym okresie środki na pokrycie zobowiązań wynosiłyby średnio 1,22 %. W perspektywach finansowych na lata 2007-2013 zostanie zachowany obowiązujący na lata 2000-2006 pułap zasobów własnych na poziomie 1,24 % DNB ⁽¹⁾;

1.2.5 **wskazuje również**, że fakt ten kontrastuje z podniesieniem pułapu zasobów własnych UE w dwóch pierwszych perspektywach finansowych (nie dotyczy to jednak obecnych perspektyw):

1988-1992 z 1,15% do 1,20% PNB,

1993-1999 z 1,24% do 1,27% PNB,

2000-2006 z 1,27% PNB (lub) 1,24% DNB;

1.2.6 **podkreśla**, że rozszerzenie UE podyktowało zmianę polityki Komisji, która (wraz z innymi zewnętrznymi przyczynami) znalazła odbicie w strukturze środków na pokrycie zobowiązań. Nastąpił wzrost zobowiązań na spójność i konkurencyjność (zrównoważony wzrost), zmniejszenie zobowiązań na działalność rolniczą (zrównoważone rolnictwo) oraz zwiększenie zobowiązań na działalność pozarolniczą (rozwój obszarów wiejskich);

1.2.7 **wskazuje**, że w ten sposób nieuchronne koszty rozszerzenia trzeba będzie pokryć poprzez zmniejszenie różnicy między środkami przeznaczonymi na płatności a pułapem zasobów własnych, która w poprzednich perspektywach finansowych służyła do pokrycia nieprzewidzianych wydatków;

⁽¹⁾ Środki na pokrycie zobowiązań są wyższe niż środki na pokrycie płatności, ponieważ stanowią fundusze przeznaczone na programy trwające dłużej niż jeden rok, a zatem nie zawsze są wykorzystane w roku, na który zostały zabudżetowane. Oczekuje się, że środki na pokrycie płatności zostaną uruchomione w roku budżetowym, dla którego zostały alokowane. Płatności państw członkowskich są obliczane rocznie na podstawie środków na pokrycie płatności zaksięgowanych w budżecie. Pułap środków własnych ustalany jest decyzją Rady i określa on maksymalną kwotę składek państw członkowskich.

1.2.8 **zauważa**, że środki w wysokości 1,14 % DNB, przeznaczone na płatności w perspektywach finansowych na lata 2007-2013, zawierają w sobie Europejski Fundusz Rozwoju oraz Fundusz Solidarności. 1,14 % DNB odpowiada zatem w przybliżeniu 1,10 % PNB w postaci środków przeznaczonych na płatności w latach 2000-2006;

1.2.9 **przyjmuje do wiadomości**, że wnioski Komisji stanowią przedmiot pewnych sporów oraz że wiele państw płatników netto wzywało do bardziej rygorystycznych poziomów wydatkowania, które utrzymywałyby przydziały środków na zobowiązania na poziomie 1 % DNB (wliczając już określone zobowiązania, takie jak wydatki na rolnictwo) ⁽²⁾;

1.2.10 **obawia się**, że takie stanowisko zaowocuje przydziałem środków na płatności na poziomie 0,9 % DNB oraz że średnia roczna kwota w okresie 2007-13 byłaby zatem znacznie niższa niż uzgodniona kwota płatności na rok 2006, która wynosi 1,09 % DNB;

1.2.11 **wskazuje**, że stanowiłoby to restrykcyjne ograniczenie budżetowe, które przyniosłoby uszczerbek zarówno politykom o specjalnym statusie określonym Traktatem, jak również politykom pomnażającym działania; jego skutki mogłyby również odbić się na oczekiwaniach nowych Państw Członkowskich;

1.2.12 **wyraża przekonanie**, że wnioski Komisji stanowią logiczną odpowiedź na niepokoje budżetowe Państw Członkowskich, których zasoby własne kurczą się obecnie w wyniku niskich wskaźników wzrostu w całej Europie. Dlatego też Komitet jest podobnego zdania co Europejski Bank Inwestycyjny i popiera przesunięcie środków i ukierunkowanie ich na przyszłe wyzwania;

1.2.13 **zauważa**, że przy 1,24 % DNB budżet UE wyniesie jedynie około 2,5 % całkowitych wydatków publicznych w Unii;

1.2.14 **zgadza się** z Komisją, że nie należy oczekiwać „więcej Europy” przy mniejszych wpłatach do budżetu. Nowe obszary polityki na szczeblu UE wymagają nowych rozwiązań finansowych;

1.2.15 **zauważa**, że ponieważ perspektywy finansowe nie mogą istnieć bez porozumienia pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą, oraz że istniejący Traktat nie przewiduje obowiązku sporządzenia perspektywy finansowych, a jedynie rocznych budżetów, to spory między Państwami Członkowskimi w kwestii perspektyw finansowych należy rozwiązać bardzo szybko. Nierozsądnym byłoby ponownie dopuścić do takich opóźnień, jak w przypadku uchwalania Agendy 2000. Przedłużające się negocjacje mogłyby zakłócić funkcjonowanie przyszłych programów Funduszy Strukturalnych;

⁽²⁾ NAWIĄZANIE DO LISTU 6 GŁÓW PAŃSTW: „Średnie wydatki w kolejnych perspektywach finansowych powinny w naszej opinii ustabilizować się na bieżącym poziomie wydatków, nie przekraczając 1,0 % DNB, łącznie z wydatkami na rolnictwo mieszczącymi się w pułapie określonym przez Radę Europejską w październiku 2002.”

1.2.16 **wyraża przekonanie**, że siedmioletni okres perspektyw finansowych na lata 2007-2013 jest odpowiedni ze względu na stojące przed Unią poważne wyzwania strukturalne. Ponadto, taki okres daje możliwość ustalenia skutecznych mechanizmów i instrumentów na późniejsze okresy. Zagwarantowane finansowanie Wspólnoty na siedem lat z góry, w przeciwieństwie do krótkoterminowego finansowania, które często obowiązuje przy cztero- lub pięcioletnich rządach krajowych, oferuje miastom i regionom bezpieczeństwo planowania, niezbędne do podjęcia długoterminowych strategicznych decyzji na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego;

1.2.17 **jednakże zauważa**, że pięcioletni okres pokrywałby się z kadencją Parlamentu i Komisji, co zwiększyłoby demokratyczną legitymację perspektyw finansowych.

1.3 Stanowisko wobec wydatków

1.3.1 **jest zdania**, iż trzy główne priorytety przedstawione przez Komisję w swoim Komunikacie na temat perspektyw finansowych na lata 2007-2013 są właściwe. Mianowicie są to:

- zrównoważony rozwój;
- wypełnianie konkretną treścią obywatelstwa unijnego;
- UE w roli globalnego partnera;

1.3.2 **twierdzi**, że perspektywy finansowe na lata 2007-2013 powinny uwzględnić potrzebę poszerzenia europejskiego konsensusu w sprawie wyzwań wspólnej polityki określonych w perspektywach, poprzez jasne nakreślanie europejskiego wymiaru tych problemów, jednocześnie podkreślając zarówno wartość dodaną działań UE, jak również, zgodnie z zasadą subsydiarności, akcentując odrębny wkład każdego ze szczebli rządowych — lokalnego, regionalnego i krajowego;

1.3.3 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że Komisja docenia zarówno wartość dodaną działań na szczeblu UE, jak i kwestię lepszego sprawowania rządów przy wdrażaniu polityki UE w każdym z działów budżetowych swoich perspektyw finansowych na lata 2007-2013 (punkt ten jest szczegółowo przedstawiony w późniejszym komunikacie Komisji);

1.3.4 **zgadza się** z Komisją, iż transfer środków finansowych na szczebel UE w ramach perspektyw finansowych na lata 2007-2013 nie powinien być traktowany jako cel sam w sobie;

1.3.5 **aprobuje** stanowisko Komisji, że wydatki w kolejnych perspektywach finansowych powinny zapewnić działaniom na szczeblu UE:

- skuteczność (cele można osiągnąć jedynie poprzez działania na szczeblu UE),
- rentowność (działania UE oferują dogodny stosunek kosztów do korzyści),
- komplementarność (aktywizowanie poprzez generowanie działań na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym);

1.3.6 **wyraża przekonanie**, że model UE stanowi równowagę pomiędzy jednostką a społeczeństwem, władzami państwowymi a władzami terytorialnymi, zyskiem rynkowym a przepisami prawnymi. Ustalenie przez Komisję priorytetów wśród działań perspektyw finansowych pozwala na zrównoważony wzrost modelu, który od ponad 50 lat przynosi Europie stabilność i rozwój;

1.3.7 **sądzi**, że Komisja przyjęła zrównoważoną strategię wobec polityki spójności w całości działów, kładąc szczególny nacisk na potrzeby nowych Państw Członkowskich, poprzez znalezienie złotego środka między dysproporcjami gospodarczymi, społecznymi i terytorialnymi w całej UE;

1.3.8 **jest zdania**, iż we wszystkich działach odnaleźć można kluczowe przykłady, w jaki sposób model UE przynosi wartość dodaną. Inwestycje UE w dziedzinie badań i rozwoju, wymiany transgranicznej oraz projektów rozwoju infrastruktury wiążą się z celami z Lizbony i Göteborga poprzez partnerskie podejście, które może wspomóc rozwój, konwergencję, konkurencyjność, jak również długotrwałą równowagę. W przypadku działań badawczo-rozwojowych partnerskie podejście obejmuje także szeroką sieć infrastruktury edukacyjnej i badawczej, która umożliwi pełne wykorzystanie wysokiego poziomu wykształcenia mieszkańców Europy i jej potencjału wzrostu. Same rozwiązania rynkowe nie zapewnią stabilnej przyszłości, do której dąży Europa;

1.3.9 **uznaje**, że kryterium przystępności i dyscyplina budżetowa stanowią czynniki stymulujące proces negocjacji, w ramach którego występują dwa stanowiska wobec metodologii ustanawiania perspektyw finansowych:

- identyfikowanie potrzeb i odpowiednia alokacja zasobów,
- identyfikowanie możliwości finansowych i odpowiednia alokacja priorytetów;

1.3.10 **dostrzega**, że Komisja opowiedziała się za pierwszym podejściem z perspektywy oddolnej, na podstawie oceny potrzeb metodą oddolną;

1.3.11 **odrzuca** rozumowanie, jakoby drugie podejście mogłoby stanowić długotrwałe rozwiązanie gospodarczych, społecznych i demokratycznych problemów UE.

1.4 *Ramy finansowe*

przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji w zakresie zbudowania nowych ram finansowych wokół ograniczonej liczby celów polityk:

- (1a) Konkurencja na rzecz wzrostu i zatrudnienia,
- (1b) Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia,
- (2) Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów naturalnych,
- (3) Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość,
- (4) UE jako partner globalny.

Uwagi Komitetu odnoszą się w większości do rozdziału dotyczącego zrównoważonego rozwoju, 1(a), 1(b) i (2).

1.4.1 Zrównoważony wzrost

- **dostrzega** potrzebę uznania trwałego i zrównoważonego rozwoju, z punktu widzenia gospodarczej spójności i logiki politycznej, jako instrumentu budżetowego dla trzech uzupełniających się filarów: konwergencji, konkurencyjności i zatrudnienia oraz współpracy terytorialnej;
- **przyjmuje z zadowoleniem** propozycję budżetu dla polityki strukturalnej i spójności w wys. 336,2 mld EUR na okres 2007-2013 wobec kwoty 213 mld EUR na okres 2000-2006, odnotowując, że 78 % (262,3 mld EUR) przeznaczono na cel konwergencji dla regionów o niższym poziomie rozwoju, 18 % (68,5 mld EUR) przeznaczono na konkurencyjność regionalną i zatrudnienie, natomiast 4 % (13,5 mld EUR) na cel współpracy terytorialnej w ramach rozwoju transgranicznego i międzyregionalnego ⁽¹⁾;
- **zauważa**, że jedna linia budżetowa w wys. 262,3 mld EUR została przydzielona na cel konwergencji dla regionów, w których DNB na mieszkańca kształtuje się poniżej 75 % średniej UE25, przy czym 22 mld EUR jest dostępnych dla obecnie kwalifikujących się krajów UE15 w ramach celu spójności, które jednak przestaną spełniać to kryterium z czystych względów statystycznych (regiony w fazie przejściowej, tzw. „phasing-out”). Wynosi to 66 % kwoty, którą otrzymałyby w okresie 2007-2013 jako regiony, które w pełni kwalifikowałyby się do otrzymania wsparcia w ramach celu konwergencji;
- **zauważa**, że jedna linia budżetowa w wys. 336,2 mld EUR wynosi 0,41 % DNB (lub 344,9 mld EUR, 0,46 % DNB,

⁽¹⁾ Cel konwergencji dotyczy regionów, których DNB jest mniejszy niż 75 % średniego poziomu w UE25 i wsparcia przejściowego (phasing out) dla regionów UE15, których DNB jest poniżej 90 % średniej UE15. Środki przeznaczone na Fundusz Spójności w okresie 2000-2006 wynoszą 18 mld EUR, natomiast na cztery fundusze strukturalne - 195 mld EUR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Instrument Wspierania Rybołówstwa oraz Sekcja Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej)

włączając koszty administracyjne związane z Funduszem Solidarności oraz inne działania);

- **podkreśla**, że aby zrealizować solidną gospodarkę w skali makro, dostosowaną do zrównoważonego wzrostu, programy w ramach tych filarów muszą być jednoznacznie ukierunkowane na osiągnięcie celów z Lizbony i Göteborga;
- **zauważa**, że strategia lizbońska miała służyć promocji zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz wzmocnieniu spójności społecznej, realizując następujące cele:
 - zwiększenie stopy zatrudnienia do 70 % do roku 2010,
 - zbliżenie poziomów produktywności w Europie do wyników osiąganych przez czołowe firmy światowe,
 - określenie wyzwań dla społeczeństwa informacyjnego oraz utworzenie europejskich obszarów regionalnych,
 - zwiększenie inwestycji na badania do poziomu 3 % PKB;
- **zauważa**, że w uzupełniającym komunikacie Komisja przyznaje, iż cele lizbońskie i goteborskie, jakimi są wzrost i zmniejszanie dysproporcji, w dużym stopniu nie zostały osiągnięte. Częściowo jest to konsekwencją nacisku wynikającego z konieczności reagowania na globalną konkurencję, kwestie wydajności, starzenie się społeczeństwa oraz zwiększające się potrzeby w zakresie ochrony zdrowia; przy jednoczesnym nacisku na wydatki publiczne;
- **wyraża przekonanie**, że należy określić i zmierzyć decydujące czynniki powodzenia, celem monitorowania realizacji i osiągnięcia celów strategii lizbońskiej i goteborskiej; oraz sposoby mobilizowania społeczeństwa obywatelskiego, władz regionalnych i lokalnych oraz liderów przedsiębiorczości — wszystkich, dla których ważne jest powodzenie strategii lizbońskiej, celem wdrożenia strategii lizbońskiej i goteborskiej dla wszystkich;
- **uznaje fakt**, że jeśli poziomy wydatków w ramach perspektyw finansowych zostaną zmniejszone poniżej proponowanego przez Komisję prognozy 1,14 % środków DNB na pokrycie płatności, programy, które zostałyby zlikwidowane odnosiłyby się pod-działu „Wsparcie regionalnej konkurencyjności i zatrudnienia” w ramach działu 1b) „Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. Zaostrzyłby się problem dysproporcji regionalnych. Wskutek tego nie będzie możliwe uczestnictwo wszystkich regionów na tych samych zasadach w zwiększeniu konkurencyjności, wzrostu i zatrudnienia w całej Unii Europejskiej;

- **konsekwentnie wspiera** realizację działań na rzecz konkurencyjności i zatrudnienia w celu zagwarantowania, by wszystkie terytoria regionalne UE były w pełni włączone w realizację strategii lizbońskiej i goteborskiej, zastanawia się jednakże, na ile programy w ramach poszczególnych filarów wnoszą wkład w osiągnięcie celów z Lizbony i Gøteborga, jeżeli jedynym kryterium dla finansowania będzie brak dobrobytu regionalnego;
 - **podkreśla**, że PKB jako główny wskaźnik jest, jak stwierdza Trzeci Raport na temat Spójności, obarczony wieloma słabościami i że wielokrotnie okazywano, że dysproporcje wewnątrz regionów, najbardziej widoczne w dużych i średniej wielkości miastach ⁽¹⁾, są często o wiele większe niż dysproporcje między regionami;
 - **ubolewa** zatem, że problem występujący w regionach i pomiędzy regionami potęguje się jeszcze bardziej przez zmniejszenie środków budżetowych przyznanych na nowy „cel 2”, w porównaniu z wcześniejszymi okresami programowania, por. 18 % budżetu na rok 2007-2013 w porównaniu do 23,8 % w latach 2000-2006 ⁽²⁾;
 - **przyjmuje z zadowoleniem** szersze uznanie potencjału większych obszarów miejskich jako siły napędowej wzrostu gospodarczego, wyraża jednak przekonanie, że zaproponowane uregulowania dla ram prawnych poszczególnych krajów powinny zawierać wyraźną wskazówkę w kierunku zrównoważonego rozwoju miast, by odzwierciedlać rolę tych ośrodków jako siły napędowej europejskiej gospodarki;
 - **ubolewa**, że choć istnieje odpowiednia świadomość skutków starzenia się populacji, poprzez strategię lizbońską — niższych stóp wzrostu i niższego PKB — jak też środków potrzebnych do ich zwalczania, to jednak brak podobnej świadomości potencjału ludzi młodych w realizacji strategii odnośnie konkurencyjności i wzrostu.
- (a) Konkurencja na rzecz wzrostu i zatrudnienia
- Promocja konkurencyjności przedsiębiorstw na całkowicie zintegrowanym jednolitym rynku
 - **uznaje** potrzebę ponownego wprowadzenia polityki przemysłowej w Europie poprzez stworzenie otoczenia przyjaznego dla przedsiębiorstw;
 - **podkreśla** konieczność wykorzystywania i wspierania potencjału rozwojowego sektora MSP jako podstawy wzrostu na rynku wewnętrznym, uznając, że MSP reprezentują być może największy niewykorzystany potencjał rynku wewnętrznego;
 - **stwierdza**, że przy stosowaniu przepisów w zakresie jednolitego rynku do polityki spójności w celu stymulowania małych przedsiębiorstw powstaje mierzalna wartość dodana w postaci zwiększania się handlu wewnątrzwspólnotowego pomiędzy mniej rozwiniętymi regionami a resztą UE: około jednej czwartej wydatków na politykę spójności uzależnioną od konkurencyjności powraca następnie do reszty UE w formie wzrostu eksportu;
 - **wyraża przekonanie**, że w reformie zasad dotyczących pomocy publicznej, niezbędny jest system zwolnień „poziomych”, celem umożliwienia wsparcia w dziedzinie badań i rozwoju technologii oraz MSP;
 - **wyraża przekonanie**, że wprowadzenie szacunkowych ocen skutków dla lepszego wykorzystania subwencji państwowych, dałyby władzom na szczeblu krajowym i regionalnym oraz lokalnym więcej swobody w podejmowaniu działań, które mają tylko ograniczony wpływ na konkurencję i wymianę handlową na poziomie UE, ale mają na celu usunięcie rzeczywistych usterek rynku, przyczynianie się do rozwoju obszarów mniej rozwiniętych i wspieranie przedsiębiorczości;
 - Wzmacnianie wysiłków Europy w zakresie badań i rozwoju technologicznego
 - **jest zdania**, że jeżeli UE ma się stać dynamicznym, opartym na wiedzy obszarem gospodarczym, to konieczne są pewne działania i systemy wsparcia finansowego, przede wszystkim w celu tworzenia ośrodków kompetencji z szeroko rozpowszechnionej w Europie infrastruktury edukacyjnej i badawczej, które mogłyby pozytywnie oddziaływać na regionalne obszary gospodarcze, pozwalając na osiągnięcie doskonałości i zwiększenie konkurencyjności w całej UE;
 - **zgadza się** z Komisją, że wzmocnienie wysiłków UE na rzecz rozwoju badań i technologii stanowi istotny cel dla rozszerzonej Europy, jednakże przy zachowaniu właściwej równowagi pomiędzy finansowaniem publicznym a prywatnym ⁽³⁾;
 - **aprobuje** zatem decyzję Rady Europejskiej zebranej w Barcelonie o zwiększeniu wydatków na rzecz badań i rozwoju do 3 % PNB EU do roku 2010;
 - Łączenie Europy za pomocą infrastruktury transportowej
 - **zgadza się** z propozycją Komisji co do zwiększenia środków finansowych przeznaczanych na rozwój trans-europejskich sieci transportowych. Głównym priorytetem powinny być przy tym projekty transgraniczne, które wspierają intermodalność i wykorzystywanie zrównoważonych środków transportu (w szczególności w ramach koncepcji „autostrad morskich”), pod warunkiem że będą one kompatybilne z kompleksowym systemem zrównoważonego transportu;

⁽¹⁾ Według Audytu Miejskiego 2004.

⁽²⁾ 11,5 % Cel 2 i 12,3 % Cel 3

⁽³⁾ „UE obecnie przeznacza zaledwie 2 % GNB na badania i rozwój, około 1/3 mniej niż w Stanach Zjednoczonych. Różnica ta w 80 % jest spowodowana niedoinwestowaniem w dziedzinie badań i rozwoju ze strony sektora prywatnego.” Art. 3.31 Komunikatu Komisji Europejskiej na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej COM (2005) 24 „Współpraca na rzecz wzrostu i zatrudnienia: nowy początek dla strategii lizbońskiej” z dnia 2 lutego 2005 r.

- **podkreśla** rolę, którą mogą odgrywać TEN-T, a konkretnie „autostrady morskie”, szczególnie w przypadku wysp, przy przewyżnianiu trudności, jakie mają regiony o niekorzystnym położeniu naturalnym oraz z problemami demograficznymi, w dostępie do rynku wewnętrznego na równych warunkach;
- **zauważa**, że zdolność Państw Członkowskich do gromadzenia środków niezbędnych do inwestycji infrastrukturalnych jest ograniczona, gdyż próbują one jednocześnie obniżyć poziom wydatków publicznych, by spełnić kryteria paktu na rzecz stabilności i wzrostu;
- **podkreśla**, że finansowanie TEN-T przez samorządy lokalne i regionalne może być tylko marginalne ze względu na ich zobowiązania z tytułu innych inwestycji infrastrukturalnych, które są często niezbędne dla sprawnego funkcjonowania TEN-T oraz lokalnych infrastruktur gospodarczych i społecznych;
- **stwierdza**, że wspieranie konkurencyjności jest korzystne dla rozpoznania istotnych współzależności miast i regionów, które z kolei mogą stworzyć masę krytyczną pozwalającą na osiągnięcie wzrostu w sektorach, w których jedno miasto czy jeden region w pojedynkę nie mógłby go wygenerować. Strategiczne sieci europejskie takie jak URBACT są tego dobrymi przykładami. Powinny być one wykorzystywane w skali europejskiej do zapewnienia wymiany sprawdzonych metod i wiedzy fachowej pomiędzy regionami oraz niezbędnych inwestycji, mając na względzie realizację celów z Lizbony i Göteborga;
- Poprawa jakości edukacji i kształcenia zawodowego
- **podkreśla**, że edukacja i szkolenie zawodowe zasobów ludzkich na szczeblu lokalnym i regionalnym mają decydujące znaczenie dla rozwoju jednolitego rynku europejskiego oraz dla realizacji strategii lizbońskiej. Działania prowadzone w EU mające na celu wspieranie mobilności dadzą rzeczywiste efekty ekonomiczne. Zarówno w ujęciu jednostkowym, jak i całościowym, środki te stanowią rzeczywiście efektywne wsparcie. Dodatkowe koszty budżetowe, jakie generują, powinny być uznane za niezbędne dla należytego funkcjonowania i rozwoju zintegrowanego rynku pracy oraz wspólnej europejskiej przestrzeni w zakresie kształcenia.
- Pomoc dla społeczeństwa europejskiego w zakresie przewidywania i podolania przemianom społecznym
- **aprobuje** stanowisko Komisji, że należy stworzyć odpowiednie ramy prawne dla przedsiębiorstw i pracowników w celu ustanowienia standardów socjalnych i podstawowych praw.
- (b) Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia
- **uznaje fakt**, że wspólnotowa wartość dodana nie jest generowana tylko przez finansowanie, lecz poprzez metodę wspólnotową, która służy przygotowaniu programów uwzględniających i rozwijających regionalne strategię. Jedynie europejskie ramy instytucjonalne mogą zagwarantować komplementarność polityk sektorowych i instrumentów finansowych z uwagi na wspólnotowe cele spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- **dostrzega**, że cel konwergencji powinien być priorytetowy w kontekście rozszerzenia, tak by zasygnalizować solidarność z nowymi Państwami Członkowskimi i najsłabszymi regionami „starych Państw Członkowskich” oraz zagwarantować, że środki zostaną skierowane do regionów i miast, które wykazują największe opóźnienie w rozwoju;
- **wskazuje**, że wniosek Komisji dotyczący budżetu funduszy strukturalnych UE w następnym okresie wsparcia stanowi sprawiedliwy kompromis również dla regionów dotychczasowej UE-15, przewidując przeznaczenie w „starych” Państwach Członkowskich 109,8 miliarda Euro na nowy cel 1, zaś 56,6 miliarda Euro na nowy cel 2 (w porównaniu z — odpowiednio — 154 mld i 46,6 mld Euro w bieżącym okresie wsparcia);
- **przestrzega** przed podważaniem zasad partnerstwa i solidarności w stosunku do tych Państw Członkowskich, które nie kwalifikują się już do Funduszu Spójności w wyniku statystycznych skutków rozszerzenia.
- **uznaje** przyczyny wprowadzenia pułapu 4 % krajowego PKB dla wszystkich Państw Członkowskich, w przydziale środków z funduszy EFRR, EFS i Funduszu Spójności, włączając transfer środków przeznaczonych na restrukturyzację rybołówstwa i rozwój obszarów wiejskich⁽¹⁾. Zmniejszenie dysproporcji gospodarczych i społecznych musi pozostać nadrzędnym priorytetem UE, a wymienione fundusze są konieczne do wspomagania regionów i Państw Członkowskich o niższym poziomie rozwoju ekonomicznego i społecznego;
- **przyjmuje**, że zasada formuły berlińskiej — im słabiej rozwinięty region, tym większą pomoc powinien otrzymać — jest słuszna i powinna w dalszym ciągu być stosowana. Konsekwentnie, należy zbadać rozbieżności pojawiające się w stosowaniu 4 % pułapu krajowego PKB w przydziale środków pomocowych;
- **przestrzega** jednak, że korekty łącznych przydziałów środków na zobowiązania będą dotyczyły jedynie kwot powyżej progu 4 % PKB i dlatego też — mimo że środki na rzecz spójności dla nowych Państw Członkowskich będą zagwarantowane — będzie to poważnie osłabiać zasadę objęcia wszystkich strategią lizbońską — goteborską;

⁽¹⁾ Transfer środków finansowych do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Rybołówstwa jest obliczany po nałożeniu pułapu, aby zachować neutralność budżetową.

— **uznaje** za ważne usprawnianie zdecentralizowanych szczebli władz w nowych Państwach Członkowskich i nowych krajach sąsiedzkich. Znaczne postępy we współpracy transgranicznej i międzyregionalnej można osiągnąć poprzez wymianę informacji i wiedzy fachowej pomiędzy ekspertami z jednostek samorządu lokalnego i regionalnego.

1.4.2 Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów naturalnych

przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w perspektywach finansowych została uwzględniona konieczność zdywersyfikowania działań na rzecz obszarów wiejskich: poprawa stanu środowiska oraz jakości życia jako decydujący czynnik dla wzmocnienia terytorialnej spójności, w ramach celów zrównoważonego rozwoju zapisanych w strategii lizbońsko — gøteborskiej;

wyraża swoje zaniepokojenie, że wskaźniki wzrostu i rozwoju, takie jak zatrudnienie, przemysł i różnorodność, są na obszarach wiejskich prawie zawsze słabsze i pogarszają tam jakość życia;

przyjmuje z zadowoleniem potencjał programów skierowanych dla miast w zakresie możliwości stymulowania przez nie rozwoju terenów wiejskich, poprzez konkretne inicjatywy w zakresie badań i rozwoju, przedsiębiorczości i przemian społecznych, mimo że wiadomo, iż jest mało prawdopodobne, aby bardziej oddalone obszary wiejskie odniosły korzyści z takich inicjatyw;

podkreśla jednak konieczność znalezienia wyważonych rozwiązań dla obszarów wiejskich w różnych sytuacjach (w tym na obszarach o niekorzystnym położeniu geograficznym oraz obszarach o szczególnych problemach środowiskowych);

podkreśla również konieczność zachowania terytorialnej różnorodności; w tym kontekście koncepcja podstawowego modelu „miasto/wieś” oznacza w polityce wzrostu i spójności odejście od modeli „przemysłowo/rolniczych”, które ze względu na wyzwania związane z globalizacją wydają się być już nieaktualne;

popiera uznanie działań zmierzających do ochrony środowiska we wszystkich aspektach: globalnym, regionalnym, miejskim, wiejskim i morskim, jako element służący do poziomej integracji programów. W tym kontekście, samorządy lokalne i regionalne odpowiedzialne za utrzymanie terenów z programu NATURA 2000, powinny mieć zapewnione finansowanie pochodzące z odpowiednich instrumentów polityki.

1.4.3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo, sprawiedliwość

przyjmuje z zadowoleniem, że Komisja chce nadal rozwijać i wypełniać treścią kwestię „obywatelstwa UE” oraz że zamierza

zajmować się z właściwym zaangażowaniem trudnymi problemami imigracji i integracji, wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (patrz preambuła Europejskiej Karty Praw Podstawowych⁽¹⁾), dotyczącymi obszarów miejskich i wiejskich w całej Unii Europejskiej;

dostrzega obiektywnie, że wyzwaniom związanym z imigracją i azylem nie można już stawiać czoła tylko za pomocą działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie;

podkreśla też, że wiele lokalnych i regionalnych władz zapewnia obecnie podstawowe środki wsparcia i infrastrukturę;

podkreśla, że zarówno większe miasta europejskie, jak i obszary wiejskie, na coraz większą skalę spotykają się z problem migracji siły roboczej oraz osiedlaniem się nowo przybyłej ludności, wskutek czego nabywają większe doświadczenia w tym zakresie. Dlatego wiedza ta i doświadczenia z integrowaniem imigrantów powinna być odzwierciedlona w postanowieniach przepisów wykonawczych, jakie w tym zakresie powinna przedstawić Komisja;

dostrzega, że obecne programy na rzecz ochrony konsumenta, bezpieczeństwa żywności i zdrowia nie spełniają oczekiwań obywateli europejskich;

wobec tego **popiera** wprowadzenie dwóch nowych programów: programu bezpieczeństwa żywności oraz programu ochrony konsumentów i publicznej opieki zdrowotnej.

1.4.4 Polityka zewnętrzna

zgadza się ze stwierdzeniem dokonany w perspektywie finansowej na lata 2007-2013, że z uwagi na rozszerzenie i na wzrastające imperatywy na szczeblu lokalnym i regionalnym, UE powinna wzmocnić swoją zdolność ochrony praw człowieka, wspierania demokracji i przeciwdziałania biedzie, w ramach nowej polityki sąsiedztwa, poprzez działania wielostronne jak i dwustronne;

popiera zdanie Komisji, że działania zewnętrzne powinny być spójne i konsekwentne, by móc osiągnąć lepsze wyniki przy pomocy dostępnych środków;

przyjmuje z zadowoleniem pogląd Komisji, że nowa polityka sąsiedztwa powinna opierać się na pozytywnych tendencjach transgranicznych od roku 1989 (bądź wcześniej) oraz tworzyć ramy dla wspierania działań mających na celu postępującą integrację gospodarki, pogłębienie współpracy politycznej oraz rozwój wspólnej infrastruktury;

podkreśla znaczenie usprawnienia zdolności tworzenia zdecentralizowanych struktur władzy w nowych Państwach Członkowskich i nowych krajach sąsiadujących.

⁽¹⁾ „Unia przyczynia się do ochrony i rozwoju tych wspólnych wartości, szanując przy tym różnorodność kultur i tradycji narodów Europy, jak również tożsamość narodową Państw Członkowskich i organizację ich władz publicznych na poziomach: krajowym, regionalnym i lokalnym.”

1.4.5 Mechanizmy korygujące

stwierdza, że negocjacje w sprawie Perspektywy Finansowej 2007-2013 obejmować będą mechanizmy globalnego finansowania Unii oraz wysokość składek wnoszonych przez każde z Państw Członkowskich. Oddzielnie Komisja zaproponowała zlikwidowanie rabatu przysługującego obecnie Wielkiej Brytanii oraz wprowadzenie ogólnego mechanizmu korygującego oddającego względną zamożność danego Państwa Członkowskiego;

wyraża przekonanie, że konieczne jest wdrożenie sprawiedliwego systemu celem zaspokojenia potrzeb budżetowych UE; system ten powinien zlikwidować rabaty przyznane niektórym Państwom Członkowskim;

aprobuje stanowisko Komisji, że dzięki takiemu podejściu będzie można zlikwidować mechanizmy korygujące, które zostały wprowadzone we wcześniejszych okresach budżetowych i służą obecnie do wyrównywania nadmiernie negatywnego salda netto, wynikającego w przypadku niektórych Państw Członkowskich z relacji pomiędzy wpłatami składek a wypłatami z budżetu UE. Jeżeli to by się powiodło, to dzięki temu można by uniknąć nadmiernego obciążenia finansowego dla poszczególnych Państw Członkowskich oraz utrzymać solidarność na szczeblu UE.

1.4.6 Pakt stabilności i wzrostu

dostrzega, że obecnie warunki Paktu stabilności i wzrostu oraz jego restrykcyjne stosowanie, nie pozwalające Państwom Członkowskim na przekraczanie 3 % GDP deficytu budżetowego i 60 % GDP długu publicznego, mają wyłącznie na celu utrzymanie stabilności, tak problematyczne w warunkach ekonomicznych późnych lat 90-tych, natomiast palącą potrzebą dziś staje się poczynienie kroku naprzód i właściwe kształtowanie polityki bardziej zorientowanej na wzrost. Bez skoncentrowania się na wzroście nie będzie możliwy dalszy rozwój społecznych i ekologicznych aspektów strategii lizbońskiej — gøteborskiej;

popiera wnioski Komisji Europejskiej w sprawie zreformowania Paktu stabilności i wzrostu. Proponowana reforma wprowadziłaby elastyczny sposób prowadzenia polityki gospodarczej w celu złagodzenia problemów wynikających z wahań koniunktury, ale nie zlekceważyłaby wagi stabilności gospodarki. Da to większe pole manewru i pozwoli krajom na zwiększenie wydatków publicznych i obniżenie podatków w obliczu przyszłych kryzysów ekonomicznych;

sugeruje, że jednym z możliwych rozwiązań mogłoby być wprowadzenie mechanizmu, w ramach którego inwestycje kapitałowe, zgodne z pewnymi obszarami kompetencji Wspólnoty uzgodnionymi w strategii lizbońskiej, nie podlegałyby normalnym budżetowym procedurom księgowym. Umożliwiłoby to realizację niezbędnych inwestycji publicznych wspierających wzrost bez naruszania dyscypliny finansowej paktu;

sugeruje, iż innym podejściem byłoby usprawnienie mechanizmu przestrzegania przez poszczególne kraje Paktu stabilności i wzrostu w sposób uwzględniający odpowiednią sytuację gospodarczą każdego Państwa Członkowskiego, tak by zróżnicować średniookresowe cele zrównoważonego budżetu dla każdego Państwa Członkowskiego. Dzięki temu będzie można uwzględnić stopień inwestycji, dynamikę zadłużenia, długookresową równowagę finansów publicznych oraz potencjał wzrostowy.

1.5 Instrumenty realizacji i zarządzania

1.5.1 Plan działania (roadmap)

zauważa, że końcowe rozdziały perspektyw finansowych na lata 2007-2013 są poświęcone efektywności instrumentów realizacji oraz odpowiednim strukturom zarządzania — czyli tematom, które mają znaczenie dla samorządów lokalnych i regionalnych;

wskazuje na to, że w komunikacie nie mówi się o tym, jaki specyficzny wkład mógłby wnieść lokalny, regionalny, krajowy i europejski szczebel administracji w usunięcie aktualnych deficytów;

podkreśla, że działania na szczeblu krajowym, koordynacja oraz wydatki publiczne z budżetu UE wymagają rozsądnego powiązania tych działań w odpowiednim czasie. W ramach otwartej metody koordynacji (OMC), która stanowi podstawę strategii lizbońskiej, są ustanawiane cele, wskaźniki i wzorce, ustanawiane polityki na szczeblu krajowym i regionalnym poprzez narodowe plany działań oraz inicjowany monitoring, oceny i wzajemne kontrole. OMC jako taka może stworzyć wartość dodaną w zakresie realizacji celów poprzez transfer wiedzy i doświadczenia zebranego na szczeblu lokalnym i regionalnym;

wyraża jednak przekonanie, że proces ten w swojej aktualnej formie okazał się niewystarczająco efektywny, jeśli chodzi o realizację celów strategii lizbońskiej — gøteborskiej. Działania Państw Członkowskich były mało skoordynowane i zbyt słaby nacisk położono na osiągnięcie celów z Lizbony. Ponadto OMC nie potrafiła pociągnąć za sobą władz lokalnych i regionalnych, które odgrywają decydującą rolę w promowaniu współzawodnictwa miast i regionów, które z kolei prowadzi do potrzebnego zwiększenia nacisku pomiędzy samorządami lokalnymi;

jest jednakże zdania, że OMC stanowi nadal alternatywę dla ponadnarodowego podejmowania decyzji i może zostać przeobrażona w skuteczny proces implementacji, jeżeli uprości się liczne zapytania pojawiające się obecnie poza kontekstem jednostronnych dyskusji pomiędzy Państwami Członkowskimi a Komisją dotyczących indywidualnych kwestii w zakresie polityki;

wyraża przekonanie, że konieczne w tym celu byłoby opracowanie nowych elastycznych metod i stworzenie trójstronnego modelu podejścia poprzez uregulowane umowami działania włączania samorządów lokalnych i regionalnych w realizację celów politycznych, tak by móc zwiększyć skuteczność mechanizmów implementacji. Ta inicjatywa nie powinna prowadzić do większej komplikacji i dalszych abstrakcyjnych koncepcji, lecz do faktycznego systematycznego dialogu z samorządami lokalnymi i regionalnymi;

zaleca zdecydowanie, by samorzady lokalne i regionalne zostały włączone do zaproponowanego przez Komisję planu działania (roadmap), będącego wspólnym programem zawierającym działania i finansowanie na szczeblu krajowym i europejskim. Terytorialny składnik programów ramowych jest istotny dla realizacji celów spójności pomiędzy Państwami Członkowskimi i w nich samych;

ponownie stwierdza, że pakt trójstronny umożliwia włączanie samorządów lokalnych i regionalnych do struktur zarządzania UE. Realizacja programów ramowych zależy w dużej mierze od uczestnictwa podmiotów lokalnych i regionalnych.

1.5.2 Polityka i programy

zauważa, że w perspektywach finansowych na lata 2007-2013 i komunikacie uzupełniającym proponuje się największe jak to tylko możliwe skonsolidowanie instrumentów, którymi UE dysponuje w celu realizacji swoich celów politycznych, oraz zredukowanie ich liczby do jednego instrumentu na każdą dziedzinę polityki i jednego funduszu na program;

przyjmuje z zadowoleniem, że programy polityki spójności mają być finansowane z jednego funduszu (Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego), przy czym działania dotyczące rolnictwa i rybołówstwa mają być teraz wspierane ze środków w dziale „Zrównoważone zarządzanie i zasoby naturalne”;

przyjmuje z zadowoleniem, że wymiar miejski dominuje w programach polityki spójności, z korzyścią dla wszystkich obszarów miejskich, umacniając znaczenie partnerstwa pomiędzy miastami i regionami;

uznaje, że na podstawie nowego rozporządzenia zostaną utworzone struktury finansowania Wspólnej Polityki Rolnej, przewidujące po jednym funduszu na każdy z obu filarów: Europejski Fundusz Gwarancji Rolnych (EFGR) oraz Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW);

przyjmuje z zadowoleniem, że wszelkie działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich mają zostać skonsolidowane w jednym instrumencie w ramach jednego programu, ze szczególnym uwzględnieniem spójności między działaniami na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i działaniami na rzecz spójności;

— zwiększenie konkurencyjności sektora rolniczego poprzez wsparcie restrukturyzacji,

— poprawę warunków środowiskowych i krajobrazowych poprzez wsparcie dla zagospodarowania przestrzennego,

— poprawę warunków życia na obszarach wiejskich,

— promowanie różnicowania działań gospodarczych;

przyjmuje z zadowoleniem wysiłki Komisji celem dokonania uproszczeń poprzez stworzenie instrumentu finansowego na rzecz środowiska naturalnego (LIFE+), jednakże **zwróciłby uwagę** na trudności z określeniem faktycznych możliwości finansowania projektów na rzecz środowiska poprzez różne instrumenty finansowe, które będą dostępne w okresie 2007-2013. Zasadnicze znaczenie ma koordynacja poszczególnych rodzajów finansowania celem objęcia różnych priorytetów oraz wspólnotowych działań interwencyjnych;

wyraża niepokój związany z pragnieniem Komisji Europejskiej dokonania decentralizacji w odniesieniu do bardzo znaczącego zakresu budżetu (od 75 %-80 % instrumentu) LIFE+, przekazując właściwe zadania różnym krajom członkowskim, bez określenia zasad i warunków przeprowadzenia tejże „decentralizacji” w proponowanym rozporządzeniu;

zauważa, że proponowana jest nowa polityka sąsiedztwa, która ma na celu wzmocnienie współpracy transgranicznej między UE a krajami sąsiadującymi i uwypukla wartość dodaną tworzoną przez UE w ramach transgranicznego wspierania stabilności i dobrobytu poprzez trwały rozwój gospodarczy i społeczny;

przyjmuje z zadowoleniem utworzenie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFR) jako jednolitego instrumentu służącego restrukturyzacji sektora rybołówstwa, ściśle związanego z innymi instrumentami spójności i zapewniającego;

— zrównoważony rozwój stref wybrzeża,

— przystosowanie flot rybackich, akwakultury i przemysłu przetwórstwa rybnego;

jest zdania, że propozycje te pomogą w osiągnięciu większej przejrzystości perspektyw finansowych dla obywateli.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

2.1 Partnerstwo

2.1.1 **domaga się**, aby zasada partnerstwa łączącego podmioty na szczeblu lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym stanowiła aspekt horyzontalny przejawiający się we wszystkich propozycjach Komisji. Zasada ta musi zostać uznana i pilnie wprowadzona w życie zarówno przez Komisję Europejską, jak i Radę Ministrów, a także rozpowszechniana w sposób jednolity i spójny w Państwach Członkowskich oraz w mediach celem pokazania, jaką wartość dodaną wnosi Unia Europejska;

2.1.2 **wzywa** do spójnego stosowania zasady partnerstwa w przepisach szczegółowych, które mają zostać przedłożone przez Komisję w stosunku do wszystkich elementów polityki w ramach perspektyw finansowych 2007-2013;

2.1.3 **nalega**, aby zasada partnerstwa była w pełni zakorzeniona w nowych uregulowaniach odnoszących się do programów, zwłaszcza współpraca transeuropejska, i aby programy te czerpały z wiedzy i doświadczenia właściwych jednostek samorządu lokalnego i regionalnego.

2.2 Spójność

2.2.1 **kładzie nacisk** na dużą wagę zwiększania zgodności między polityką spójności a europejskimi politykami dotyczącymi konkretnych sektorów, w szczególności w dziedzinie rolnictwa, badań i konkurencji, środowiska i transportu, pozwalając na globalne podejście do konkretnego obszaru. Obok stosowania zasady partnerstwa, nowe programy muszą wyrażać zaangażowanie zarówno Komisji Europejskiej, jak i Rady Ministrów w koncepcję wspólnego sprawowania rządów (joined-up government) na wszystkich szczeblach zarządzania — lokalnych, regionalnych, narodowych i UE.

2.3 Pakty i umowy trójstronne

2.3.1 **zaleca**, by zakres stosowania paktów i umów trójstronnych został rozszerzony tak, by w perspektywach finansowych 2007-2013 wziąć pod uwagę sposób rządzenia, jak również by odzwierciedlał zaangażowanie deputowanych w organach lokalnych i regionalnych w związku z proponowaną mapą drogową, ze szczególnym uwzględnieniem terytorialnego składowania programów ramowych, niezbędnego dla realizacji celów spójności zarówno pomiędzy państwami członkowskim, jak i w nich samych;

2.3.2 **proponuje**, aby lokalne i regionalne zaangażowanie w tworzenie mapy (strategie regionalne stanowią część strategii krajowej) zapewniało nie tylko większą spójność przy opracowywaniu planu wzrostu zrównoważonego, lecz również uwidaczniało europejską politykę spójności i doprowadziło do skierowania środków tam, gdzie są najbardziej potrzebne;

2.3.3 **podkreśla**, że uregulowania takie można byłoby wprowadzić bez uszczerbku dla pilnej potrzeby uproszczenia i usprawnienia procesu projektowania i realizacji programów na rzecz konkurencyjności i spójności;

2.3.4 **zaleca** międzyinstytucjonalną, krytyczną ocenę skutków, dzięki której można by ocenić, co zostało dokonane i jakie rozwiązania są skuteczne w różnych rodzajach polityki publicznej w Państwach Członkowskich. Jednolita procedura audytu byłaby pomocna w ustaleniu, czy cele strategiczne (zgodne ze strategią lizbońską — goteborską) są osiągane przy przyznawaniu środków tam, gdzie są najbardziej potrzebne.

2.4 Polityka spójności

2.4.1 **ponownie podkreśla** nierozzerwalny związek między skuteczną ogólnoeuropejską polityką regionalną a wdrażaniem

planów z Lizbony i Goteborga. Do przyszłego wzrostu i konkurencyjności UE we wszystkich częściach Europy przyczyni się raczej kontynuacja polityki spójności UE niż ponowne włączenie tej polityki do zakresu odpowiedzialności poszczególnych krajów, co potwierdzi pozytywny do chwili obecnej wpływ polityki regionalnej na umacnianie wspólnotowej spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej;

2.4.2 **nalega**, aby krajowe plany działań opracowywane przez Państwa Członkowskie i Komisję odzwierciedlały konsultacje i zaangażowanie samorządów lokalnych i regionalnych. Strategiczne plany miejskie i regionalne muszą kształtować zobowiązania i cele określone przez krajowe programy działania;

2.4.3 **sugeruje również**, że wskazane byłoby stworzenie mechanizmu ułatwiającego tworzenie programów, w ramach których dwa lub więcej regionów mogłoby prowadzić takie działania, które istotnie wpływają na zwiększenie lokalnej konkurencyjności;

2.4.4 **stwierdza**, że filar „Konkurencyjność dla wzrostu i zatrudnienia” w perspektywach finansowych 2007-2013 nie może być czynnikiem korygującym negocjowanie przydziału środków finansowych na następny okres ramowy. Akceptując, że w ramach działań dotyczących spójności należy dać pierwszeństwo celowi „Konwergencja”, KR jest jednak zdania, że UE powinna popierać cel „Konkurencyjność”, żeby podejmować inicjatywę i popierać zmiany w celu osiągnięcia celów „nowej” strategii lizbońskiej;

2.4.5 **wzywa** do tego, aby polityka spójności była finansowana na poziomie nie niższym niż 0,41 % DKB UE w celu zagwarantowania, że jej cele zostaną w pełni zrealizowane w UE-25;

2.4.6 **popiera** potrzebę spójnego stosowania pułapu 4 % krajowego PKB na poziomie Państw Członkowskich i formuły berlińskiej dla regionów słabiej rozwiniętych;

2.4.7 **żąda**, aby stabilne programy rozwoju obszarów wiejskich były ściśle zintegrowane z programami polityki spójności i nie stały się zastępczymi programami dla rolnictwa w wyniku nacisków związanych ze środkami własnymi;

2.4.8 **wzywa**, aby kryteria przydziału pomocy dla regionów w filarze konkurencyjności i zatrudnienia były oparte na wskaźnikach, które odzwierciedlają regionalne i lokalne potrzeby, dostępność i możliwości, a także są w stanie zmierzyć dysproporcje między regionami;

2.4.9 **wymaga** uwzględnienia w planowaniu strategicznym na poziomie kraju oferowanych przez miasta możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego całej UE;

2.4.10 **wzywa** do czynnego konsultowania się z Komitetem Regionów poprzez zapraszanie go do udziału w dorocznej ocenie programów dotyczących konkurencyjności i spójności, podczas wiosennej sesji Rady Europejskiej. Dałoby to władzom lokalnym i regionalnym możliwość przedstawienia zagadnień i dobrych praktyk, które są niezbędne do lepszego funkcjonowania otwartej metody koordynacji w ramach wdrażania programów z Lizbony i Gøteborga.

2.5 Strategia lizbońska — gøteborska

2.5.1 **wzywa** do tego, aby przyjęto bardziej spójne podejście w zakresie: wprowadzenia środków makroekonomicznych; działań dotyczących zatrudnienia i zagadnień społecznych; inicjatyw w dziedzinie ochrony środowiska i badań, jako sposobów na ożywienie strategii lizbońskiej i ukierunkowania krajowych programów działania Państw Członkowskich;

2.5.2 **wzywa** do radykalnej poprawy sposobu zarządzania strategią z Lizbony i Gøteborga, tak aby uczynić ją bardziej skuteczną i lepiej zrozumiałą;

2.5.3 **wzywa** w związku z tym do tego, aby przegląd śródkresowy strategii lizbońskiej zawierał krytyczną ocenę wdrażania standardów sprawowania władzy i analizę wpływu decentralizacji administracji na skuteczność wdrażania strategii lizbońskiej;

2.5.4 **podkreśla**, że jakkolwiek ogólny obraz w odniesieniu do wdrażania strategii lizbońskiej jest ponury i pesymistyczny, niektóre Państwa Członkowskie zdołały zrealizować jej cele w wielu dziedzinach polityki. Komitet Regionów uważa, że czynniki, które za tym stoją, powinny zostać dokładniej przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy stosowaniu Otwartej Metody Koordynacji;

2.5.5 **żąda** w szczególności ustalenia i zmierzenia najważniejszych czynników, które zapewnią sukces strategii na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz wprowadzenia ich do ram czternastu wskaźników i celów zasugerowanych w raporcie Wima Koka⁽¹⁾, które miałyby służyć ustaleniu dobrych i złych wyników na poziomie Państwa Członkowskiego;

2.5.6 **podkreśla**, że konkurencyjność gospodarcza ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia spójności społecznej i równowagi środowiska naturalnego;

2.5.7 **wzywa** do przyznania większej roli władzom lokalnym i regionalnym, w celu rozpowszechnienia wiedzy oraz wprowadzenia innowacji i przedsięwzięć wymaganych do

skutecznej realizacji celów lizbońskich i gøteborskich; przez co strategii lizbońskiej nadana zostanie większa polityczna racja bytu;

2.5.8 **zaleca również**, aby w przeglądzie śródkresowym celów lizbońskich i gøteborskich utworzyć europejski pakt na rzecz młodzieży, skupiający się na problemach bezrobocia, integracji społecznej i zawodowej, uzupełniający działania w ramach lizbońsko — gøteborskiego programu dotyczącego starzenia się populacji;

2.5.9 **wzywa** do tego, by postęp w realizacji celów z Lizbony i Gøteborga stał się przedmiotem rocznych raportów na szczeblu zarówno krajowym, jak i wspólnotowym, oraz by na jego temat zasięgano opinii Komitetu Regionów. Taka inicjatywa pozwoliłaby podczas wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej skoncentrować się na kluczowych zagadnieniach polityki koniecznej do realizacji celów z Lizbony i Gøteborga;

2.5.10 **wzywa**, aby po rozszerzeniu oraz wprowadzeniu wspólnej waluty i jednolitego rynku, następnym wielkim projektem UE była maksymalizacja wzrostu i zatrudnienia, poprzez ponowne skoncentrowanie się na programie lizbońsko — gøteborskim.

2.6 Badania i rozwój technologiczny

2.6.1 **domaga się**, aby w regulacjach w dziedzinie badań i rozwoju — obszar, dla którego proponuje się znaczne zwiększenie alokowanych środków finansowych — wyraźnie uwzględniono aspekt terytorialny programów ramowych;

2.6.2 **wzywa**, aby krajowe i regionalne programy badań i polityki były skoordynowane tak, aby stworzyć realny europejski obszar badań, gdzie będzie możliwe utrzymanie celów dotyczących wzrostu i konkurencyjności;

2.6.3 **wzywa** do stworzenia wspólnych platform nauki w celu stworzenia i utrzymania regionalnych strategii badań i regionalnych modeli rozwoju wiedzy, które miałyby na celu powiązanie uniwersytetów z gospodarką lokalną. Takie platformy i sieci powinny być projektowane tak, by ułatwiać szybkie wdrażanie nowych pomysłów i produktów, by umożliwić zastosowanie rezultatów badań podstawowych i stosowanych oraz by skracaly czas od opracowania innowacji do jej wdrożenia;

2.6.4 **wzywa** do tego, by państwa członkowskie określiły w swoich krajowych programach działania kroki, jakie zostaną podjęte w celu osiągnięcia poziomu 3 % PKB przeznaczonego na inwestycje w badania i rozwój;

⁽¹⁾ „Stawić czoła wyzwaniu – lizbońska strategia rozwoju i zatrudnienia” – raport grupy wysokiego szczebla pod przewodnictwem Wima Koka, str. 13 (listopad 2004)

2.7 Mobilność

2.7.1 **przyjmuje z zadowoleniem** propozycje potrojenia liczby studentów objętych programem Erasmus, a także zwiększenia liczby inicjatyw na rzecz mobilności uczniów oraz liczby praktyk zawodowych.

2.8 Zarządzanie

2.8.1 **przyjmuje z zadowoleniem** propozycje wzmocnienia umów partnerskich i wprowadzenia uproszczonych instrumentów decyzyjnych — lokalnych, regionalnych, krajowych i wspólnotowych — na wszystkich szczeblach zarządzania i pomiędzy nimi; jednocześnie nalega, aby środki te zostały wprowadzone z pewnym pośpiechem;

2.8.2 **zaleca**, aby przy realizacji celów z Lizbony i Göteborga Komisja Europejska dokonywała dorocznej oceny narodowych planów działania i angażowała władze lokalne i regionalne w zakresie terytorialnych aspektów takiej oceny;

2.8.3 **zaleca również**, aby Komisja Europejska wydawała coroczne oświadczenie nt. uzyskanych postępów w realizacji celów politycznych wytyczonych w ramach perspektyw finansowych 2007-2013 oraz na temat wkładu poszczególnych szczebli władz — lokalnych, regionalnych i krajowych — aby nadać impuls reformom gospodarczym tam, gdzie to niezbędne oraz zwiększyć zaangażowanie i odpowiedzialność wszystkich organów władz lokalnych, regionalnych i krajowych.

2.9 Obywatelstwo UE

2.9.1 **podkreśla**, że poza propozycją Komisji zwiększenia środków na działania związane z obywatelstwem, wolnością, bezpieczeństwem i sprawiedliwością, konieczne jest pełne uznanie, że działania w dziedzinie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości nie sprowadzają się do negocjacji między Brukselą a Państwami Członkowskimi odnośnie stosowania zasady pomocniczości na lokalnym i regionalnym szczeblu zarządzania. W tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na rolę organów lokalnych i regionalnych nowych Państw Członkowskich;

2.9.2 **wzywa** do popularyzacji mechanizmów ukazujących wartość dodaną programów UE przez władze lokalne i regionalne, aby zwiększać poziom świadomości społecznej i wparcie dla europejskich inicjatyw realizowanych lokalnie.

2.10 Perspektywy finansowe 2007-2013

2.10.1 **ponownie wyraża swoje poparcie** dla limitu budżetowego dla środków własnych w wysokości 1,24 % DNB w odniesieniu do perspektywy finansowej 2007-2013, gdyż limit ten odzwierciedla potrzebę dyscypliny budżetowej i wspólnotowej wartości dodanej i jest to jedyny element umożliwiający realizację działań na rzecz spójności i konkurencyjności

jednolitego rynku i naszych wspólnych zobowiązań wynikających z Traktatu;

2.10.2 **ostrzega** przed potencjalnymi niebezpieczeństwami, które mogą wynikać z budżetu kompromisowego;

2.10.3 **popiera** Parlament Europejski, który uważa, że obecne perspektywy finansowe są częścią ogólnego porozumienia międzyinstytucjonalnego, które może zostać odnowione tylko w atmosferze wzajemnego zaufania między instytucjami oraz w oparciu o wspólne porozumienie obu gałęzi władz budżetowych;

2.10.4 **podkreśla**, że redukcje zobowiązań budżetowych najprawdopodobniej będą się koncentrować na programach funduszy strukturalnych, w szczególności na programach poddziału (1b) „Spójność dla wzrostu i zatrudnienia”. Nieproporcjonalne redukcje budżetowe w tym obszarze mogłyby w rzeczywistości doprowadzić do powtórnej nacjonalizacji polityki regionalnej w większości krajów byłej UE –15;

2.10.5 **nalega**, aby wyraźnie opierać się naciskom w sprawie przydziału środków na zobowiązania w ramach filaru „Konkurencja dla wzrostu i zatrudnienia”, inicjatywy na badania i rozwój technologiczny, w imię poszanowania i utrzymania w mocy zobowiązań Państw Członkowskich do realizacji celów z Barcelony, jak również zwiększenia wydatków na B&R do 3 % PKB do roku 2010;

2.10.6 **ostrzega**, że opóźnione rozpoczęcie okresu programowania w wyniku przedłużonych negocjacji doprowadzi do trudności i niestabilności finansowych na szczeblu lokalnym i regionalnym w całej UE;

2.10.7 **wzywa**, aby wynik negocjacji zagwarantował utrzymanie zasady solidarności, która wytyczała kierunek polityki wspólnotowej od momentu utworzenia polityki strukturalnej w latach 1973-1975; zasada ta polega na tym, że UE wspiera wszystkie regiony, które takiej pomocy potrzebują, niezależnie od tego, czy znajdują się one w krajach bogatszych, czy biedniejszych;

2.10.8 **wzywa** Państwa Członkowskie do wypracowania, we współpracy z miastami i regionami, politycznych rozwiązań dla tych Państw Członkowskich, które w wyniku statystycznych skutków rozszerzenia nie będą mogły dłużej korzystać z Funduszu Spójności.

2.11 Podejście „pojedynczego funduszu”

2.11.1 **przyjmuje z zadowoleniem** tendencję w kierunku pozostawiania pojedynczych funduszy dla poszczególnych obszarów polityki, takich jak polityki spójności, rozwoju obszarów wiejskich, programów ochrony środowiska i restrukturyzacji dla sektora rybołówstwa, gdyż takie podejście doprowadzi do ujednolicenia wymagań administracyjnych związanych ze stosowaniem funduszy i uprości ich wdrażanie.

2.12 Pomoc publiczna

2.12.1 **wzywa** Komisję Europejską do stworzenia ram w przepisach dotyczących pomocy publicznej, uwzględniających różnicowanie terytorialne, aby umożliwić kierowanie inwestycji publicznych tam, gdzie może to zaradzić rzeczywistym niepowodzeniom rynkowym, nie wypaczając jednocześnie warunków konkurencji; nowe ramy powinny też stworzyć więcej możliwości dla wspierania B&R szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach, co pozwoli osiągnąć cel spójności terytorialnej;

2.12.2 **wzywa** do utworzenia nowych przepisów dotyczących pomocy publicznej, w odpowiedzi na nowe przepisy dotyczące polityki spójności i polityki regionalnej, tak aby umożliwić pomoc publiczną w dziedzinach, które nie kwalifikują się już do finansowania z funduszy spójności — w zależności od skali występujących problemów;

2.12.3 **prosi**, aby Komisja wypowiedziała się jasno w kwestii przyszłości pomocy regionalnej przyznawanej na mocy art. 87 (3) (c), biorąc pod uwagę rozróżnienie między regionami kwalifikującymi się do pomocy z działu „Wspieranie regionalnej konkurencyjności i zatrudnienia”, nie należącymi do słabiej rozwiniętych obszarów kwalifikujących się do pomocy z działu „Konwergencji”;

2.12.4 **wyraża pogląd**, że zachowanie równowagi jest również istotnym względem i inwestycje publiczne finansowane poprzez pomoc publiczną powinny tę być prowadzone z poszanowaniem tej zasady.

2.13 Mechanizmy korygujące

2.13.1 **popiera** sugestie Komisji, aby otworzyć debatę w sprawie niedociągnięć obecnemu systemowi finansowania UE;

2.13.2 **aprobuje** wniosek Komisji dotyczący stworzenia nowego, sprawliwszego mechanizmu korygującego.

2.14 Stabilność i wzrost

2.14.1 **stwierdza**, że ponieważ wdrażanie paktu stabilności i wzrostu nie było konsekwentne i wiarygodne, konieczne jest, aby uwzględnić obecną sytuację gospodarczą i poprawić ekonomiczną zasadność reguł stabilności i wzrostu. Należy wzmocnić powiązanie procesów na szczeblach krajowym i unijnym, a także doprowadzić do większego zaangażowania krajowych instytucji w proces wielostronnego monitorowania polityki gospodarczej oraz postępów w zapewnianiu spójności między polityką podatkową i monetarną;

2.14.2 **sugeruje**, że ponieważ w budżetach Państw Członkowskich występują poważne problemy, co spowodowane jest niskim wzrostem gospodarczym w Europie, a co powoduje pogorszenie wskaźników bezrobocia i nawarstwianie problemów społecznych w wielu regionach i miejscowościach, najistotniejszym sposobem reakcji Komisji na ten problem byłoby zweryfikowanie obecnych warunków paktu stabilności i wzrostu tak, by zapewnić trwałość polityki gospodarczej. Ponadto EU nie osiągnie potrzebnego jej poziomu wzrostu, zatrudnienia i spójności społecznej, o ile europejski kontekst makroekonomiczny nie będzie zgodny ze strategią lizbońską, a koordynacja instrumentów wspólnotowych nie ulegnie poprawie;

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

(2005/C 164/03)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (COM(2004) 490 końcowy — 2004/161 (CNS));

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Prezydium Komitetu z dnia 15 czerwca 2004 r. powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju;

uwzględniając wnioski Drugiej Europejskiej Konferencji w sprawie Rozwoju Obszarów Wiejskich, która odbyła się w Salzburgu w dniach 12 — 14 listopada 2003 r.;

uwzględniając dokument Komisji Europejskiej pt. „Rozszerzona ocena skutków — polityka rozwoju obszarów wiejskich po 2006 r.”;

uwzględniając wkład Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju w opinię Komitetu Regionów w sprawie Trzeciego Raportu na temat Spójności (DI CdR 15/2004 rev.1);

uwzględniając swoją opinię w sprawie reformy Wspólnej Polityki Rolnej — CdR 66/2003 fin (¹);

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 255/2004 rev.1) przyjęty w dniu 9 grudnia 2004 r. przez swoją Komisję ds. Zrównoważonego Rozwoju (sprawozdawca: **Jan Pieter LOKKER**, Członek Rady Wykonawczej Prowincji Utrecht (NL, PPE),

przyjął następującą opinię na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego).

1. Stanowisko Komitetu Regionów

1. Wstęp

1.1 Obszary wiejskie Unii Europejskiej charakteryzują się znaczną różnorodnością. Polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna brać pod uwagę tę różnorodność i czuwać nad jej zachowaniem, nie zapominając przy tym o strukturze społecznej obszarów wiejskich i o środowisku naturalnym. Ożywiona wieś niesie korzyści nie tylko dla ludności wiejskiej, ale i dla całego społeczeństwa.

1.2 Polityka rozwoju obszarów wiejskich Unii Europejskiej powoli nabiera kształtu, będąc czymś więcej niż tylko zwykłym rozwinięciem polityki rolnej. Poza produkcją żywności gospodarka wiejska powinna objąć także i inne dziedziny z uwagi na malejące znaczenie gospodarcze rolnictwa na wielu obszarach wiejskich. Tylko w ten sposób europejska wieś będzie mogła zachować dynamikę na płaszczyźnie środowiskowej, gospodarczej i społecznej. Należy osiągnąć trzy cele: a) zapewnić ludności wiejskiej długoterminowe perspektywy poprzez tworzenie miejsc pracy, rozwój infrastruktury i dywersyfikację zatrudnienia na wsi; b) ukierunkować produkcję rolną na konsumenta, a nie na producenta, jak miało to miejsce w prze-

szłości; oraz c) należy poprawić jakość żywności oraz ochronę przyrody, pejzażu, środowiska naturalnego i wody.

1.3 W tym względzie ważne jest przyjęcie realistycznego podejścia. Oznacza to bycie świadomym roli, jaką odgrywa rolnictwo europejskie w konserwacji terenu oraz jakie byłyby skutki, jeżeli przestałoby ono odgrywać taką rolę, jeżeli do działalności rolnej i leśnictwa zastosowalibyśmy kryteria ekonomiczne sensu stricto. Dlatego też polityka rozwoju obszarów wiejskich nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać wszystkich problemów, wobec których stoją tereny wiejskie UE. W niektórych regionach problemy znacznie przekraczają zakres rozporządzeń i wymagają wspólnego finansowania z różnych funduszy. Koordynacja, na szczeblu regionalnym, pomiędzy polityką rozwoju obszarów wiejskich a polityką spójności jest zatem kwestią zasadniczą (²). Jednakże KR wzywa do przedkładania dodatkowych propozycji zapewniających większą komplementarność innych polityk wspólnotowych i krajowych z krajowymi politykami rozwoju obszarów wiejskich. Podobnie, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich należy sprawdzić pod kątem innych polityk w celu zapewnienia wzajemnie korzystnych celów.

(²) Zob. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego ogólne zasady dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, COM(2004) 492 końcowy.

(¹) Dz.U. C 256 z 24.10.2003, str.18.

1.4 Konferencją salzburską (2003 r.) nadała nowego impulsu polityce rozwoju obszarów wiejskich. Komitet Regionów przyjmuje z zadowoleniem fakt, że wnioski z Salzburga zostały szeroko uwzględnione w rozporządzeniu. Zasadnicze pozytywne aspekty obejmują zastosowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich we wszystkich regionach Unii, wraz z uproszczeniem jej wprowadzenia oraz kwestii finansowych. Komitet popiera również ustalenia w sprawie partnerstwa określone w art. 6 rozporządzenia. Sprawą bardzo ważną jest włączenie władz lokalnych i regionalnych do wszystkich faz polityki rozwoju obszarów wiejskich. Jest to najlepszy sposób, aby zapewnić w zainteresowanych regionach wprowadzenie rozwiązań prowadzących do wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej, zarówno na poziomie poszczególnych regionów, jak też pomiędzy nimi i regionami sąsiednimi.

1.5 Poniższe uwagi odnośnie rozporządzenia należy widzieć w tym właśnie kontekście. Głównym priorytetem jest ustanowienie autentycznej prawdziwej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

2. W kierunku wielosektorowej polityki rozwoju obszarów wiejskich ...

2.1 Komitet Regionów stwierdza z zadowoleniem, że Komisja zgodnie z art. 159 Traktatu, przeznacza dużą część Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) dla regionów nowego celu „Konwergencja”.

2.2 Komitet z zadowoleniem przyjmuje nowe ustawodawstwo w odniesieniu do polityki rozwoju obszarów wiejskich, ale ubolewa nad faktem, że w preambule do rozporządzenia jest ona pierwotnie postrzegana raczej jako polityka uzupełniająca i towarzysząca w stosunku do polityki rynkowej i polityki wspierania dochodów, a nie jako polityka autonomiczna. W tym samym kontekście pojawia się kwestia zapewnienia wystarczających środków budżetowych na prowadzenie ambitnej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

2.3 Komitet Regionów potwierdza korzyści wynikające ze strategicznego podejścia do rozwoju obszarów wiejskich. Ważną kwestią jest niedopuszczenie do rozdrobnienia środków. Należy jednak zadać pytanie odnośnie wartości dodanej, jaką przyniosłaby strategia europejska. Strategie Lizbońska i Göteborgska, na równi z wnioskami z konferencji salzburskiej, definiują już wystarczające ramy na poziomie unijnym. Od Państw Członkowskich regionów i władz lokalnych zależy określenie znaczenia tych ram w odniesieniu do obszarów wiejskich i polityki rozwoju obszarów wiejskich. Jest to jedyny sposób na pogodzenie ze sobą sprzecznych celów, jakimi są, z jednej strony, zapewnienie bardziej strategicznego podejścia do polityki rozwoju obszarów wiejskich na poziomie unijnym, zaś z drugiej strony zachowanie wystarczającej elastyczności na poziomie krajowym, lokalnym i regionalnym.

2.4 Komitet Regionów z zadowoleniem przyjmuje propozycję, aby Państwa Członkowskie były zobowiązane do konsultowania się ze swoimi władzami regionalnymi i lokalnymi. Jednak Komitet wyraża zaniepokojenie odnośnie czasu, jakim dysponują Państwa Członkowskie na przygotowanie planów swoich strategii narodowych i programów rozwoju obszarów wiejskich. Komitet Regionów ubolewa również nad koniecznością przedłożenia planów strategii narodowych przed przesłaniem programów rozwoju obszarów wiejskich do Komisji Europejskiej, ponieważ oba te środki są ze sobą ściśle powią-

zane. Komitet Regionów proponuje przyjęcie tej samej procedury, którą stosuje się w przypadku polityki regionalnej, w związku z czym Państwa Członkowskie będą mogły przedstawić ramy strategiczne w samym czasie, co programy operacyjne (*zalecenie nr 1*).

2.5 Celem długoterminowym powinno być wprowadzenie jednolitego funduszu regionalnego, co zlikwidowałoby podział na finansowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich i finansowanie polityki regionalnej. W przypadku każdego regionu jego zadaniem byłaby pomoc przy wykorzystywaniu szans i rozwiązywaniu problemów całego regionu na podstawie jednolitej spójnej strategii obejmującej całe terytorium regionu.

2.6 Polityka rozwoju obszarów wiejskich powstaje na podstawie jednego lub kilku programów rozwoju obszarów wiejskich. W wyniku analizy silnych i słabych stron danego regionu i/lub Państwa Członkowskiego, program rozwoju obszarów wiejskich wprowadza rozwiązania odpowiednie do potrzeb danego regionu i/lub Państwa Członkowskiego. Działania te mogą pozostawać w sprzeczności z postanowieniami art. 16 rozporządzenia, który przewiduje minimalną wartość procentową wkładu Wspólnoty w realizację celów priorytetowych (15 % w przypadku osi I i III oraz 25 % w odniesieniu do osi II). Komitet Regionów opowiada się za potrzebą utrzymania równowagi w wydatkach na politykę rozwoju regionalnego. W ramach takiej optyki zalecane jest wyznaczenie minimalnego poziomu finansowania. Odnosi się to w szczególności do trzeciego celu priorytetowego, tzn. zachęcania do dywersyfikacji gospodarki regionów wiejskich. Z oceny różnych programów rozwoju regionalnego na lata 2000-2006 wynika, że właśnie ten składnik polityki rozwoju regionalnego jest najmniej zaawansowany. Niemniej przy alokacji środków na poszczególne priorytety powinno się również brać pod uwagę wnioski z analizy silnych i słabych stron przeprowadzonej w związku z powyższymi programami. Dlatego też Komitet Regionów prosi, aby w przypadkach uzasadnionych wspomnianą powyżej analizą stosować możliwość odejścia od wartości procentowych przewidzianych w art. 16 (*zalecenie nr 3*).

2.7 Zgodnie z tą samą logiką, alokacja środków nie powinna przeszkadzać w realizacji projektów, które mieszczą się generalnie w zakresie rozporządzenia, jakkolwiek z drugiej strony wykraczają poza zakres danego priorytetu. Jednakże art. 71 ust. 6 przewidujący, że dana operacja może być finansowana wyłącznie z tytułu jednej osi priorytetowej, wydaje się uniemożliwiać realizację powyższego celu. Dlatego Komitet Regionów proponuje odpowiednią zmianę tego artykułu (*zalecenie nr 19*).

2.8 Poziom szczegółowości tego rozporządzenia jest czasami zaskakujący, zwłaszcza w porównaniu z rozporządzeniami odnoszącymi się do polityki regionalnej. Właściwsze byłoby powierzenie odpowiedzialności za niektóre szczegółowe zagadnienia osobom zajmującym się opracowywaniem programów rozwoju obszarów wiejskich. Tak dzieje się w przypadku przepisu stanowiącego, że tylko małe i mikroprzedsiębiorstwa są uprawnione do otrzymywania pomocy w postaci środków na poprawę przetwórstwa oraz sprzedaży, przepisu zawartego w art. 50, według którego tylko jedno dziecko w rodzinie rolniczej jest uprawnione do otrzymywania pomocy na dywersyfikację oraz do maksymalnych kwot pomocy wspólnotowej wymienionych w załączniku nr 1.

2.9 Wśród wniosków z konferencji w Salzburgu znalazło się stwierdzenie, że, że ożywiona wieś jest równie niezbędna rolnictwu, jak rolnictwo konieczne jest do tego, aby wieś mogła żyć. Zasadniczą sprawą jest przywiązanie odpowiedniej wagi w programach rozwoju obszarów wiejskich do wspomagania młodych rolników przy podejmowaniu działalności. Obecnie nie istnieje żadna kompleksowa polityka obejmująca młodych rolników. Przykładem takiej polityki mógłby być pakiet startowy, który zawierałby wszystkie kwestie dotyczące przejmowania gospodarstw i pomocy nowym rolnikom przy podejmowaniu działalności, ujęte w jednym i tym samym projekcie.

2.10 Komitet Regionów przyjmuje do wiadomości wniosek mający na celu zaniechanie stosowania kryteriów socjoekonomicznych przy określaniu „obszarów dotkniętych szczególnymi przeszkodami poza obszarami górskimi” i uzależnienie podstawy naliczania dodatków od wypłat dokonywanych w ramach programów agrośrodowiskowych. Powody uzasadniające wniosek Komisji Europejskiej są oczywiste, niemniej Komitet Regionów wyraża zaniepokojenie co do możliwych skutków zmiany kryteriów dla gospodarstw z odnośnych obszarów. Jeśli okaże się, że ewentualne reperkusje będą poważne, być może udałoby się załagodzić je poprzez interwencję środkami innej polityki. Można przynajmniej rozważyć możliwość wprowadzenia okresu przejściowego dla stopniowego znoszenia pomocy dla rolników w strefach, które w niedalekiej przyszłości przestaną być nią objęte.

2.11 Komitet Regionów przyjmuje z zadowoleniem fakt, że obecnie osoby posiadające ziemię, a nie będące rolnikami, mogą również brać udział w rozwiązaniach agrośrodowiskowych. Podmioty te mogłyby stać się brakującym ogniwem w zarządzaniu ziemią, przy czym ma to dotyczyć całej ziemi na danym obszarze (a nie tylko ziemi rolnej). W tym względzie Komitet wyraźnie proponuje wprowadzenie innego systemu wypłat w ramach rozwiązań agrośrodowiskowych z uwagi na to, że obecny system, działający w oparciu o dodatkowe koszty i utratę dochodów w związku z przyjętymi zobowiązaniami, nie zawsze znajduje zastosowanie. Jednym z możliwych rozwiązań byłoby wypłacanie dodatku w zależności od rzeczywistej produkcji związanych z nią korzyści (zalecenie nr 8).

2.12 Rozporządzenie nie przewiduje dalszego przyznawania premii za podejmowanie rozwiązań agrośrodowiskowych, czyli możliwość podniesienia dodatku o 20 %. Nie jest to korzystna zmiana, zważywszy na zapotrzebowanie na takie rozwiązania i na ich wagę w zarządzaniu ziemią rolną. Komitet Regionów proponuje przywrócenie takiej premii (zalecenie nr 8).

2.13 Występują bardzo istotne różnice między krajami o dobrze rozwiniętym sektorze leśnym i krajami, w których jest on gorzej rozwinięty. Propozycje Komisji nie są wystarczająco elastyczne, aby przyczynić się do wzrostu zalesień w tych krajach, gdzie ich poziom jest niski. O ile nie zostaną wprowadzone zachęty finansowe z tytułu tych różnic, rozwój przemysłu leśnego w takich krajach stanie się zagrożony, zaś korzyści dla środowiska naturalnego będą utracone.

2.14 Co roku wielu rolników szuka pracy poza rolnictwem. W niektórych regionach zjawisko to może potęgować problem wyludniania się wsi. W uzupełnieniu działań na rzecz tworzenia miejsc pracy należy poświęcać uwagę przekwalifikowaniu zawodowemu rolników, a także możliwości uprawiania zawodu jako pracy w niepełnym wymiarze godzin (pół etatu).

Program rozwoju obszarów wiejskich musi zapewniać takie przekwalifikowanie oraz/lub pozwalać na uprawianie kilku rodzajów działalności zawodowej, w tym nawet zajęć poza rolniczych, szczególnie w regionach najmniej korzystających z pomocy w ramach funduszy strukturalnych (w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)). W przypadku regionów, które w większym stopniu korzystają z EFS, programy EFS powinny w sposób wyraźny przewidywać przekwalifikowanie i dywersyfikację zawodową rolników.

2.15 Obszary wiejskie Unii Europejskiej mają do zaoferowania wspaniałe dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe, które może odegrać kluczową rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich. Jednakże umiejętność wykorzystania tych zalet przez lokalną turystykę w sposób zrównoważony i zapewnienie turystom obsługi na wysokim poziomie często napotyka na barierę w postaci ograniczonego zakresu świadczonych usług i/lub niedostatecznego rozwoju produktu. Dlatego też istotne jest, by uczynić szczególne odniesienie do szkoleń w ramach działań dotyczących turystyki w art. 52 rozporządzenia (zalecenie 12).

2.16 Kobiety odgrywają ważną rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich, ale bardzo często napotykają na szczególne problemy, jak np. ograniczony dostęp do środków finansowych niezbędnych dla rozpoczęcia działalności gospodarczej. W opinii Komitetu Regionów, rozporządzenie powinno przyczynić się do zapewnienia większego udziału kobiet w gospodarce obszarów wiejskich (zalecenie nr 11). Nieocenionym narzędziem w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich jest również internet. Jednak wiele terenów wiejskich dysponuje ograniczonym dostępem do internetu, lub w ogóle jest pozbawiona takiego dostępu. Komitet przyjmuje z zadowoleniem wniosek Komisji, aby wykorzystać Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego do wyposażenia obszarów wiejskich w odpowiednią infrastrukturę w zakresie technologii informatycznych i komunikacyjnych, przyczyniając się w znacznym stopniu do zmniejszenia „przepaści informatycznej”. Rozwiązanie tego problemu na pewno poprawiłoby atrakcyjność wspomnianych obszarów dla nowych przedsiębiorstw i umożliwiło przedsiębiorstwom już istniejącym wejście na nowe rynki. W ramach EFRROW można byłoby przyjąć rozwiązania uzupełniające, które wchodziłyby w skład priorytetu zakładającego dywersyfikację obszarów wiejskich.

3. ... przy większym wsparciu dla rozwiązań na poziomie regionalnym ...

3.1 Komitet Regionów przywiązuje dużą wagę do udziału władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu planów rozwoju obszarów wiejskich, oraz uważa, że rola ta powinna znaleźć większe odzwierciedlenie w rozporządzeniu (zalecenie nr 13). Komitet Regionów nalega na to, aby narodowe strategie pozostawiały regionom wystarczający margines na zindywidualizowane rozwiązania, co umożliwiłoby zaspokojenie potrzeb regionów i obszarów lokalnych (zob. również punkt 2.2). Komitet Regionów uważa, że jest rzeczą istotną, aby strategie te brały pod uwagę potrzebę zrównoważonego rozwoju przestrzennego w skali całego regionu. Nadmiar zaleceń dotyczących realizowanej strategii, czy to na poziomie wspólnotowym, czy narodowym, może być przeszkodą dla wprowadzenia regionalnych inicjatyw, dostosowanych do lokalnych możliwości i problemów.

3.2 Istnieje potrzeba zindywidualizowanego opracowywania programów, finansowania i monitorowania w zależności od rzeczywistych potrzeb. W tym kontekście dziwne jest, że Państwa Członkowskie opracowują programy rozwoju obszarów wiejskich na poziomie narodowym albo regionalnym. Należałoby raczej zostawić większe pole manewru w tej kwestii, w tym umożliwić łączenie programów regionalnych z programami narodowymi. Ponadto w państwach członkowskich o federacyjnej strukturze zarządzania w obecnym okresie finansowania istnieje możliwość przyjęcia przepisów narodowych, które następnie można wdrożyć do programów regionalnych (*zalecenie nr 2*).

3.3 Komitet Regionów popiera propozycję wprowadzenia w życie trzeciego priorytetu, najlepiej poprzez strategię rozwoju lokalnego. Niewątpliwie nowe rodzaje działalności gospodarczej mają żywotnego znaczenie dla terenów wiejskich, uzupełniając działalność rolną. Powinny być one jednak wprowadzane ostrożnie, tak, aby nie pogorszyć jakości obszarów wiejskich. W tym względzie Komitet Regionów podziela opinię wyrażoną przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny⁽¹⁾, zgodnie z którą istotne jest zapobieganie „miejsko-wiejskości” („rurbanisation”), czyli zastosowaniu tych samych rozwiązań w odniesieniu do obszarów miejskich i wiejskich. Dotyczy to z pewnością terenów wiejskich, które stają w obliczu presji ze strony miast, na których utrzymanie cech właściwych obszarom wiejskim jest niezwykle ważne dla jakości życia w strefach miejskich. Problemy napotymane w takich strefach, w tym związane z rolnictwem miejskim, wymagają podejścia diametralnie innego, niż podejście, jakie należy przyjąć w odniesieniu do problemów stojących przed bardziej odległymi obszarami wiejskimi. Rozporządzenie powinno potraktować tę kwestię odpowiednio szeroko.

4. ... i wyraźnie określoną rolę programu LEADER

4.1 Komitet Regionów przywiązuje dużą wagę do programu LEADER i ubolewa nad brakiem jasnego określenia jego roli w rozporządzeniu. Z jednej strony podejście LEADER zostało określone w art. 4.2 jako czwarty cel priorytetowy, zaś z drugiej strony jako metodologia wprowadzania rozwiązań przyjętych w związku z realizacją trzech pierwszych celów priorytetowych. Komitet Regionów nalega na przyznanie podejściu LEADER należnego mu miejsca, czyli osobnego priorytetu, o pozycji porównywalnej z programem Interreg w ramach polityki regionalnej. Włączenie podejścia LEADER do innych osi oznacza ryzyko utraty jego wyjątkowego charakteru i wartości dodanej. Komitet Regionów zwraca się w związku z tym do Komisji o zawarcie w rozporządzeniu szczegółów dotyczących przyszłej roli programu LEADER i jasne określenie jego pozycji jako odrębnego priorytetu.

4.2 W odniesieniu do wdrażania strategii lokalnych, art. 63, ust. 1 zdaje się wskazywać, że strategia ta powinna spełnić wszystkie cele związane z czterema osiami priorytetowymi. Jest to niezgodne z art. 62 a), mówiącym, że podejście LEADER ma być realizowane „w celu osiągnięcia celów jednego lub kilku spośród trzech priorytetowych osi...”. Komitet proponuje usunąć tę sprzeczność z rozporządzenia (*zalecenie nr 14*).

4.3 Komitet Regionów popiera propozycję mającą na celu przeznaczenie dla podejścia LEADER części finansowania ze środków UE dostępnych dla Państw Członkowskich, zgodnie z potrzebami dotkniętych regionów. Komitet Regionów przyjmuje także z zadowoleniem propozycję utworzenia europejskiej sieci na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W tym względzie można byłoby wykorzystać doświadczenia związane z tworzeniem krajowych sieci LEADER. Jednakże Komitet Regionów przestrzega przed powtórzeniem niedopuszczalnych opóźnień we wprowadzaniu wspólnotowego Obserwatorium Obszarów Wiejskich (LEADER+), Europejskiego Obserwatorium w ramach inicjatywy LEADER (LEADER II) i wielu krajowych sieci LEADER. Od samego początku okresu obowiązywania tych programów Komisja Europejska oraz Państwa Członkowskie powinny potraktować priorytetowo utworzenie tych organów.

4.4 Komitet Regionów sprzeciwia się zarezerwowaniu istotnej części dostępnego budżetu dla tych Państw Członkowskich, które osiągnęły najlepsze wyniki w realizacji programów LEADER. Doprowadzi to prawdopodobnie do nadania priorytetu „łatwym” programom krótkookresowym, kosztem programów średnio- i długookresowych. Aby planowanie było wiarygodne, należy ustalić, jakie środki są dostępne w poszczególnych Państwach Członkowskich (*zalecenia nr 15 i 18*).

5. Wnioski

5.1 Komitet Regionów wyraża pogląd, iż zasadniczą sprawą jest, aby w okresie przejściowym pomiędzy obowiązywaniem programu 2000-2006 oraz programu 2007-2013 nie nastąpiło zakłócenie trwałości działań i rozwiązań. Należy więc aż do końca okresu zobowiązań finansowych zagwarantować utrzymanie finansowania środków wieloletnich uzgodnionych na poprzednim etapie, takie jak środki związane ze środowiskiem rolnym, będą finansowane oraz utrzymanie uzgodnionego poziomu uczestnictwa Wspólnoty (stopa współfinansowania). Aby zapewnić na nowym etapie skuteczność polityki UE w odniesieniu do obszarów wiejskich, Komitet Regionów popiera wnioski Komisji w sprawie budżetu w wysokości 88,75 mld euro (wyłączywszy modulację) na finansowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich UE. Komitet Regionów stanowczo sprzeciwia się ponownemu przeniesieniu tej polityki, lub niektórych jej elementów na poziom poszczególnych krajów.

5.2 Komitet Regionów stwierdza, że zgodnie z projektem rozporządzenia, w dodatku do oceny ex ante, śródkresowej i ex post należy również składać ocenę roczną; zastanawia się jednak, jaka jest wartość dodana takiej oceny rocznej.

5.3 Rozporządzenie ma również na celu uproszczenie ustawodawstwa w tej dziedzinie. Dla oceny, czy cel ten został osiągnięty, zasadnicze znaczenie ma gruntowna analiza rozporządzeń wykonawczych. Z uwagi na doświadczenie swoich członków we wdrażaniu polityki w tej dziedzinie Komitet Regionów przyjąłby z zadowoleniem wniosek o przedstawienie swojej opinii w sprawie tych rozporządzeń.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 30 czerwca 2004 r., NAT/243.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie nr 1

Artykuł 11a ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
2. Każde Państwo Członkowskie przesyła do Komisji narodowy plan strategiczny przed przedłożeniem programów rozwoju obszarów wiejskich.	2. Każde Państwo Członkowskie przesyła do Komisji swój narodowy plan strategiczny i <u>plany regionalne przed lub jednocześnie z przedłożeniem programów rozwoju obszarów wiejskich.</u>

Uzasadnienie

Zmiana ta ma na celu uzgodnienie procedury przedkładania strategii narodowej i planów rozwoju obszarów wiejskich z procedurą przewidzianą przez rozporządzenie dotyczące polityki regionalnej. Zasada pomocniczości narzuca wymaganie, aby za strategię rozwoju wsi były odpowiedzialne władze terytorialne odpowiedniego szczebla zależnie od konkretnej sytuacji poszczególnych państw członkowskich.

Zalecenie nr 2

Artykuł 14 ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Państwo Członkowskie może przedłożyć bądź to pojedynczy program dla całego swego terytorium bądź też program dla każdego regionu.	Państwo Członkowskie może przedłożyć bądź to pojedynczy program dla całego swego terytorium bądź też i/ lub po jednym programie dla każdego regionu. <u>Jeżeli programowanie ma miejsce na szczeblu narodowym i regionalnym, musi istnieć pomiędzy nimi wyraźna więź. Państwa Członkowskie mogą także przedłożyć do zatwierdzenia ogólne przepisy, które powinny być w całości albo w pewnym stopniu częścią składową programów regionów</u>

Uzasadnienie

Zmiana ta dałaby Państwom Członkowskim szersze pole manewru przy dostosowywaniu procesu programowania do własnych potrzeb.

Zalecenie nr 3

Artykuł 16

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Finansowy wkład Wspólnoty z tytułu każdego z trzech celów określonych w art. 4, pokrywa co najmniej 15% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowych I i II, określonego odpowiednio w sekcji I i III rozdziału I, tytuł IV i 25% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowej II, określonego w sekcji II rozdziału I.	Finansowy wkład Wspólnoty z tytułu każdego z trzech celów określonych w art. 4, pokrywa co najmniej 15% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowych I i II, określonego odpowiednio w sekcji I i III rozdziału I, tytuł IV i 25% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowej II, określonego w sekcji II rozdziału I. <u>Jeśli wnioski z analizy określonej w art. 15(a) będą wystarczająco umotywowane, możliwe jest odejście od stosowania wymienionych wartości procentowych.</u>

Uzasadnienie

Zmiana ta zapewniłaby władzom opracowującym programy rozwoju obszarów wiejskich większą elastyczność przy dostosowywaniu przydziału środków budżetowych na poszczególne rozwiązania do potrzeb programów.

Zalecenie nr 4

Artykuł 19 c) pkt. iii)

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Wsparcie ukierunkowane na konkurencyjność sektora rolnego i leśnego dotyczy: (...) (c) środków, których celem jest poprawa jakości produkcji i produktów rolnych poprzez: (...) (iii) wspieranie grup producentów w działaniach o charakterze informacyjnym i promującym produkty wytwarzane w ramach systemów jakości żywności;	Wsparcie ukierunkowane na konkurencyjność sektora rolnego i leśnego dotyczy: (...) (c) środków, których celem jest poprawa jakości produkcji i produktów rolnych poprzez: (...) (iii) wspieranie grup producentów oraz organów <u>zarządzających funduszami i systemami jakości, oraz stowarzyszeń międzysektorowych</u> w działaniach o charakterze informacyjnym i promującym produkty wytwarzane w ramach systemów jakości żywności;

Uzasadnienie

Odnosi się to do zrzeszeń producentów w szerokim znaczeniu, zarówno produktów świeżych jak i przetworzonych. Są to organy zarządzające, w których uczestniczą zarówno producenci jak i/lub przetwórcy.

Zalecenie nr 5

Artykuł 27

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Artykuł 27Dodawanie wartości do pierwotnej produkcji rolnej i leśnej 1. Wsparcia, o którym mowa w art. 19 lit. b) pkt. iii), udziela się na inwestycje, które: a) poprawiają całkowitą wydajność przedsiębiorstwa; b) dotyczą przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów objętych załącznikiem I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybnych, jak również produktów leśniczych, oraz c) spełniają normy Wspólnoty mające zastosowanie do właściwej inwestycji. W przypadku inwestycji dokonywanych celem dostosowania do norm Wspólnoty wsparcia można udzielać jedynie tym inwestycjom, które są dokonywane przez mikroprzedsiębiorstwa, jak wspomniano w ust. 2, celem dostosowania do nowowprowadzonej normy Wspólnoty. W takim wypadku można udzielić okresu karencji, nieprzekraczającego okresu 36 miesięcy od daty, w której dana norma zaczyna obowiązywać przedsiębiorstwo, celem spełnienia wymagań tej normy. 2. Wsparcie na mocy ust. 1 ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw w myśl zalecenia Komisji 2003/361/WE. W przypadku produkcji leśniczej wsparcie ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw. Wsparcia nie udziela się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w ratowaniu i restrukturyzacji firm znajdujących się w trudnej sytuacji. 3. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.	Artykuł 27Dodawanie wartości do pierwotnej produkcji rolnej i leśnej 1. Wsparcia, o którym mowa w art. 19 lit. b) pkt. iii), udziela się na inwestycje, które: a) poprawiają całkowitą wydajność przedsiębiorstwa; b) dotyczą przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów objętych załącznikiem I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybnych, jak również produktów leśniczych, oraz c) spełniają normy Wspólnoty mające zastosowanie do właściwej inwestycji. W przypadku inwestycji dokonywanych celem dostosowania do norm Wspólnoty wsparcia można udzielać jedynie tym inwestycjom, które są dokonywane przez mikroprzedsiębiorstwa, jak wspomniano w ust. 2, celem dostosowania do nowowprowadzonej normy Wspólnoty. W takim wypadku można udzielić okresu karencji, nieprzekraczającego okresu 36 miesięcy od daty, w której dana norma zaczyna obowiązywać przedsiębiorstwo, celem spełnienia wymagań tej normy. 2. Wsparcie na mocy ust. 1 ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw, i małych i <u>średnich</u> przedsiębiorstw w myśl zalecenia Komisji 2003/361/, a także do zrzeszeń sektora rolno-spożywczego. W przypadku produkcji leśniczej wsparcie ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw. Wsparcia nie udziela się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w ratowaniu i restrukturyzacji firm znajdujących się w trudnej sytuacji. 3. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.

Uzasadnienie

Analogicznie do sytuacji w innych funduszach strukturalnych należy zauważyć, że przemysł rolno-spożywczy dostarcza więcej miejsc pracy niż inne sektory produkcyjne.

Zalecenie nr 6

Artykuł 34

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Środki	Środki
Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy następujących środków:	Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy następujących środków:
a) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi rolnej poprzez:	a) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi rolnej poprzez:
i) dopłaty z tytułu przeszkód naturalnych dla rolników na obszarach górskich,	i) dopłaty z tytułu przeszkód naturalnych dla rolników na obszarach górskich,
ii) dopłaty dla rolników na obszarach z przeszkodami naturalnymi, innych niż obszary górskie,	ii) dopłaty dla rolników na obszarach z przeszkodami naturalnymi, innych niż obszary górskie,
iii) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,	iii) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,
iv) dopłaty agrośrodowiskowe oraz dopłaty z tytułu warunków utrzymania zwierząt,	iv) dopłaty agrośrodowiskowe oraz dopłaty z tytułu warunków utrzymania zwierząt,
v) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych;	v) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych;
b) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi leśnej poprzez:	b) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi leśnej poprzez:
i) pierwsze zalesienie ziemi rolnej,	i) pierwsze zalesienie ziemi rolnej,
ii) pierwsze ustanowienie systemów agroleśniczych na ziemi rolnej,	ii) pierwsze ustanowienie systemów agroleśniczych na ziemi rolnej,
iii) pierwsze zalesienie ziemi nierolniczej,	iii) pierwsze zalesienie ziemi nierolniczej,
iv) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,	iv) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,
v) dopłaty z tytułu środowiska leśnego,	v) dopłaty z tytułu środowiska leśnego,
vi) przywrócenie potencjału produkcji leśnej oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych,	vi) przywrócenie potencjału produkcji leśnej oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych,
vii) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych.	vii) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych.
	c) <u>środków ukierunkowanych na propagowanie i ochronę systemów agroleśniczych, obejmujących:</u>
	i) <u>wsparcie przeznaczone na ochronę i utrzymywanie systemów agroleśniczych;</u>
	ii) <u>dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</u>

Uzasadnienie

Użytkowanie ziemi jest podzielone w rozporządzeniach europejskich na dwie kategorie: ziemię rolną i obszary leśne. Systemy agroleśnicze są to takie systemy, które łączą na tym samym kawałku ziemi krótko-terminową produkcję rolną czy hodowlaną z długofalową produkcją leśną (drewno, korek, działalność rekreacyjna oraz duża ilość korzystnych dla środowiska skutków ubocznych). Działalność agroleśnicza obejmuje szeroki zakres systemów produkcyjnych opartych na wielorakim typie użytkowania danego obszaru i na najlepszym wykorzystaniu synergii poszczególnych użytków. Wchodzi w to połączenie użytków, które korzystają na uzupełnianiu się drzewostanu i produkcji rolno-hodowlanej. Projekt rozporządzenia uznaje istnienie tego trzeciego rodzaju użytkowania ziemi, różnego od rolnictwa i leśnictwa. Wsparcie wspólnotowe jest jednak ograniczone do pierwszego ustanowienia systemów agroleśniczych. Niniejsze zalecenie dodaje pomoc na rzecz konserwacji i utrzymania systemów agroleśniczych.

Zalecenie nr 7

Artykuł 36

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000 Wsparcia przewidzianego w art. 34 lit. a) pkt. iii) udziela się corocznie oraz na hektar użytkowanego obszaru rolniczego w celu zrekompensowania poniesionych kosztów i strat z tytułu rezygnacji z dochodów wynikających z niedogodności na właściwych obszarach związanych z wykonywaniem dyrektyw 79/409/EWG i 92/43/EWG.	Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000 Wsparcia przewidzianego w art. 34 lit. a) pkt. iii) udziela się corocznie oraz na hektar użytkowanego obszaru rolniczego w celu zrekompensowania poniesionych kosztów i strat z tytułu rezygnacji z dochodów wynikających z niedogodności na właściwych obszarach związanych z wykonywaniem dyrektyw 79/409/EWG i 92/43/EWG oraz jako zachętę do zagospodarowania przyjaznego dla środowiska.

Uzasadnienie

Związek rolnictwa i hodowli zwierząt ze środowiskiem oraz ich znaczenie dla ochrony fauny, flory i krajobrazu muszą zostać społecznie uznane. Nie można ich postrzegać tylko jako zadania dodatkowego, wykonywanego przy ograniczonych nakładach.

Zalecenie nr 8

Artykuł 37 ust. 4

Propozycja Komisji	Poprawka KR
4. Dopłat udziela się corocznie i obejmują one dodatkowe koszty i straty z tytułu rezygnacji z dochodów wynikające z podjętego zobowiązania; w przypadkach, w których jest to konieczne, mogą one również obejmować koszty transakcyjne. We właściwych przypadkach beneficjentów wybiera się na podstawie procedury przetargowej z zastosowaniem kryteriów wydajności ekonomicznej, środowiskowej oraz wydajności związanej z warunkami utrzymania zwierząt. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.	4. Dopłat udziela się corocznie i obejmują one dodatkowe koszty i straty z tytułu rezygnacji z dochodów wynikające z podjętego zobowiązania; w przypadkach, w których jest to konieczne, mogą one również obejmować koszty transakcyjne. Dopłaty mogą zostać zwiększone o 20%, jako zachęta do udziału. <u>Przy odpowiednim uzasadnieniu, Państwa Członkowskie mogą złożyć propozycje dotyczące innych programów pomocy.</u> We właściwych przypadkach beneficjentów wybiera się na podstawie procedury przetargowej z zastosowaniem kryteriów wydajności ekonomicznej, środowiskowej oraz wydajności związanej z warunkami utrzymania zwierząt. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę porozumienia agrośrodowiskowe dotyczące zarządzania obszarami wiejskimi, warto utrzymać rozwiązania zachęcające do udziału w takich porozumieniach. Istotne znaczenie ma rozszerzenie podstawy naliczania pomocy z uwagi na fakt, że obecny system nie zawsze znajduje zastosowanie.

Zalecenie nr 9

Nowy artykuł 46a

Propozycja Komisji	Poprawka KR
	<u>Pomoc przeznaczona dla zachowania i poprawy jakości systemów agroleśniczych o znacznych walorach ekologicznych</u> — Pomoc przewidziana w art. 34 lit. c) pkt. i) udzielana jest rolnikom zobowiązującym się do prowadzenia i zarządzania gospodarstwami w sposób gwarantujący zachowanie i poprawę jakości systemów agroleśniczych o znacznych walorach ekologicznych, w tym w sposób szanujący jakość życia zwierząt — Państwa Członkowskie przedstawia listę stref, które mogą być traktowane jako zawierające systemy o znacznych walorach ekologicznych — Wartość pomocy jest ograniczona do wysokości przewidzianej w załączniku I.

Uzasadnienie

Patrz uzasadnienie zalecenia 6.

Zalecenie nr 10

Nowy artykuł 46b

Propozycja Komisji	Poprawka KR
	<u>Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000</u> Pomoc przewidziana w art. 31 lit. c) pkt. ii) jest przyznawana corocznie na hektar gospodarstwa agroleśniczego osobom indywidualnym i stowarzyszeniom, aby zrekompensować im koszty związane z ograniczeniami użytkowania terenów wynikającymi w danej strefie ze stosowania Dyrektyw 79/409CEE i 92/43/CEE. Wysokość pomocy mieści się w granicach określonych w załączniku I.

Uzasadnienie

Patrz uzasadnienie zalecenia 6.

Zalecenie nr 11

Artykuł 49 lit. a)

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy: a) Środków na rzecz dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich obejmujących: (i) dywersyfikację na działalność nierolniczą, (ii) wsparcie dla tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw celem promowania przedsiębiorczości i rozwijania struktury gospodarczej, (iii) zachęcanie do działań związanych z turystyką,	Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy: a) Środków na rzecz dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich obejmujących: (i) dywersyfikację na działalność nierolniczą, (ii) wsparcie dla tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw celem promowania przedsiębiorczości i rozwijania struktury gospodarczej, (iii) zachęcanie do działań związanych z turystyką,

Propozycja Komisji	Poprawka KR
(iv) ochrona, poprawa stanu i gospodarka dziedzictwem przyrodniczym, sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi gospodarczemu.	(iv) <u>wsparcie dla szerszego udziału kobiet w gospodarce rolnej.</u> (iv) ochrona, poprawa stanu i gospodarka dziedzictwem przyrodniczym wiejskim (przyrodniczym, historycznym oraz kulturowym), sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi gospodarczemu.

Uzasadnienie

Kobiety odgrywają ważną rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich, ale bardzo często napotykać na szczególne problemy, jak np. ograniczony dostęp do środków finansowych. Poprawka ta ma na celu wsparcie rozwiązań pozwalających usunąć te przeszkody. Strategie rozwoju obszarów wiejskich wdrażane na mocy podejścia EFRROW nade wszystko z powodzeniem odnoszą się do dziedzictwa wiejskiego w jego najszerszym możliwym znaczeniu. Dziedzictwo historyczne i kulturowe, które stanowi troskę grup rozwoju obszarów wiejskich, musi zostać ujęte wraz z dziedzictwem przyrodniczym.

Zalecenie nr 12

Artykuł 52

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Zachęty do działalności w dziedzinie turystyki Wsparcie, o którym mowa w art. 49 lit. a) pkt. iii), obejmuje: a) małą infrastrukturę taką jak punkty informacyjne oraz oznaczenie miejsc turystycznych; b) infrastrukturę rekreacyjną udostępniającą obszary przyrodnicze oraz zakwaterowanie małopowierzchniowe; c) rozwijanie i wprowadzanie do obrotu produktów turystycznych związanych z turystyką obszarów wiejskich.	Zachęty do działalności w dziedzinie turystyki Wsparcie, o którym mowa w art. 49 lit. a) pkt. iii), obejmuje: a) małą infrastrukturę taką jak punkty informacyjne oraz oznaczenie miejsc turystycznych; b) infrastrukturę rekreacyjną udostępniającą obszary przyrodnicze oraz zakwaterowanie małopowierzchniowe; c) rozwijanie i wprowadzanie do obrotu, <u>w tym także przez internet</u> , produktów turystycznych związanych z turystyką obszarów wiejskich; d) <u>specjalistyczne szkolenie zawodowe kadr dla sektora turystyki w takich dziedzinach, jak obsługa klienta i rozwój produktu.</u>

Uzasadnienie

Obszary wiejskie mają do zaoferowania wspaniałe dziedzictwo przyrodnicze i inne atrakcje. Jednakże umiejętność wykorzystania tych atrakcji przez lokalną turystykę w sposób zrównoważony i zapewnienie turystom obsługi na wysokim poziomie często napotyka na barierę w postaci ograniczonego zakresu świadczonych usług i/lub niedostatecznego rozwoju produktu. Jakkolwiek art. 56 może zawierać odniesienie do „szkolenia zawodowego”, istotne jest aby uczynić szczególnie odniesienie do szkolenia w ramach rozwiązania dotyczącego turystyki. Coraz więcej osób korzysta z internetu przy rezerwacji biletów na podróż, miejsc noclegowych oraz produktów związanych z wypoczynkiem i czasem wolnym, a także przy zasięganiu informacji. Mniejsi dostawcy usług agroturystycznych znajdują się w gorszej sytuacji, ponieważ brakuje im przeszkolenia i środków na zapewnienie rezerwacji i sprzedaży przez internet.

Zalecenie nr 13

Artykuł 58

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Lokalne strategie rozwoju Byłoby najlepiej, gdyby rozwiązania wymienione w art. 49 zostały wdrożone poprzez lokalne strategie rozwoju.	Lokalne strategie rozwoju Byłoby najlepiej, gdyby rozwiązania wymienione w art. 49 zostały wdrożone <u>przy aktywnym udziale władz lokalnych</u> poprzez lokalne strategie rozwoju.

Uzasadnienie

Wiele rozwiązań wymienionych w art. 49 wchodzi w skład podstawowych obowiązków władz lokalnych. W przypadku realizacji poprzednich programach rozwoju obszarów wiejskich pozycja władz lokalnych ulegała marginalizacji i nie brały one bezpośredniego udziału w określaniu lokalnych strategii rozwoju. Zapewnienie aktywnego zaangażowania władz lokalnych w EFRROW umożliwi bardziej wszechstronne i spójne podejście do rozwoju wielu obszarów wiejskich. Brak wyraźnego odniesienia do władz lokalnych może zagrozić realizacji celów EFRROW.

Zalecenie nr 14

Artykuł 63 ust. 1

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. W przypadku wsparcia, o którym mowa w art. 62 lit. a), operacje w ramach strategii muszą wychodzić naprzeciw celom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu dla każdej z osi priorytetowych.	1. W przypadku wsparcia, o którym mowa w art. 62 lit. a), operacje w ramach strategii muszą wychodzić naprzeciw <u>jednemu lub więcej</u> celom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu dla każdej z osi priorytetowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 63 ust. 1 środki zastosowane w ramach podejścia LEADER muszą zaspokoić wszystkie cele rozporządzenia, co jest to sprzeczne z art. 62 lit. a). Niniejsza poprawka usuwa sprzeczność pomiędzy brzmieniem tych dwóch artykułów.

Zalecenie nr 15

Artykuł 70 ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
3% ze środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w kwocie 2,66 miliardów EUR po cenach z 2004 roku, przeznaczona się na rezerwę przewidzianą w art. 92.	3% ze środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w kwocie 2,66 miliardów EUR po cenach z 2004 roku, przeznaczona się na rezerwę przewidzianą w art. 92.

Uzasadnienie

Nie ma sensu tworzenie rezerwy dla podejścia LEADER uzależnionej od osiągniętych wyników.

Zalecenie nr 16

Artykuł 71 ust. 4

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Bez względu na górne granice wymienione w ust. 3, wkład Funduszu można zwiększyć o pięć punktów procentowych na programy regionów peryferyjnych oraz mniejszych wysp Morza Egejskiego.	Bez względu na górne granice wymienione w ust. 3, wkład Funduszu można zwiększyć o pięć punktów procentowych na programy regionów <u>do 85% wydatków publicznych na rzecz finansowania programów peryferyjnych oraz mniejszych wysp Morza Egejskiego.</u>

Uzasadnienie

Uznanie wyjątkowego oraz poważnego charakteru problemów rozwojowych Europy peryferyjnej, które znalazło wyraz w art. 299 ust. 2 Traktatu o WE (przyszły art. III-424), wzywa do szczególnego i właściwego zajęcia się tym problemem przez politykę rolną po roku 2006.

Zatem specyficzne problemy rolne w regionach peryferyjnych zasługują na większą pomoc niż inne rejony. Z tego powodu niezbędne jest utrzymanie poziomu pomocy, aby ogromne problemy strukturalne, wynikające głównie z odległości i izolacji, mogły zostać przezwyciężone z najlepszym możliwym skutkiem.

Zalecenie nr 17

Artykuł 87

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. Każdego roku, po przedstawieniu corocznego sprawozdania z realizacji, Komisja oraz Urząd Zarządzający badają główne wyniki poprzedniego roku zgodnie z procedurami, które zostaną określone w porozumieniu z Państwem Członkowskim oraz właściwym Urzędem Zarządzającym.	1. Każdego roku, p Po przedstawieniu corocznego sprawozdania z realizacji, średniookresowej oceny w 2010 r. Komisja oraz Urząd Zarządzający badają główne wyniki poprzedniego roku od początku okresu wdrażania programu zgodnie z procedurami, które zostaną określone w porozumieniu z Państwem Członkowskim oraz właściwym Urzędem Zarządzającym.

Uzasadnienie

Rozporządzenie ustala okres realizacji programu na siedem lat, co da Państwom Członkowskim możliwość wdrożenia w tym okresie narodowych strategii rozwoju obszarów wiejskich, biorąc pod uwagę wyznaczone cele. Realizacja tych programów na przestrzeni kilku lat ma istotne znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich i osiągnięcia celów strategicznych. Z tego powodu proponowane rozporządzenie obejmuje okres dłuższy niż jeden rok.

W związku z tym nasuwa się pytanie, czy ma sens przeprowadzanie corocznych przeglądów programów, tym bardziej, że rozwiązania są nastawione na osiąganie trwałych celów. Nielogiczne byłoby wyciąganie wniosków odnośnie realizacji programu po upływie zaledwie roku. Bardziej celowe a jednocześnie wystarczające byłoby przeprowadzanie średniookresowej oceny realizacji programu pod kątem jej poprawy jej jakości. Coroczna ocena, ustalona we wniosku Komisji, jedynie zwiększyłaby niepotrzebną biurokrację i byłaby sprzeczna z celami prostego i przejrzystego programowania przy zachowaniu minimum wymogów biurokratycznych.

Zalecenie nr 18

Artykuł 92

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. Kwotę przeznaczoną na rezerwę, o której mowa w art. 70 ust. 2, wykorzystuje się do wsparcia wdrażania podejścia LEADER w programach.	1. Kwotę przeznaczoną na rezerwę, o której mowa w art. 70 ust. 2, wykorzystuje się do wsparcia wdrażania podejścia LEADER w programach.
2. Oceny wdrażania podejścia LEADER dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów obejmujących:	2. Oceny wdrażania podejścia LEADER dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów obejmujących:
(a) priorytet udzielony podejściu LEADER;	(a) priorytet udzielony podejściu LEADER;
(b) obszarowy zasięg podejścia LEADER;	(b) obszarowy zasięg podejścia LEADER;
(c) etap osiągnięty we wdrażaniu osi priorytetowej LEADER;	(c) etap osiągnięty we wdrażaniu osi priorytetowej LEADER;
(d) efekt wpływu na kapitał prywatny;	(d) efekt wpływu na kapitał prywatny;
(e) wyniki ocen średniookresowych.	(e) wyniki ocen średniookresowych.

Uzasadnienie

Artykuł ten jest zbędny, z uwagi na zniesienie rezerwy uzależnionej od wyników.

Zalecenie nr 19

Artykuł 71 ust. 6

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Operacja finansowana przez Fundusz nie korzysta jednocześnie w trakcie terminu kwalifikowalności z wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności bądź jakiegokolwiek innego instrumentu finansowego Wspólnoty. Wydatki współfinansowane przez Fundusz nie są jednocześnie współfinansowane za pomocą innego instrumentu finansowego Wspólnoty.	Operacja finansowana przez Fundusz nie korzysta jednocześnie w trakcie terminu kwalifikowalności z wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności bądź jakiegokolwiek innego instrumentu finansowego Wspólnoty. Wydatki współfinansowane przez Fundusz nie są jednocześnie współfinansowane za pomocą innego instrumentu finansowego Wspólnoty.
Operacja może kwalifikować się do wkładu z Funduszu jedynie w ramach jednego programu rozwoju obszarów wiejskich na raz. Może ona być finansowana w ramach tylko jednej osi priorytetowej programu rozwoju obszarów wiejskich.	Operacja może kwalifikować się do wkładu z Funduszu jedynie w ramach jednego programu rozwoju obszarów wiejskich na raz. Może ona być finansowana w ramach tylko jednej osi priorytetowej programu rozwoju obszarów wiejskich.

Uzasadnienie

Wykreślone zdanie wykluczałoby projekty, które wykraczając poza zakres jednej osi priorytetowej jednocześnie mieszczą się w zakresie całego rozporządzenia.

Zalecenie nr 20

Załącznik I dotyczący artykułu 46a i 46b

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską

Brak.

Poprawka KR			
Art.	Przedmiot	Kwota w EUR lub stawka	
<u>46a ust. 3</u>	<u>Płatność maksymalna</u>	<u>200</u>	<u>Za hektar użytkowanego obszaru rolniczego</u>
<u>46b</u>	<u>Maksymalna płatność dla obszarów Natura 2000</u>	<u>200</u>	<u>Za hektar użytkowanego obszaru rolniczego</u>

Uzasadnienie

W celu zachowania spójności z nowym art. 46a ust. 1.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady — Europejski Fundusz Rybołówstwa

(2005/C 164/04)

KOMITET REGIONÓW

uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady — Europejski Fundusz Rybołówstwa (COM (2004) 497 końcowy — 2004/0169 (CNS));

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 26 maja 2004 r., powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Rozwoju Zrównoważonego;

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2369/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2792/1999 ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa;

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa;

uwzględniając swoją opinię w sprawie zielonej księgi Komisji dotyczącej przyszłości wspólnej polityki rybołówstwa (COM(2001) 135 końcowy — CdR 153/2001 ⁽¹⁾);

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego reformy wspólnej polityki rybołówstwa (COM(2002) 181 końcowy) oraz komunikatu Komisji nakreślającego wspólnotowy plan działania Wspólnoty dotyczący uwzględnienia wymogów ochrony środowiska we wspólnej polityce rybołówstwa (COM(2002) 186 końcowy — CdR 189/2002 ⁽²⁾);

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Strategia zrównoważonego rozwoju akwakultury europejskiej” (COM(2002) 511 końcowy — CdR 20/2003 ⁽³⁾);

uwzględniając swój projekt opinii w sprawie perspektyw finansowych — komunikatu Komisji Europejskiej „Budowanie naszej wspólnej przyszłości” — Wyzwania polityczne i środki budżetowe w rozszerzonej Unii w latach 2007-2013 (COM(2004) 101 końcowy — CdR 162/2004 fin);

uwzględniając swoją opinię (CdR 252/2004 rev. 1) przyjęty 9 grudnia 2004 r. przez Komisję do spraw Zrównoważonego Rozwoju (sprawozdawca: **Sir Simon Day**, radny hrabstwa Devon, UK/EPP);

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Wspólna polityka rybołówstwa powinna zapewnić zrównoważoną eksploatację żywych zasobów wodnych oraz prowadzenie akwakultury w kontekście rozwoju zrównoważonego, uwzględniając w sposób wyważony aspekty ekologiczne, gospodarcze i społeczne, a w szczególności biorąc pod uwagę sytuację poszczególnych regionów Unii Europejskiej.
- 2) Czynniki zrównoważonego rozwoju w ramach wspólnej polityki rybołówstwa zostały wpisane do przepisów regulujących fundusze strukturalne w roku 1993. Realizację tego składnika w kontekście zrównoważonego rozwoju zapewni Europejski Fundusz Rybołówstwa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 107 z 3.5.2002 r., str. 44.

⁽²⁾ Dz.U. C 128 z 29.5.2003 r., str. 6.

⁽³⁾ Dz.U. C 256 z 24.10.2003 r., str. 29.

- 3) Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje ochronę, gospodarowanie i eksploatację żywych zasobów wodnych oraz akwakulturę, jak również przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury w takim zakresie, w jakim działania te są wykonywane na terytorium państw członkowskich, na wodach Wspólnoty, przez wspólnotowe statki rybackie lub obywatele państw członkowskich.
- 4) Europejski Fundusz Rybołówstwa będzie miał znaczący wpływ na regiony, konieczne jest więc zaangażowanie władz regionalnych i lokalnych we wdrażanie rozwiązań proponowanych w rozporządzeniu w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa,

na 58. sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Uwagi ogólne

KOMITET REGIONÓW

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** przedstawiony przez Komisję Europejską wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFR), służącego wspieraniu rybołówstwa zgodnego z wymogami rozwoju zrównoważonego. Fundusz ten jest niezbędny ze względu na konieczność maksymalizacji pomocy dla lokalnych społeczności rybackich przeznaczonej na wsparcie rybołówstwa, alternatywnych form rozwoju gospodarczego oraz inicjatyw na rzecz ochrony środowiska w trwającym obecnie procesie radykalnych przemian;

1.2 **uważa**, że budżet EFR w wysokości około 700 milionów euro rocznie jest zbliżony do budżetu Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa w bieżących perspektywach finansowych Unii Europejskiej. Komitet Regionów **sądzi**, że budżet ten stanowi minimum zapewniające osiągnięcie zawartych we wniosku celów i nie może w żadnym wypadku być obniżony w wyniku negocjacji z innymi instytucjami UE. Istnieje zgoda co do tego, że mamy do czynienia z ograniczoną kwotą, którą trzeba rozdzielić pomiędzy większą liczbę beneficjentów i że w związku z zasadą spójności nowe państwa członkowskie w większym stopniu skorzystają z finansowania pod hasłem konwergencji. Z finansowego punktu widzenia przez „starymi” państwami członkowskimi stoi zadanie, aby w przyszłości jak najlepiej wydawać te uszczuplone kwoty;

1.3 **nalega** na przyznanie regionom jasno określonej roli w każdym dziale Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, który ma implikacje odczuwalne na szczeblu lokalnym lub regionalnym. Konieczne są przepisy umożliwiające zarządzanie programami na szczeblu regionów; sprawą regionalną jest na przykład restrukturyzacja, a uwzględnienie struktur lokalnych powinno umożliwić bardziej elastyczną interpretację przepisów w celu dostosowania się do warunków lokalnych. Struktura regionalna powinna również zapewnić elastyczną interpretację zróżnicowania w celu dostosowania jej do warunków lokalnych;

1.4 **z zadowoleniem odnotowuje** wysiłki w celu wprowadzenia bardziej selektywnych i przyjaznych środowisku technik połowu. W ostatnich latach nasilają się na większości terenów Unii Europejskiej problemy odrzutów i przyłówów, w szczególności zwierząt z rzędu walen. Przy przewidywaniu tych problemów należy uwzględnić warunki lokalne;

1.5 **zgadza się**, że — jeżeli chodzi o pomoc strukturalną — EFR powinien koncentrować się bardziej na ochronie środowiska i inicjatywach w tej dziedzinie oraz na bezpieczeństwie, podwyższaniu jakości produktu i dywersyfikacji, a mniej na inwestycjach przeznaczonych na zwiększanie mocy przerobowych w sektorze;

1.6 **wnosi** o rozszerzenie definicji pojęcia „rybołówstwa przybrzeżnego na niewielką skalę”, które aktualnie ograniczone jest do statków rybackich o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystających z narzędzi połowowych ciągnionych, tak by objęło ono również metody rzemieślnicze, selektywne i przyjazne środowisku niezależnie od rozmiarów statku;

1.7 **proponuje** uściślić, czy możliwe będzie finansowanie projektów z więcej niż jednej osi priorytetowej w celu zapewnienia zintegrowania działalności na szczeblu projektu;

1.8 **wnosi** o zrewidowanie systemu spółek mieszanych i zwiększenie liczby statków złomowanych z tytułu trwałego zaprzestania działalności, w sposób umożliwiający przekształcenie ich w czynniki sprzyjające postępowi gospodarczemu w krajach rozwijających się;

1.9 **uważa**, że w okresie wdrażania konieczna jest zgodność między EFR a funduszami strukturalnymi, aby państwa członkowskie i ich partnerzy mogli wybrać najwłaściwsze instrumenty finansowania, odpowiadające warunkom lokalnym. To powiązanie jest ważne, ponieważ w ramach wielu przyszłych programów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na rzecz konkurencyjności zabraknie występujących w przeszłości rozwiązań standardowych dla regionów uzależnionych od rybołówstwa, a bez możliwości skorzystania ze środków EFR lub funduszy strukturalnych niektóre działania pomocowe dla społeczności z regionów nadmorskich mogą zostać pozbawione szans finansowania;

1.10 **zyczyłby sobie** otrzymać wyjaśnienie stanowiska dotyczącego decyzji ustanawiającej Regionalne Rady Doradcze (RRD) w ramach wspólnej polityki rybołówstwa oraz związków między RRD a zarządzaniem EFR. Regionalne Rady Doradcze powołane zostały w ramach przyjętej w grudniu 2002 roku reformy wspólnej polityki rybołówstwa w celu poprawienia zarządzania w ramach tej polityki; zgodnie z reformą decyzję o ich ustanowieniu podjąć miała Rada. Regionalne Rady Doradcze umożliwiają stronom bardziej bezpośredni udział w kształtowaniu wspólnej polityki rybołówstwa;

1.11 **wskazuje** na potrzebę uściślenia, czy Regionalne Rady Doradcze będą miały bezpośredni udział w działalności EFR. Ponieważ Regionalne Rady Doradcze mają służyć zwiększeniu udziału interesariuszy w kształtowaniu i wdrażaniu unijnej polityki rybołówstwa w nadchodzących latach, potrzeba na ten temat więcej informacji;

1.12 **popiera** położenie nacisku na propagowanie równości między kobietami a mężczyznami w przemyśle rybnym, jak również starania o wprowadzenie do branży młodych ludzi i poprawę praktyk i warunków pracy w tym sektorze; **sugeruje**, że sporządzenie przez Komisję szeregu studiów przypadków na podstawie przykładów z różnych państw członkowskich może posłużyć za użyteczne narzędzie propagowania zgromadzonych doświadczeń i dobrych praktyk;

Uwagi dotyczące zarządzania Europejskim Funduszem Rybołówstwa

1.13 **uznaje**, że dodanie nowych odstępstw od zasady N+2 zwiększy elastyczność i pozwoli regionom, zwłaszcza zlokalizowanym w nowych Państwach Członkowskich, na sprawną i planową absorpcję funduszy strukturalnych; **zgadza się** z propozycjami dotyczącymi płatności zaliczkowych, przewidującymi zaliczki w jednej rocznej racie (art. 78); **sugeruje**, że pożyteczne byłoby terminowe zakończenie audytów wszystkich aktualnych procesów systemowych; dostarczyłoby to użytecznych informacji oraz studiów przypadków mogących ułatwić kształtowanie kolejnego programu;

1.14 **uważa**, że należy uprościć i zminimalizować monitoring, utrzymując go jednak na poziomie pozwalającym stwierdzić, czy programy wdrożono zgodnie z przepisami i które działania okazały się skuteczne. Jednocześnie uprościć i uprzysięgnąć należy wymogi dotyczące audytu; Komitet Regionów **zaleca** więc utrzymanie we wnioskach definicji oficjalnie uznanych organizacji, tak jak w rozporządzeniu nr 3759/92;

1.15 **zaleca** priorytetowe traktowanie przez Fundusz projektów mających na celu zwiększenie przychodu z jednostki wyławianych ryb, np. projektów poprawy jakości, doskonalenia łańcucha dostaw i poprawiania zrozumienia i rozeznania rynku wśród załóg statków i przetwórców. Należy również uwzględniać projekty mające na celu znalezienie alternatywnych i dodatkowych zastosowań dla infrastruktury przemysłu rybnego, aby ograniczenie liczby statków nie prowadziło do upadku infrastruktury, jeżeli istnieją potencjalni klienci lub użytkownicy;

Uwagi dotyczące poszczególnych artykułów

1.16 **z zadowoleniem odnotowuje** wysiłki na rzecz ustanowienia jaśniejszych ram prawnych dla EFR oraz ogólnie bardziej „strategicznego” podejścia do polityki rybołówstwa. W szczególności Komitet Regionów **pozytywnie ocenia** planowaną koncepcję współpracy „partnerskiej” (art. 8) między

Komisją, państwami członkowskimi oraz właściwymi władzami lokalnymi i regionalnymi. Zapewni to dostępność niezbędnego finansowania uzupełniającego środki wspólnotowe, gwarantującego realne wykorzystanie pomocy finansowej z EFR na wsparcie restrukturyzacji i rozwoju gospodarczego na obszarach uzależnionych od rybołówstwa;

1.17 **prosi** Komisję o zasięgnięcie jego opinii na temat treści wytycznych strategicznych Wspólnoty (art. 14), gdyż w ten sposób będzie mogła zapoznać się z poglądami szczebla władzy najbliższego bezpośrednio zainteresowanym;

1.18 szczególnie **zaleca** zamieszczanie w sprawozdaniach strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie (art. 17) informacji dotyczących partnerów państw członkowskich oraz sposobu, w jaki dane państwo członkowskie współpracowało z partnerami;

1.19 **wzywa** Komisję do wyjaśnienia zakresu pomocy na rzecz „utrzymania dobrobytu gospodarczego i społecznego” na obszarach rybołówstwa w ramach osi priorytetowej 4 — „trwały rozwój” (art. 42);

1.20 **sugeruje** uściślenie i dalszą analizę definicji obszarów, o których mowa w art. 42 ust. 3. Może się okazać, że w tym kontekście przekazywanie zarządzania na niższy szczebel powinno odbywać się na tych samych zasadach, co w ogólności w programie LEADER; pozwoliłoby to na pewną koordynację oraz wykorzystanie dorobku inicjatyw wspólnotowych w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW);

1.21 **wnosi** o zamieszczenie w art. 44 (oś 4) więcej praktycznych informacji na temat proponowanych przybrzeżnych grup działania (PGD). Chodzi m.in. o wyjaśnienie, w jaki sposób przybrzeżne grupy działania mają się wpisywać w lokalne i regionalne struktury władzy oraz jakie dokładnie mają być ich wielkość, skład, potencjał administracyjny i finansowy. Należy również wyjaśnić, jak ma zostać zdefiniowana odpowiedzialność sektora prywatnego, o której mowa w art. 44 ust. 2;

1.22 **apeluje** o wyjaśnienie, których partnerów dotyczy art. 45 lit. (c);

1.23 **sugeruje**, że wskazane byłoby dokładniejsze określenie przez Komisję na tym wczesnym etapie, co należy w ramach EFR rozumieć przez „siłę wyższą”, aby brzmienie art. 90 było jaśniejsze; **proponuje**, by Komisja uwzględniła przede wszystkim szkody wynikające z zamieszek politycznych, działań zbrojnych, zagrożenia wojną i działań terrorystycznych, pomijając natomiast szkody spowodowane przez strajki, spory zbiorowe, zamknięcie portów i warunki pogodowe;

1.24 Zagadnienia dotyczące akwakultury, o których mowa w art. 32, słuszniej wydaje się umieścić w art. 90.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie 1

punkt 29 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KomitetuRegionów
29. Należy zmniejszyć flotę wspólnotową w celu jej dopasowania do poziomu dostępnych i osiągalnych zasobów	29. Należy zmniejszyć flotę wspólnotową odpowiednio kształtować nakład połowowy floty wspólnotowej w celu jej ich dopasowania do poziomu dostępnych i osiągalnych zasobów.

Uzasadnienie

Zmniejszenie floty wspólnotowej to jeden ze środków dostosowania nakładu połowowego do dostępnych zasobów. Środki te należy stosować, gdy wymaga tego stan zasobów

Zalecenie 2

punkt 33 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KomitetuRegionów
33. Należy określić szczegółowe zasady udzielania pomocy na rzecz akwakultury, przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa oraz akwakultury, zapewniając jednocześnie ekonomiczną żywotność tych sektorów; w tym celu należy określić ograniczoną liczbę celów priorytetowych w zakresie pomocy oraz skupić się na pomocy strukturalnej dla mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw	33. Należy określić szczegółowe zasady udzielania pomocy na rzecz akwakultury, przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa oraz akwakultury, zapewniając jednocześnie ekonomiczną żywotność tych sektorów; w tym celu należy określić ograniczoną liczbę celów priorytetowych w zakresie pomocy oraz skupić się na pomocy strukturalnej dla mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw.

Uzasadnienie

Nie należy wykluczać średnich przedsiębiorstw z grona potencjalnych beneficjentów pomocy dla akwakultury oraz przetwórstwa i zbytu produktów rybołówstwa. Wiele tego typu przedsiębiorstw, w szczególności w branży produkcji konserw, mieści się w kategorii średniej wielkości przedsiębiorstw, gdyż choć zatrudniają wielu pracowników, osiągają znacznie niższe obroty niż wynosi górna granica grupy średnich przedsiębiorstw. Tekst ten jest również niezgodny z występującą i niezbędną tendencją koncentracji w tej rozdrobnionej branży

Zalecenie 3

Arykuł 4

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
(e) wsparcie trwałego rozwoju oraz poprawy jakości życia w obszarach morskich, przyjeziornych i przybrzeżnych objętych działalnością z zakresu rybołówstwa i akwakultury;	(e) wsparcie trwałego rozwoju oraz poprawy jakości życia w obszarach morskich, przyjeziornych i przybrzeżnych objętych działalnością z zakresu rybołówstwa i akwakultury, <u>w szczególności w peryferyjnych rejonach nadmorskich;</u>

Uzasadnienie

Wyjaśnienie priorytetów.

Zalecenie 4

Artykuł 6

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Komplementarność, spójność i zgodność	Komplementarność, spójność i zgodność
1. Fundusz zapewnia pomoc, która stanowi uzupełnienie działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, uwzględniając w ramach tych działań priorytety Wspólnoty.	1. Fundusz zapewnia pomoc, która stanowi uzupełnienie działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, uwzględniając w ramach tych działań priorytety Wspólnoty.
2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy udzielanej w ramach Funduszu z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty.	2. Komisja i Państwa Członkowskie zapewniają spójność pomocy udzielanej w ramach Funduszu z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty.
3. Państwa Członkowskie zapewniają zgodność działań finansowanych z Funduszu z postanowieniami Traktatu oraz aktów przyjętych na jego podstawie, a także z polityką i działaniami Wspólnoty, w szczególności dotyczącymi zasad konkurencji, udzielania zamówień publicznych oraz ochrony i poprawy stanu środowiska.	3. Państwa Członkowskie zapewniają zgodność działań finansowanych Funduszu z postanowieniami Traktatu oraz aktów przyjętych na jego podstawie, a także z polityką i działaniami Wspólnoty, w szczególności dotyczącymi zasad konkurencji, udzielania zamówień publicznych oraz ochrony i poprawy stanu środowiska.
4. Przedsięwzięcia finansowane przez Fundusz nie mogą bezpośrednio lub pośrednio przyczyniać się do zwiększenia nakładu połowowego.	4. Przedsięwzięcia finansowane przez Fundusz nie mogą <u>na terenach, na których występuje oczywiste zagrożenie nadmiernego połowu, bezpośrednio lub pośrednio przyczyniać się do zwiększenia nakładu połowowego. Środki z Funduszu nie mogą również służyć zwiększonemu nakładowi połowowemu w przypadku gatunków, dla których określono kwoty bądź przyjęto inne uregulowania, ani w przypadku gatunków, których stan wykracza poza biologicznie bezpieczne ramy. Dopuszczalne jest natomiast finansowanie działań w dziedzinie rybołówstwa, które dotyczą wyraźnie niedostatecznie zagospodarowanych gatunków.</u>
5. Zastosowanie mają przepisy art. 16 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002	5. Zastosowanie mają przepisy art. 16 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002.

Uzasadnienie

Bez niniejszego doprecyzowania istnieje zagrożenie, iż artykuł ten mógłby zostać opatrnie zrozumiany jako ogólny zakaz zwiększonego nakładu połowowego.

Zalecenie 5

Artukuł 9

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
1. Realizacja programów operacyjnych należy do obowiązków państw członkowskich. Obowiązek ten jest realizowany zgodnie z wymogami zarządczymi i kontrolnymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu na odpowiednim poziomie terytorialnym.	1. Realizacja programów operacyjnych należy do obowiązków państw członkowskich <u>we współpracy z wyznaczonymi partnerami</u> . Obowiązek ten jest realizowany zgodnie z wymogami zarządczymi i kontrolnymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu na odpowiednim poziomie terytorialnym.

Uzasadnienie

Powinno to przyczynić się do poprawy współpracy.

Zalecenie 6

Artykuł 10

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
1. Budżet wspólnotowy przeznaczony na Fundusz wykonywany jest w ramach współzarządzania na zasadzie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi i Komisją zgodnie z art. 53 rozporządzenia Rady (WE) nr 1605/2002. Jednakże budżet przewidziany na pomoc techniczną, o której mowa w art. 45 ust. 1, wykonywany jest przez Komisję w drodze zarządzania bezpośredniego. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają przestrzeganie zasad należytego zarządzania finansami zgodnie z art. 274 Traktatu.	1. Budżet wspólnotowy przeznaczony na Fundusz wykonywany jest w ramach współzarządzania na zasadzie współpracy pomiędzy <u>regionami</u> , państwami członkowskimi i Komisją zgodnie z art. 53 rozporządzenia Rady (WE) nr 1605/2002. Jednakże budżet przewidziany na pomoc techniczną, o której mowa w art. 45 ust. 1, wykonywany jest przez Komisję w drodze zarządzania bezpośredniego. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają przestrzeganie zasad należytego zarządzania finansami zgodnie z art. 274 Traktatu.

Uzasadnienie

Regiony powinny mieć jasno określoną rolę w każdym obszarze Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, który ma implikacje odczuwalne na szczeblu lokalnym lub regionalnym. Należy więc uwzględnić regiony w proponowanej przez Komisję koncepcji współzarządzania, co zapewni im udział w zarządzaniu i realizacji EFR.

Zalecenie 7

Artykuł 18

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
2. Pomoc przybiera wyłącznie postać programów operacyjnych. Państwa członkowskie opracowują program operacyjny na poziomie krajowym po zakończeniu ścisłych konsultacji z partnerami regionalnymi, lokalnymi, gospodarczymi i społecznymi z sektora rybołówstwa oraz innymi odpowiednimi podmiotami zgodnie z ich strukturą instytucjonalną.	2. Pomoc przybiera wyłącznie postać programów operacyjnych. Państwa członkowskie <u>we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz z partnerami gospodarczymi i społecznymi</u> opracowują program operacyjny na poziomie krajowym po zakończeniu ścisłych konsultacji z partnerami regionalnymi, lokalnymi, gospodarczymi i społecznymi z sektora rybołówstwa oraz innymi odpowiednimi podmiotami zgodnie z ich strukturą instytucjonalną.

Uzasadnienie

Powinno to przyczynić się do poprawy współpracy.

Zalecenie 8

Artykuł 19

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
(c) działania ukierunkowane na poprawę i modernizację struktur administracyjnych realizujących wspólną politykę rybołówstwa, a także wzmocnienie zdolności administracyjnej w zakresie zarządzania i kontroli Funduszu;	(c) działania ukierunkowane na poprawę i modernizację struktur administracyjnych realizujących wspólną politykę rybołówstwa, a także wzmocnienie zdolności administracyjnej w zakresie zarządzania i kontroli Funduszu, <u>w tym przekazanie niektórych funkcji organu zarządzającego podregionom w celu usprawnienia działania;</u>

Uzasadnienie

Funkcję proponowanego organu zarządzającego lub część jego działalności należy przekazać organom poniżej szczebla krajowego. Doświadczenie z realizacji zarówno funduszu PESCA (1996-2000), jak i obecnego Celu 1 polityki strukturalnej (2000-2006) wskazuje na to, że zarządzanie na szczeblu lokalnym to najbardziej skuteczny, najsprawniejszy i najprostszy sposób wdrażania programów. Rozporządzenie musi więc umożliwić państwom członkowskim przekazanie niektórych funkcji organu zarządzającego partnerstwu lokalnym.

Zalecenie 9

Artykuł 23

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Zakres Fundusz uczestniczy w finansowaniu: (a) pomocy publicznej dla armatorów i załóg, których dotyczą krajowe plany dostosowania nakładu połowowego stanowiące część: — planów odbudowy, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002; — środków nadzwyczajnych, o których mowa w art. 7 i art. 8 rozporządzenia nr 2371/2002; — krajowych planów dostosowania nakładu połowowego w następstwie nieprzedłużenia umów o rybołówstwie pomiędzy Wspólnotą a państwem trzecim bądź znaczącej redukcji możliwości połowowych na podstawie umowy międzynarodowej bądź innych uzgodnień; — planów odbudowy, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002; — krajowych planów wycofania się z floty o maksymalnie dwuletnim okresie trwania w ramach obowiązków określonych w art. 11-16 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 odnośnie do dostosowania zdolności połowowej wspólnotowej floty rybackiej;	Zakres Fundusz uczestniczy w finansowaniu: (a) pomocy publicznej dla armatorów i załóg, których dotyczą krajowe plany dostosowania nakładu połowowego stanowiące część: — planów odbudowy, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002; — środków nadzwyczajnych, o których mowa w art. 7 i art. 8 rozporządzenia nr 2371/2002; — krajowych planów dostosowania nakładu połowowego w następstwie nieprzedłużenia umów o rybołówstwie pomiędzy Wspólnotą a państwem trzecim bądź znaczącej redukcji możliwości połowowych na podstawie umowy międzynarodowej bądź innych uzgodnień; — planów zarządzania, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002; — krajowych planów wycofania się z floty o <u>maksymalnie dwuletnim okresie trwania</u> w ramach obowiązków określonych w art. 11-16 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 odnośnie do dostosowania zdolności połowowej wspólnotowej floty rybackiej;

Uzasadnienie

W cyklu programowania 2007-2013 nie jest uzasadnione ograniczanie planów dostosowania zdolności połowowej do dwóch lat. Co się tyczy drugiej zmiany — dwumiesięczny okres jest niewystarczający i powinien być przedłużony co najmniej do czterech miesięcy

Zalecenie 10

Artukuł 24 ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
6. Okres obowiązywania krajowych planów dostosowania nakładu połowowego, o których mowa w art. 23 lit. a), nie przekracza dwóch lat. W przypadkach określonych w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, drugie i czwarte krajowe plany są przyjmowane przez Państwa Członkowskie w terminie dwóch miesięcy od daty podjęcia decyzji przez Radę lub Komisję. W przypadkach określonych w art. 23 lit. a) tiret trzecie plany restrukturyzacji dotyczące odnośnych statków i rybaków są przyjmowane przez Państwa Członkowskie w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania zawiadomienia Komisji	<u>6. Okres obowiązywania krajowych planów dostosowania nakładu połowowego, o których mowa w art. 23 lit. a), nie przekracza dwóch lat.</u> W przypadkach określonych w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, drugie i czwarte krajowe plany są przyjmowane przez Państwa Członkowskie w terminie dwóch miesięcy od daty podjęcia decyzji przez Radę lub Komisję. W przypadkach określonych w art. 23 lit. a) tiret trzecie plany restrukturyzacji dotyczące odnośnych statków i rybaków są przyjmowane przez Państwa Członkowskie w terminie dwóch <u>czterech</u> miesięcy od daty otrzymania zawiadomienia Komisji.

Uzasadnienie

W cyklu programowania 2007-2013 nie jest uzasadnione ograniczanie planów dostosowania zdolności połowowej do dwóch lat. Co się tyczy drugiej zmiany — dwumiesięczny okres jest niewystarczający i powinien być przedłużony co najmniej do czterech miesięcy.

Zalecenie 11

Artykuł 25

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
Pomoc publiczna na trwałe zaprzestanie działalności	Pomoc publiczna na trwałe zaprzestanie działalności
1. W ramach Funduszu udzielana jest pomoc na częściowe finansowanie trwałego zaprzestania działalności połowowej statków, pod warunkiem że stanowi część planu dostosowania nakładu połowowego, o którym mowa w art. 23 lit. a). Ostateczne zaprzestanie działalności połowowej statku następuje jedynie w drodze zezłomowania statku bądź jego przekwalifikowania na działalność niezarobkową;	1. W ramach Funduszu udzielana jest pomoc na częściowe finansowanie trwałego zaprzestania działalności połowowej statków, pod warunkiem że stanowi część planu dostosowania nakładu połowowego, o którym mowa w art. 23 lit. a). Ostateczne zaprzestanie działalności połowowej statku następuje jedynie w drodze zezłomowania statku bądź jego przekwalifikowania na działalność niezarobkową;
Pomoc publiczna wypłacana armatorom z tytułu ostatecznego zaprzestania działalności dotyczy zdolności połowowej statku i, gdzie stosowne, związanych z tym praw połowowych	Pomoc publiczna wypłacana armatorom z tytułu ostatecznego zaprzestania działalności dotyczy zdolności połowowej statku i, gdzie stosowne, związanych z tym praw połowowych.

Uzasadnienie:

Pomoc publiczna z tytułu ostatecznego zaprzestania działalności ma na celu zapewnić zmniejszenie nakładu połowowego. Dokonuje się to poprzez złomowanie danego statku, a nie poprzez odebranie praw dostępu do niektórych obszarów połowowych. W przypadku statków floty NEAFC złomowanie statku wiąże się z odebraniem możliwości — zgodnej do tej pory z prawem — przeniesienia praw dostępu do łowisk na inne statki z tej samej floty w celu podniesienia współczynnika dostępu w momencie przydziału kontyngentów jednostkowych.

Zalecenie 12

Artykuł 26 ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Pomoc publiczna na tymczasowe zaprzestanie działalności	Pomoc publiczna na tymczasowe zaprzestanie działalności
1. W kontekście planów dostosowania nakładu połowowego, o których mowa w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, drugie i czwarte, Fundusz może wspierać finansowanie działań pomocowych na rzecz tymczasowego zaprzestania działalności połowowej rybaków i armatorów przez okres jednego roku, który może być przedłużony o kolejny rok.	1. W kontekście planów dostosowania nakładu połowowego, o których mowa w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, drugie i czwarte, Fundusz może wspierać finansowanie działań pomocowych na rzecz tymczasowego zaprzestania działalności połowowej rybaków i armatorów przez okres jednego roku, który może być przedłużony o kolejny rok.
Działania na rzecz tymczasowego zaprzestania działalności towarzyszą planowi dostosowania nakładu połowowego, prowadząc w okresie dwóch lat do trwałego zmniejszenia zdolności połowowej, które odpowiada co najmniej poziomowi zmniejszenia nakładu połowowego w wyniku tymczasowego zaprzestania działalności.	Działania na rzecz tymczasowego zaprzestania działalności towarzyszą planowi dostosowania nakładu połowowego, prowadząc w okresie dwóch lat do trwałego zmniejszenia zdolności połowowej, które odpowiada co najmniej poziomowi zmniejszenia nakładu połowowego w wyniku tymczasowego zaprzestania działalności.

Uzasadnienie

Działania na rzecz tymczasowego zaprzestania działalności winny przynosić trwałe pozytywne skutki, dlatego też wpisują się w ramy planu dostosowania nakładu połowowego. Przesadą jest jednak wymaganie trwałej redukcji floty, równej redukcji nakładu połowowego w wyniku tymczasowego zaprzestania działalności. Należy tu zachować zgodność z przepisami zawartymi w poszczególnych planach dostosowawczych

Zalecenie 13

Artykuł 27

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Inwestycje na pokładzie statków rybackich i selektywność 1. Fundusz może wspierać finansowanie sprzętu: (a) określonego w art. 11 ust. 5 rozporządzenia (WE) 2371/2002; (b) umożliwiającego przechowywanie na pokładzie odłowów, których odrzut przestał być dozwolony; (c) w ramach projektów pilotażowych obejmujących przygotowanie bądź testowanie nowych środków technicznych przez ograniczony okres ustalony przez Radę lub Komisję; (d) służącego do ograniczenia wpływu rybołówstwa na siedliska, dno morskie i gatunki niekomercyjne, z wyłączeniem narzędzi połowowych. 2. Fundusz może wspierać finansowanie inwestycji na rzecz selektywności narzędzi połowowych, pod warunkiem że dany statek jest objęty planem odbudowy, o którym mowa w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, dokonuje zmiany metody połowowej i przechodzi z danego łowiska na inne, w którym stan zasobów umożliwia prowadzenie połowów, a także pod warunkiem że inwestycja dotyczy wyłącznie pierwszej wymiany narzędzi połowowych. 3. Poza przypadkami opisanymi w ust. 2 Fundusz może wspierać finansowanie pierwszej wymiany narzędzi połowowych, pod warunkiem że nowe narzędzia są bardziej selektywne oraz spełniają uznane kryteria i praktyki w zakresie ochrony środowiska, które wykraczają poza zakres zobowiązań wynikających z istniejących przepisów.	Inwestycje na pokładzie statków rybackich i selektywność 1. Fundusz może wspierać finansowanie sprzętu: (a) określonego w art. 11 ust. 5 rozporządzenia (WE) 2371/2002; (b) umożliwiającego przechowywanie na pokładzie odłowów, których odrzut przestał być dozwolony; (c) w ramach projektów pilotażowych obejmujących przygotowanie bądź testowanie nowych środków technicznych przez ograniczony okres ustalony przez Radę lub Komisję; (d) służącego do ograniczenia wpływu rybołówstwa na siedliska, dno morskie i gatunki niekomercyjne, z wyłączeniem narzędzi połowowych. (e) <u>związanego z bardziej selektywnymi lub bardziej przyjaznymi dla środowiska technikami połowu, zapobiegającego niepożądanym przyłowom, umożliwiającego poprawę jakości i bezpieczeństwa produktów wyłowionych i przechowywanych na pokładzie, poprawę warunków pracy i bezpieczeństwa</u> 2. Fundusz może wspierać finansowanie inwestycji na rzecz selektywności narzędzi połowowych, pod warunkiem że dany statek jest objęty planem odbudowy, o którym mowa w art. 23 lit. a) tiret pierwsze, dokonuje zmiany metody połowowej i przechodzi z danego łowiska na inne, w którym stan zasobów umożliwia prowadzenie połowów, a także pod warunkiem że inwestycja dotyczy wyłącznie pierwszej wymiany narzędzi połowowych. 3. Poza przypadkami opisanymi w ust. 2 Fundusz może wspierać finansowanie pierwszej wymiany narzędzi połowowych, pod warunkiem że nowe narzędzia są bardziej selektywne oraz spełniają uznane kryteria i praktyki w zakresie ochrony środowiska, które wykraczają poza zakres zobowiązań wynikających z istniejących przepisów. 4. <u>Fundusz może finansować budowę nowych statków rybackich pod warunkiem że:</u> — <u>działania te zapisane są w krajowym planie strategicznym w dostatecznie szczegółowy sposób,</u> — <u>nie zagrażają one skuteczności krajowego planu dostosowania nakładu połowowego.</u>

Uzasadnienie

Aby zapewnić wspieranie wyposażenia i modernizacji statków w celu podniesienia standardu floty. Nie można dopuścić do tego, by flota wspólnotowa stała się przestarzała, nie zagrażając jednak skuteczności krajowego planu dostosowania nakładu połowowego

Zalecenie 14

Artykuł 27 lit.a)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Rybołówstwo przybrzeżne na niewielką skalę 1. Do celów niniejszego artykułu termin „rybołówstwo przybrzeżne na niewielką skalę” oznacza połowy prowadzone przez statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z narzędzi połowowych ciągnionych, które są wyszczególnione w tabeli 2 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 26/2004 z dnia 30 grudnia 2003 r. dotyczącego rejestru statków rybackich Wspólnoty . 2. W przypadku finansowania przez Fundusz działań na podstawie art. 27 niniejszego rozporządzenia na rzecz rybołówstwa przybrzeżnego na niewielką skalę wysokość udziału prywatnych środków finansowych przedstawiona w grupie 2 tabeli załącznika II ulega zmniejszeniu o 20 %. 3. W przypadku finansowania przez Fundusz działań na podstawie art. 28 niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają stawki przedstawione w grupie 3 załącznika II. 4. Fundusz może mieć udział w wypłacie premii na rzecz rybaków i armatorów zajmujących się rybołówstwem przybrzeżnym na niewielką skalę w celu: — poprawienia zarządzania i kontroli warunków dostępu do niektórych obszarów połowowych; — działania na rzecz organizacji produkcji, przetwórstwa i łańcucha zbytu produktów rybołówstwa; — propagowania dobrowolnych działań na rzecz obniżania nakładu połowowego w celu ochrony zasobów; — wykorzystania innowacyjnych technologii (bardziej selektywne techniki połowowe wykraczające poza wymogi ustawowe), które nie zwiększają nakładu połowowego. Zastosowanie mają stawki przedstawione w grupie 3 tabeli załącznika II do niniejszego rozporządzenia	Rybołówstwo przybrzeżne na niewielką skalę 1. Do celów niniejszego artykułu termin „rybołówstwo przybrzeżne na niewielką skalę” oznacza połowy prowadzone przez statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z narzędzi połowowych ciągnionych, które są wyszczególnione w tabeli 2 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 26/2004 z dnia 30 grudnia 2003 r. dotyczącego rejestru statków rybackich Wspólnoty. (). 2. W przypadku finansowania przez Fundusz działań na podstawie art. 27 niniejszego rozporządzenia na rzecz rybołówstwa przybrzeżnego na niewielką skalę wysokość udziału prywatnych środków finansowych przedstawiona w grupie 2 tabeli załącznika II ulega zmniejszeniu o 20 %. 3. W przypadku finansowania przez Fundusz działań na podstawie art. 28 niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają stawki przedstawione w grupie 3 załącznika II. 4. Fundusz może mieć udział w wypłacie premii na rzecz rybaków i armatorów zajmujących się rybołówstwem przybrzeżnym na niewielką skalę w celu: — poprawienia zarządzania i kontroli warunków dostępu do niektórych obszarów połowowych; — działania na rzecz organizacji produkcji, przetwórstwa i łańcucha zbytu produktów rybołówstwa; — propagowania dobrowolnych działań na rzecz obniżania nakładu połowowego w celu ochrony zasobów; — wykorzystania innowacyjnych technologii (bardziej selektywne techniki połowowe wykraczające poza wymogi ustawowe), które nie zwiększają nakładu połowowego. — <u>propagowania połowu gatunków łowionych w niedostatecznych ilościach.</u> — <u>wspierania odnowy tego rybołówstwa w celu lepszego kompleksowego rozwoju obszarów przybrzeżnych;</u> — <u>poprawy środków ochrony bezpieczeństwa na pokładzie oraz higieny pracy;</u> — <u>wprowadzania do użycia sprzętu połowowego ulegającego naturalnemu rozkładowi na obszarach morskich podlegających szczególnej ochronie;</u> Zastosowanie mają stawki przedstawione w grupie 3 tabeli załącznika II do niniejszego rozporządzenia.

Uzasadnienie

Niniejsza poprawka ma na celu uściślenie definicji i zakresu stosowania artykułu. Prowadzący działalność gospodarczą powinni być zachęceni do połowu niedostatecznie zagospodarowanych gatunków, zamiast koncentrować się na gatunkach nadmiernie poławianych.

Zalecenie 15

Artykuł 28

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Rekompensata społeczno-gospodarcza w celu zarządzania flotą	Rekompensata społeczno-gospodarcza w celu zarządzania flotą
1. Fundusz może wspierać finansowanie działań społeczno-gospodarczych proponowanych przez Państwa Członkowskie na rzecz rybaków dotkniętych zmianami w zakresie rybołówstwa, które to działania obejmują: (a) dywersyfikację działalności w celu propagowania zróżnicowanego zatrudnienia dla osób czynnie zatrudnionych w sektorze rybołówstwa; (b) programy szkoleń przekwalifikujących na zawody spoza rybołówstwa morskiego; (c) wcześniejsze odejścia z sektora rybołówstwa, w tym wcześniejsze emerytury. 2. Fundusz może również wspierać finansowanie działań i zachęt szkoleniowych dla młodych rybaków, którzy chcą po raz pierwszy zostać właścicielami statku rybackiego	1. Fundusz może wspierać finansowanie działań społeczno-gospodarczych proponowanych przez Państwa Członkowskie na rzecz rybaków dotkniętych zmianami w zakresie rybołówstwa, które to działania obejmują: (a) dywersyfikację działalności w celu propagowania zróżnicowanego zatrudnienia dla osób czynnie zatrudnionych w sektorze rybołówstwa; (b) programy szkoleń przekwalifikujących na zawody spoza rybołówstwa morskiego; (c) wcześniejsze odejścia z sektora rybołówstwa, w tym wcześniejsze emerytury., (d) <u>zmniejszenie skutków czasowych zakazów połowu.</u> (e) <u>utrata miejsc pracy na pokładzie statków podlegających trwałemu zaprzestaniu działalności.</u> 2. Fundusz może również wspierać finansowanie działań i zachęt szkoleniowych dla młodych rybaków, którzy chcą po raz pierwszy zostać właścicielami statku rybackiego.

Uzasadnienie

Jest oczywiste, że zakłady nie powinny ponosić gospodarczych skutków urzędowych zakazów. Wdrażanie środków dostosowania nakładu połowowego oznaczać będzie likwidację jednostek rybackich oraz odpowiadających im miejsc pracy. Rekompensaty społeczno-gospodarcze muszą więc również obejmować członków załogi statków, które będą złomowane w ramach środków trwałego zaprzestania działalności połowowej zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami

Zalecenie 16

Artykuł 30

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu Regionów
Kwalifikujące się działania	Kwalifikujące się działania
1. W ramach Funduszu udzielana jest pomoc na inwestycje przyczyniające się do realizacji jednego lub więcej z poniższych celów: a) dywersyfikacja w kierunku nowych gatunków oraz produkcja gatunków o dobrych perspektywach rynkowych; b) wdrażanie metod hodowlanych znacznie obniżających wpływ na środowisko w porównaniu ze zwykłą praktyką w sektorze rybołówstwa; c) wsparcie tradycyjnych działań z zakresu akwakultury, które mają znaczenie zarówno dla zachowania sfery gospodarczo-społecznej, jak i ochrony środowiska; d) działania służące zbiorowemu interesowi w zakresie akwakultury, o których mowa w rozdziale III niniejszego tytułu, a także szkoleń zawodowych; e) udzielanie rekompensat z tytułu zastosowania metod produkcyjnych w zakresie akwakultury, które pomagają chronić środowisko i naturę; f) realizacja działań na rzecz zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt. 2. Pomoc inwestycyjna zarezerwowana jest dla mikro-przedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw	1. W ramach Funduszu udzielana jest pomoc na inwestycje przyczyniające się do realizacji jednego lub więcej z poniższych celów: a) dywersyfikacja w kierunku nowych gatunków oraz produkcja gatunków o dobrych perspektywach rynkowych; b) wdrażanie metod hodowlanych znacznie obniżających wpływ na środowisko w porównaniu ze zwykłą praktyką w sektorze rybołówstwa; c) wsparcie tradycyjnych działań z zakresu akwakultury, które mają znaczenie zarówno dla zachowania sfery gospodarczo-społecznej, jak i ochrony środowiska; d) działania służące zbiorowemu interesowi w zakresie akwakultury, o których mowa w rozdziale III niniejszego tytułu, a także szkoleń zawodowych;

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu Regionów
	e) udzielanie rekompensat z tytułu zastosowania metod produkcyjnych w zakresie akwakultury, które pomagają chronić środowisko i naturę; f) realizacja działań na rzecz zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt. 2. Pomoc inwestycyjna zarezerwowana jest dla mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw.

Uzasadnienie

EFR przyczynia się do tworzenia miejsc pracy i generowania nowej działalności gospodarczej w sektorze akwakultury oraz w handlu i przetwórstwie jego produktów. Ten wkład nie powinien się ograniczać do inwestycji przez mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie będą mogły zgodnie ze swoimi możliwościami nadawać priorytet pomocy dla projektów, które umożliwiają skuteczniejszy rozwój społeczno-gospodarczy sektora rybołówstwa oraz obszarów zależnych od rybołówstwa

Zalecenie 17

Artykuł 33

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu Regionów
Inwestycje w przetwórstwo i obrót 1. W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na inwestycje w przetwórstwo do celów bezpośredniego spożycia przez ludzi oraz w obrót produktami rybołówstwa i akwakultury zgodnie ze szczegółowymi strategiami uwzględnionymi w krajowych planach strategicznych. Pomoc ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw	Inwestycje w przetwórstwo i obrót 1. W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na inwestycje w przetwórstwo do celów bezpośredniego spożycia przez ludzi oraz w obrót produktami rybołówstwa i akwakultury zgodnie ze szczegółowymi strategiami uwzględnionymi w krajowych planach strategicznych. Pomoc ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw.

Uzasadnienie

EFR przyczynia się do tworzenia miejsc pracy i generowania nowej działalności gospodarczej w sektorze akwakultury oraz w handlu i przetwórstwie jego produktów. Ten wkład nie powinien się ograniczać do inwestycji przez mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie będą mogły zgodnie ze swoimi możliwościami nadawać priorytet pomocy dla projektów, które umożliwiają skuteczniejszy rozwój społeczno-gospodarczy sektora rybołówstwa oraz obszarów zależnych od rybołówstwa.

Zalecenie 18

Artykuł 34 ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
	(g) <u>zwiększanie wartości dodanej u źródła — np. przetwórstwo pierwotne i wtórne.</u>

Uzasadnienie

Jest to jeden z głównych celów wielu obecnie wdrażanych strategii; powoduje on znaczący rozwój gospodarczy w nowych i istniejących zakładach przetwórczych.

Zalecenie 19

Artykuł 36

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
	(e) <u>dofinansowanie kosztów rozpoczynania działalności przez grupy działań wspólnych w rybołówstwie.</u>

Uzasadnienie

Należy popierać udzielanie pomocy grupom przedsiębiorców. Działania wspólne wymagają jednak często założenia nowej organizacji, a co za tym idzie należy w pomocy uwzględnić również dofinansowanie kosztów rozpoczęcia działalności.

Zalecenie 20

Artykuł 38 ust. 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
	(f) <u>pomoc na podniesienie standardu targowisk rybnych na nadbrzeżach.</u>

Uzasadnienie

Podniesienie standardów w tej dziedzinie zwiększa efektywność innych inwestycji wymienionych w tym artykule.

Zalecenie 21

Artykuł 39 ust. 3

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu Regionów
3. Inwestycje dotyczą: a) prowadzenia krajowych i międzynarodowych kampanii promocyjnych; b) sprzedaży nadwyżek gatunków oraz gatunków nie w pełni eksploatowanych, które są odrzucane bądź nie przedstawiają wartości handlowej; c) realizacji polityki jakości produktów rybołówstwa i akwakultury; d) promocji produktów pozyskanych przy pomocy metod mających niewielki wpływ na środowisko; e) promocji produktów uznanych zgodnie z warunkami rozporządzenia (EWG) nr 2081/92; f) certyfikacji jakości; g) znakowania, w tym znakowania produktów pozyskanych przy pomocy metod połowowych przyjaznych dla środowiska; h) kampanii promocyjnych produktów bądź kampanii mających na celu poprawę wizerunku sektora rybołówstwa; i) realizacji badań rynkowych	3 Inwestycje dotyczą: a) prowadzenia krajowych i międzynarodowych kampanii promocyjnych; b) sprzedaży nadwyżek gatunków oraz gatunków nie w pełni eksploatowanych, które są <u>zwykle</u> odrzucane bądź nie przedstawiają wartości handlowej; c) realizacji polityki jakości produktów rybołówstwa i akwakultury; d) promocji produktów pozyskanych przy pomocy metod mających niewielki wpływ na środowisko; e) promocji produktów uznanych zgodnie z warunkami rozporządzenia (EWG) nr 2081/92; f) certyfikacji jakości; g) znakowania, w tym znakowania produktów pozyskanych przy pomocy metod połowowych przyjaznych dla środowiska; h) kampanii promocyjnych produktów bądź kampanii mających na celu poprawę wizerunku sektora rybołówstwa; i) realizacji badań rynkowych j) <u>wspierania zakładania i działalności organizacji producentów ryb.</u>

Uzasadnienie

Pierwsza część poprawki zwiększa przejrzystość; część druga dąży do zapewnienia ciągłości wsparcia dla organizacji rybołówstwa i producentów mając na uwadze pozytywny wpływ, który fundusze FIFG (Finansowego Instrumentu Sterowania Rybołówstwem) miały do tej pory na promowanie produktów rybołówstwa.

Zalecenie 22

Arykuł 41

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu regionów
Modyfikacja bądź zmiana przeznaczenia statków rybackich	Modyfikacja bądź zmiana przeznaczenia statków rybackich
W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na modyfikację statków rybackich wyłącznie do celów szkoleń lub badań prowadzonych w ramach sektora rybołówstwa przez podmioty publiczne bądź półpubliczne pod banderą Państwa Członkowskiego.	W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na modyfikację statków rybackich wyłącznie do celów szkoleń lub badań prowadzonych w ramach sektora rybołówstwa przez podmioty publiczne bądź półpubliczne pod banderą Państwa Członkowskiego.
W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na trwałą zmianę przeznaczenia statku rybackiego do celów prowadzenia działalności niezarobkowej spoza zakresu zawodowego rybołówstwa	W ramach Funduszu może być udzielane wsparcie na trwałą zmianę przeznaczenia statku rybackiego do celów prowadzenia działalności niezarobkowej spoza zakresu zawodowego rybołówstwa.

Uzasadnienie

Należy zachęcać statki rybackie do podejmowania innego rodzaju działalności, w tym działalności zarobkowej, przyjmując, że nie są one związane z zawodowym rybołówstwem. Wieloletnie programy doradcze dla flot rybackich, które obowiązywały do 2002 r., osiągnęłyby lepsze wyniki, gdyby pozwoliły statkom podjąć działalność inną niż rybołówstwo — np. taką jak turystyka.

Zalecenie 23

Artykuł 42

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Zakres pomocy	Zakres pomocy
1. W ramach Funduszu, oprócz innych instrumentów wspólnotowych, udzielana jest pomoc na rzecz trwałego rozwoju i poprawy jakości życia na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego kwalifikujących się do pomocy w ramach ogólnej strategii dążącej do wsparcia realizacji celów wspólnej polityki rybołówstwa, w szczególności z uwzględnieniem jej konsekwencji społeczno-gospodarczych. 2. Środki na rzecz trwałego rozwoju na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego powinny mieć na celu: a) utrzymanie dobrobytu ekonomicznego i społecznego tych obszarów oraz wartości produktów rybołówstwa i akwakultury; b) utrzymanie i stworzenie miejsc pracy na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego w drodze wsparcia dywersyfikacji bądź restrukturyzacji gospodarczej oraz społecznej obszarów zagrożonych problemami społeczno-gospodarczymi w wyniku zmian w sektorze rybołówstwa; c) działanie na rzecz jakości środowiska przybrzeżnego; d) wspieranie i rozwijanie współpracy pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi obszarami rybołówstwa przybrzeżnego 3. Każde Państwo Członkowskie uwzględnia w programie operacyjnym wykaz obszarów kwalifikujących się do pomocy z Funduszu w ramach trwałego rozwoju obszarów przybrzeżnych. Obszar rybołówstwa przybrzeżnego jest, ogólnie rzecz biorąc, mniejszy niż NUTS III i obejmuje brzeg morza lub jeziora bądź ujście rzeki związane z rybołówstwem. Obszar ten powinien być odpowiednio spójny pod	1. W ramach Funduszu, oprócz innych instrumentów wspólnotowych, udzielana jest pomoc na rzecz trwałego rozwoju i poprawy jakości życia na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego, a w szczególności peryferyjnych rejonów nadmorskich, kwalifikujących się do pomocy w ramach ogólnej strategii dążącej do wsparcia realizacji celów wspólnej polityki rybołówstwa, w szczególności z uwzględnieniem jej konsekwencji społeczno-gospodarczych. 2. Środki na rzecz trwałego rozwoju na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego powinny mieć na celu: a) utrzymanie dobrobytu ekonomicznego i społecznego tych obszarów oraz wartości produktów rybołówstwa i akwakultury; b) utrzymanie i stworzenie miejsc pracy na obszarach rybołówstwa przybrzeżnego w drodze wsparcia dywersyfikacji bądź restrukturyzacji gospodarczej oraz społecznej obszarów zagrożonych problemami społeczno-gospodarczymi w wyniku zmian w sektorze rybołówstwa; c) działanie na rzecz jakości środowiska przybrzeżnego; d) wspieranie i rozwijanie współpracy pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi obszarami rybołówstwa przybrzeżnego 3. Każde Państwo Członkowskie uwzględnia w programie operacyjnym wykaz obszarów kwalifikujących się do pomocy z Funduszu w ramach trwałego rozwoju obszarów przybrzeżnych.

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
względem geograficznym, oceanograficznym, gospodarczym i społecznym Obszar ten powinien charakteryzować się niską gęstością zaludnienia, znaczącym poziomem zatrudnienia w sektorze rybołówstwa, tendencją spadkową połowów i brakiem gminy o liczbie ludności powyżej 100 tys 4. Państwo Członkowskie informuje Komisję o kwalifikujących się obszarach zgodnie z ust. 3.	Obszar rybołówstwa przybrzeżnego jest, ogólnie rzecz biorąc, mniejszy niż NUTS III i obejmuje brzeg morza lub jeziora bądź ujście rzeki związane z rybołówstwem. Obszar ten powinien być odpowiednio spójny pod względem geograficznym, oceanograficznym, gospodarczym i społecznym. Obszar ten powinien charakteryzować się niską gęstością zaludnienia, znaczącym poziomem zatrudnienia w sektorze rybołówstwa, tendencją spadkową połowów i brakiem gminy o liczbie ludności powyżej 100 tys. 4. Państwo Członkowskie informuje Komisję o kwalifikujących się obszarach zgodnie z ust. 3.

Uzasadnienie

Pierwsza część poprawki służy uściśleniu priorytetów. Część druga poprawki jest spowodowana faktem, iż w dwóch pierwszych akapitach artykułu zawarte są zasadnicze wytyczne dotyczące tego środka działania. Warunek, by obszary były dość spójne z geograficznego, oceanograficznego, gospodarczego i społecznego punktu widzenia, jest wystarczający; nie powinno tu być ograniczenia do gmin o liczbie mieszkańców niższej niż 100 tys.

Zalecenie 24

Artykuł 44

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Wkład w trwały rozwój obszarów rybołówstwa przybrzeżnego 1. Działania na rzecz wsparcia trwałego rozwoju obszarów rybołówstwa przybrzeżnego realizowane są na danym terytorium przez grupę lokalnych partnerów publicznych bądź prywatnych powołaną specjalnie do tego celu, dalej zwaną „przybrzeżną grupą działania” (PGD). Wybór każdej PGD ustanowionej zgodnie z przepisami prawa danego Państwa Członkowskiego dokonywany jest w przejrzysty sposób na podstawie publicznego zaproszenia do składania wniosków. 2. Za działania prowadzone z inicjatywy PGD odpowiedzialność ponosi sektor prywatny w odniesieniu do co najmniej dwóch trzecich projektów. 3. PGD mogą kwalifikować się do pomocy w ramach Funduszu, pod warunkiem że prowadzą zintegrowane działania rozwojowe na poziomie lokalnym na podstawie procesu oddolnego na danym terytorium bądź w odniesieniu do konkretnej kategorii osób lub rodzaju projektów. Państwo Członkowskie zapewnia, że PGD posiada wystarczające możliwości administracyjne i finansowe w celu zarządzania formami pomocy i pomyślniej realizacji planowanych działań. 4. Terytorium objęte działaniem PGD powinno być spójne i posiadać wystarczającą masę krytyczną zasobów ludzkich, finansowych i gospodarczych w celu wsparcia wykonalnej strategii rozwoju. 5. PGD działające w danym Państwie Członkowskim bądź regionie, w zależności od charakteru struktury instytucjonalnej, tworzą wspólne stowarzyszenie o statucie gwarantującym ich właściwe funkcjonowanie	Wkład w trwały rozwój obszarów rybołówstwa przybrzeżnego 1. Działania na rzecz wsparcia trwałego rozwoju obszarów rybołówstwa przybrzeżnego mogą być realizowane są na danym terytorium przez grupę lokalnych partnerów publicznych i/lub prywatnych powołaną specjalnie do tego celu, dalej zwaną „przybrzeżną grupą działania” (PGD). Wybór każdej PGD ustanowionej zgodnie z przepisami prawa danego Państwa Członkowskiego dokonywany jest w przejrzysty sposób na podstawie publicznego zaproszenia do składania wniosków 2. Za działania prowadzone z inicjatywy PGD odpowiedzialność ponosi sektor prywatny w odniesieniu do co najmniej dwóch trzecich projektów. 3. PGD mogą kwalifikować się do pomocy w ramach Funduszu, pod warunkiem że prowadzą zintegrowane działania rozwojowe na poziomie lokalnym na podstawie procesu oddolnego na danym terytorium bądź w odniesieniu do konkretnej kategorii osób lub rodzaju projektów. Państwo Członkowskie zapewnia, że PGD posiada wystarczające możliwości administracyjne i finansowe w celu zarządzania formami pomocy i pomyślniej realizacji planowanych działań. 4. Terytorium objęte działaniem PGD powinno być spójne i posiadać wystarczającą masę krytyczną zasobów ludzkich, finansowych i gospodarczych w celu wsparcia wykonalnej strategii rozwoju. 5. PGD działające w danym Państwie Członkowskim bądź regionie, w zależności od charakteru struktury instytucjonalnej, tworzą wspólne stowarzyszenie o statucie gwarantującym ich właściwe funkcjonowanie

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
	6. <u>Powinno się umożliwić PGD wymianę informacji o najlepszych praktykach i doświadczeniach z zakresu wydajności budowlanej z grupami programu Leader</u>

Uzasadnienie

Pierwsza część poprawki zwiększa przejrzystość i elastyczność dla warunków lokalnych. Punkt 2 tekstu Komisji został usunięty ponieważ nie należy nakładać ograniczeń na projekty, które mogą być przeprowadzane z inicjatywy sektora publicznego w tej dziedzinie. Priorytetowo należy robić wszystko, by umożliwić projektom wniesienie wkładu w osiągnięcie wyznaczonym celów, niezależnie od tego, czy to sektor publiczny, czy prywatny nadzoruje projekty. Nowy punkt 6 został dodany, gdyż należy korzystać z najlepszych rozwiązań stworzonych dla wspólnot wiejskich w ramach funduszy strukturalnych. Powinno to prowadzić do lepszej organizacji i lepszego startu dla PGD na początku okresu wdrażania w życie programu.

Zalecenie 25

Artykuł 54

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Kwalifikowalność wydatków 1. Wydatki kwalifikują się do wsparcia w ramach Funduszu, jeśli zostały rzeczywiście poniesione przez beneficjenta na realizację przedsięwzięcia od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2015 r. Współfinansowane przedsięwzięcia nie mogą zostać zakończone przed początkową datą kwalifikowalności. 2. Wydatki kwalifikują się do wsparcia w ramach Funduszu, wyłącznie jeśli zostały poniesione w związku z przedsięwzięciami przyjętymi przez organ zarządzający danego programu operacyjnego bądź pod jego zwierzchnictwem, zgodnie z kryteriami ustalonymi z góry przez komitet monitorujący. Nowy wydatek wprowadzony w trakcie przeglądu programu operacyjnego kwalifikuje się począwszy od daty otrzymania przez Komisję wniosku o modyfikację programu operacyjnego. 3. Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków ustalone są na poziomie krajowym z zastrzeżeniem wyjątków określonych w niniejszym rozporządzeniu. 4. Następujące wydatki nie kwalifikują się: (a) podatek od towarów i usług (VAT); (b) odsetki od zadłużenia; (c) zakup gruntu za kwotę wyższą niż 10 % ogólnych kwalifikujących się wydatków z tytułu danego działania; (d) zakwaterowanie 5. Postanowienia ust. 1–3 niniejszego artykułu są bez uszczerbku dla postanowień art. 45	Kwalifikowalność wydatków 1. Wydatki kwalifikują się do wsparcia w ramach Funduszu, jeśli zostały rzeczywiście poniesione przez beneficjenta na realizację przedsięwzięcia od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2015 r. Współfinansowane przedsięwzięcia nie mogą zostać zakończone przed początkową datą kwalifikowalności. 2. Wydatki kwalifikują się do wsparcia w ramach Funduszu, wyłącznie jeśli zostały poniesione w związku z przedsięwzięciami przyjętymi przez organ zarządzający danego programu operacyjnego bądź pod jego zwierzchnictwem, zgodnie z kryteriami ustalonymi z góry przez komitet monitorujący. Nowy wydatek wprowadzony w trakcie przeglądu programu operacyjnego kwalifikuje się począwszy od daty otrzymania przez Komisję wniosku o modyfikację programu operacyjnego. 3. Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków ustalone są na poziomie krajowym z zastrzeżeniem wyjątków określonych w niniejszym rozporządzeniu. 4. Następujące wydatki nie kwalifikują się: (a) podatek od towarów i usług (VAT); (b) odsetki od zadłużenia; (c) zakup gruntu za kwotę wyższą niż 10 % ogólnych kwalifikujących się wydatków z tytułu danego działania; (d) zakwaterowanie. 5. Postanowienia ust. 1–3 niniejszego artykułu są bez uszczerbku dla postanowień art. 45.

Uzasadnienie

Wsparcie dla przedsiębiorstw zobowiązanych do płacenia podatku VAT winno obejmować podatek VAT.*

Koszty zakwaterowania powinny być w miarę godne finansowania, tak aby dotyczyły one konkretnych, godnych wsparcia projektów oraz przedstawiały faktyczne koszty takiego projektu*

*Przedsiębiorstwa zarejestrowane jako nie będące płatnikami VAT powinny być w stanie otrzymać dodatek na podstawie zawierającej podatek VAT.

*Koszty zakwaterowania powinny być finansowane wtedy, gdy zostały naprawdę poniesione w związku z określonymi projektami kwalifikującymi się do wsparcia.

Zalecenie 26

Artykuł 63

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
(c) rozpatruje wyniki realizacji, w szczególności realizacji celów określonych dla każdego priorytetu, a także oceny okresowe, o których mowa w art. 48;	(c) rozpatruje wyniki realizacji, w szczególności realizacji celów określonych dla każdego priorytetu, a także oceny okresowe, o których mowa w art. 48, i ewentualnie dokonuje przesunięcia środków niezbędnego do osiągnięcia zakładanych celów;

Uzasadnienie

Przyczyni się to do uproszczenia procedury.

Zalecenie 27

Załącznik II

Tekst proponowany przez Komisję Europejską	Poprawka Komitetu Regionów
<u>Grupa 2: (inwestycje produkcyjne)</u>	<u>Grupa 2: (inwestycje produkcyjne)</u>
Działania na rzecz trwałego rozwoju obszarów rybołówstwa przybrzeżnego (art. 43); inwestycje na pokładzie statków rybackich (art. 27); inwestycje w zakresie akwakultury (art. 30); inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa (art. 34); promocja i rozwój nowych rynków (art. 39).	Działania na rzecz trwałego rozwoju obszarów rybołówstwa przybrzeżnego (art. 43); inwestycje na pokładzie statków rybackich (art. 27); inwestycje w zakresie akwakultury (art. 30); inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa (art. 34); <u>obiekty portów rybackich (art. 38);</u> promocja i rozwój nowych rynków (art. 39).

Uzasadnienie

Nie należy wyłączać spośród kwalifikujących się kroków, prywatnych inwestycji w porty rybackie będących w interesie wszystkich korzystających z nich rybaków i pomagających ulepszyć jakość usług oferowanych rybakom.

Bruksela, 23 lutego 2005r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie

- wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego oraz
- wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program wspólnotowy na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej — PROGRESS

(2005/C 164/05)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego, COM(2004) 493 końcowy — 2004/0165 (COD);

Uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program wspólnotowy na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej — PROGRESS, COM(2004) 488 końcowy — 2004/0158 (COD);

Uwzględniając decyzję Komisji z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 i 148 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej;

Uwzględniając decyzję Prezydium z dnia 5 kwietnia 2004 r., powierzającą opracowanie opinii w tej sprawie Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej;

Uwzględniając komunikat Komisji „Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej” (COM(2004) 107 końcowy);

Uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu „Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej” (CdR 120/2004 fin);

Uwzględniając białą księgę „Sprawowanie władzy w Europie” (COM(2001) 428 końcowy);

Uwzględniając swoją opinię w sprawie białej księgi „Sprawowanie władzy w Europie” (CdR 103/2001 fin);

Uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego (COM(1998) 131 końcowy);

Uwzględniając swoją opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego (CdR 155/98) ⁽¹⁾;

Uwzględniając swoją opinię w sprawie „Nowe europejskie struktury decyzyjne: Europa — miejsce dla inicjatyw obywatelskich” (CdR 182/2000 fin);

Uwzględniając komunikat Komisji „Dialog ze związkami samorządów terytorialnych w sprawie kształtowania polityk Unii Europejskiej” (COM(2003) 811 końcowy);

Uwzględniając projekt opinii (CdR 240/2004 rev 2) przyjęty przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej 8 grudnia 2004 r. (sprawozdawca: Paz Fernández Felgueroso, burmistrz Gijón (ES-PES));

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) przyjął jednogłośnie następującą opinię:

1. Uwagi Komitetu Regionów

Oprócz tego przewidziane są uregulowania horyzontalne dotyczące działań uruchamianych w ramach Funduszu;

KOMITET REGIONÓW

1.1 **podkreśla**, że rozpatrywany projekt rozporządzenia stanowi część pakietu rozporządzeń dotyczących funduszy strukturalnych, który Komisja Europejska przedłożyła wraz z innymi projektami legislacyjnymi dnia 14 lipca 2004 r. Rozporządzenie określa ogólne przepisy regulujące funkcjonowanie Europejskiego Funduszu Społecznego (zwanego dalej Funduszem bądź EFS), jak również definiuje działania, które mogą być finansowane z Funduszu w ramach celów „konwergencji” oraz celu „regionalna konkurencyjność i zatrudnienie”.

1.2 **podkreśla**, że Fundusz był dotychczas ważnym instrumentem finansowym w ramach polityki zatrudnienia i wygenerował trwały proces przyrostu miejsc pracy. Poza tym przyczynił się do powstania imponującej liczby inicjatyw z zakresu aktywnej polityki zatrudnienia na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Powiązanie EFS z europejską strategią zatrudnienia przyniosło w bieżącym okresie programowania bardzo owocne wyniki. Komitet jest przekonany, że jego powiązanie ze strategią lizbońską będzie również pozytywne;

⁽¹⁾ Dz.U. C 51 z 22.2.1999 r., str. 48.

1.3 **podkreśla**, że główne zadanie Europejskiego Funduszu Społecznego polega na wzmacnianiu gospodarczej i społecznej spójności poprzez wspieranie polityki państw członkowskich, mając na uwadze osiągnięcie następujących celów: pełne zatrudnienie, poprawa jakości miejsc pracy i wydajności pracy, jak również wspieranie integracji społecznej i zmniejszanie regionalnych dysproporcji w zatrudnieniu zgodnie z wytycznymi i zaleceniami europejskiej strategii zatrudnienia. Ta ostatnia została w roku 2003 uaktualniona pod kątem dostosowania do strategii lizbońskiej i jeszcze silniejszego nakierowania na politykę spójności gospodarczej i społecznej;

1.4 **stwierdza**, że proponowane rozporządzenie w swojej obecnej formie nie zawsze jest ścisłe i konkretne. W niektórych miejscach, aby móc stwierdzić, jaki jest faktyczny zakres oddziaływania rozporządzenia, trzeba zestawiać je z innymi aktami prawnymi, które nie są przedmiotem niniejszej opinii. Dotyczy to przykładowo finansowania działań wymienionych w rozporządzeniu bądź przeprowadzanych w związku z planowanymi partnerstwami. Oznacza to, że zakres stosowania jest poszerzony;

1.5 **daje zdecydowanie wyraz** swojemu zaniepokojeniu odnośnie roli, jaką przyznano państwom członkowskim i władzom administracyjnym w nadzorowaniu celów Funduszu, bez włączenia w jakiegokolwiek formie samorządów regionalnych i lokalnych w proces kształtowania tych partnerstw; **przypomina** o konieczności silniejszego i lepszego uczestniczenia regionów i samorządów lokalnych w ustalaniu, programowaniu i realizacji środków funduszu zgodnie z zasadą pomocniczości i przy uwzględnieniu systemu instytucjonalnego danego państwa członkowskiego;

1.6 **przyjmuje do wiadomości** stwierdzenia zawarte w trzecim raporcie na temat spójności gospodarczej i społecznej w kwestii starzenia się społeczeństwa europejskiego i skutków tej sytuacji dla świata pracy. Według wspomnianego dokumentu i najnowszych prognoz liczba osób w przedziale wiekowym od 15 do 64 lat zmniejszy się w UE do roku 2025 o 10 %. Jednocześnie zwiększy się liczba osób powyżej 65 lat. Starzenie się społeczeństwa będzie więc prowadzić do stopniowego zmniejszania się w UE liczby ludności w wieku produkcyjnym. Prognozy te pokazują wyraźnie konieczność utrzymania wzrostu gospodarczego w UE i zwiększania stopy zatrudnienia przy jednoczesnym obniżaniu liczby osób odchodzących na wcześniejszą emeryturę; Komitet Regionów pragnie w tym kontekście przypomnieć swą opinię w sprawie komunikatu Komisji w sprawie zwiększenia zatrudnienia starszych pracowników i wydłużenia wieku odchodzenia z rynku pracy (uchwaloną na 56. sesji plenarnej 29 września 2004 r.);

1.7 **jest zdania**, że przyszłe rozporządzenie w sprawie EFS musi godzić z sobą politykę na rzecz utrzymania zdolności do zatrudnienia podczas całego życia zawodowego, zarówno mężczyzn jak i kobiet, i na rzecz przekwalifikowywania pracowników powyżej 40 roku życia oraz wspieranie wdrażania młodzieży w rynek pracy, co z propozycji rozporządzenia nie wynika. Przy wspieraniu aktywnego starzenia się i stopniowego przechodzenia na emeryturę należy stosować kryteria trwałego rozwoju;

1.8 **uważa**, że słuszne jest uwzględnienie w rozporządzeniu szczególnych problemów gospodarczych i społecznych, z którymi peryferyjne obszary miejskie są dziś skonfrontowane w porównaniu z innymi bardziej rozwiniętymi obszarami kontynentu europejskiego. Sytuacja ta mogłaby doprowadzić do utrwalenia się problemów dostępu obywateli do urzędów właściwych w sprawach zatrudnienia; **jest zdania**, że należy uwzględnić problemy społeczne w całej ich różnorodności wynikającej z różnych potrzeb w miastach europejskich;

1.9 **przyjmuje z zadowoleniem** opublikowanie wspólnotowego programu PROGRESS na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej, tym bardziej że propozycja rozporządzenia nie wspomina już w ogóle o inicjatywie wspólnotowej; **zaleca** rozważenie, czy nie warto byłoby włączyć jakiegoś odniesienia do tego programu do tekstu propozycji rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego;

1.10 **przyjmuje do wiadomości** z zadowoleniem uregulowanie dotyczące spójności i komplementarności zawarte w propozycji decyzji w sprawie programu PROGRESS. Konieczne jest jednakże, by wszystkie działania finansowane z funduszy strukturalnych, a w szczególności przez Europejski Fundusz Społeczny odpowiadały zasadom spójności, komplementarności i koncentracji;

1.11 **zwraca uwagę** na to, że w lipcu 2001 r. Komisja przyjęła białą księgę w sprawie europejskiego zarządzania (*European governance*), która miała zapoczątkować proces wypracowania polityk sektorowych Unii Europejskiej, włączając w kształtowanie i realizację tego procesu większą liczbę osób i organizacji, by zwiększyć jego przejrzystość i przekazać wszystkim w nim uczestniczącym więcej odpowiedzialności. Zwiększenie partycypacji samorządów regionalnych i lokalnych w działaniach politycznych Unii Europejskiej ukazuje również, że podmioty te w niektórych państwach członkowskich odgrywają ważną rolę w opracowywaniu polityk, co świadczy o ich wzrastającym znaczeniu i silniejszym włączeniu obywateli i organizacji społecznych w procesy lokalnej demokracji; **jest zdania**, że powinno to zostać uwzględnione przy tworzeniu przepisów prawnych w sprawie funduszy strukturalnych, a w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego;

1.12 **przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości**, że w części normatywnej propozycji rozporządzenia wyraźnie wskazuje się na innowacje, gdyż odpowiada to dokładnie filozofii strategii lizbońskiej, mającej na celu stworzenie europejskiego obszaru badań i innowacji;

1.13 **uważa**, że powiązanie między propozycją rozporządzenia, europejską strategią zatrudnienia i strategią lizbońską jest pozytywne i pozwoli na podniesienie skuteczności instrumentów prawnych i finansowych Unii Europejskiej; **wyraża zaniepokojenie** z powodu niedokładności niektórych artykułów propozycji rozporządzenia dotyczących kwestii merytorycznych i finansowych, na które wskazuje się w niniejszej opinii; **jest zdania**, że dla przyszłego rozporządzenia korzystne byłyby bardziej konkretne przepisy.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **oczekuje**, że przy określaniu zadań EFS dodana zostanie w art. 2 ust. 1 wyraźna wzmianka o wspieraniu polityk państw członkowskich związanych z przestrzeganiem zasady równouprawnienia płci, zgodnie ze znaczeniem przypisywanym tej zasadzie w art. 2 Traktatu WE i w art. I-2 i I-3 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, a także polityk w dziedzinie niedyskryminacji w rozumieniu art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, gdyż propozycja rozporządzenia takiego zapisu nie zawiera. **Przypomina**, że zakres przedmiotowy przyszłego programu PROGRESS obejmuje wyraźnie stosowanie zasady niedyskryminacji i dlatego też zaleca uwzględnienie tej zasady w rozporządzeniu;

2.2 **zaleca**, by oprócz odwołania się do europejskiej strategii zatrudnienia ująć również w zasadniczej, normatywnej części propozycji rozporządzenia odwołanie do strategii lizbońskiej, gdyż wraz z nią UE narzuciła sobie strategiczny cel uczynienia z Unii najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy gospodarki świata — obszaru gospodarczego, który jest zdolny do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego z większą ilością i lepszych miejsc pracy i większą społeczną spójnością; **jest zdania**, że działania wspierane przez Fundusz muszą służyć osiągnięciu tego celu;

2.3 **jest zdania**, że samorządy lokalne i regionalne muszą współpracować w opracowywaniu i realizacji corocznie ustalanych wytycznych polityki zatrudnienia. Ponieważ na podstawie tych wytycznych ustalane są priorytety, a tym samym właściwe ramy dla wykorzystania Funduszu, należy prowadzić konsultację z samorządami lokalnymi i regionalnymi oraz włączać je w pełni w ustalanie tychże priorytetów. Pogląd ten Komitet sformułował już w opinii przyjętej na 26 sesji plenarnej w dn. 18/19 listopada 1998 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady odnośnie Europejskiego Funduszu Społecznego i jest to dążenie, z którego Komitet Regionów nie może zrezygnować w nowym okresie programowania 2007-2013;

2.4 **zaleca**, by działania przewidziane w zakresie szkoleń i edukacji, które są głównie częścią celu „konwergencja”, zostały dokładniej zdefiniowane i rozszerzone na cel „regionalna konkurencyjność i zatrudnienie”; poza tym **zaleca**, by włączyć kształcenie ustawiczne jako jedno z konkretnych działań w zakresie szkoleń;

2.5 **zaleca**, by obok wymienionych już w propozycji grup takich jak pracownicy w starszym wieku i pracownicy niewykwalifikowani, osoby poszukujące pracy, osoby nieaktywne zawodowo, imigranci i niepełnosprawni, wymienić w artykule 3 wyraźnie następujące grupy: młodzież, gdyż stopa bezrobocia

wśród młodzieży jest w strefie euro prawie dwukrotnie wyższa niż stopa bezrobocia w ogóle, oraz bezrobotni w wieku powyżej 40 lat (zarówno mężczyźni, jak i kobiety), którzy ze względu na swoje specyficzne cechy są narażeni na ryzyko wykluczenia z rynku pracy, zastrzegając jednocześnie, że środki przyjęte na mocy tego artykułu winny zapewniać oferowanie jednakowych możliwości kobietom, mężczyznom i młodzieży; podkreśla, że prewencyjne podejście do zagadnienia dostępu do zatrudnienia i zapobiegania bezrobociu jest pozytywne;

2.6 spośród wymienionych w artykule 3 priorytetowych dziedzin finansowania **pragnie wyróżnić** działania, które są skierowane na doskonalenie, kształcenie ustawiczne oraz edukacja w dziedzinach nowych technologii informacji i komunikacji; **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że rozszerzanie i wspieranie inwestycji w zasoby ludzkie zostało uznane jako jeden z priorytetów ze względu na jego znaczenie dla pracy. Każdy z tych priorytetów jest w adekwatny sposób powiązany ze strategią lizbońską; **podkreśla** również działania mające na celu modernizację administracji właściwej dla spraw pracy oraz kursy językowe i odwołanie do gospodarki społecznej; **zaleca** uwzględnienie w tym artykule zobowiązania administracji pracy do prowadzenia konsultacji z samorządami lokalnymi; poza tym **proponuje** uchwalenie konkretnych działań mających na celu wspieranie obsadzania funkcji kierowniczych przez kobiety;

2.7 **zaleca**, by zwiększony limit finansowania z EFS dla środków w ramach celu *integracji społecznej* (priorytet c) do 10 % osi priorytetów, o którym mowa w art. 3(4) projektu rozporządzenia ESF, stosował się również do środków przeznaczonych na *zwiększanie dostępu do zatrudnienia* (priorytet b).

2.8 generalnie **sugeruje** poprawienie terminologii i brzmienia artykułu 3 projektowanego rozporządzenia, gdyż mogą wystąpić trudności w interpretacji językowej, szczególnie teraz, po przystąpieniu dziesięciu nowych państw i wynikającego stąd włączenia nowych języków do *acquis communautaire*. Sugestię tę można rozciągnąć na całą część normatywną proponowanego rozporządzenia;

2.9 **stwierdza**, że priorytetem w propozycji rozporządzenia jest rola państw członkowskich oraz urzędów administracji oraz innych podmiotów, które muszą zapewnić spójność działań finansowanych przez Fundusz z europejską strategią zatrudnienia; dlatego też **uważa** za konieczne większe uszczegółowienie roli samorządów regionalnych i lokalnych, które muszą również przyczyniać się do spójności działań finansowanych przez Fundusz, tym bardziej że te działania będą realizowane na szczeblu regionalnym i lokalnym; **jest zdania**, że należy mieć na uwadze skutki, jakie dla spójności społecznej wynikają z wymogu spójności i koncentracji, który został zapisany w artykule 4 propozycji rozporządzenia;

2.10 pozytywnie **ocenia** wyszczególnienie obszarów, na których powinny koncentrować się działania Funduszu, oraz zwraca uwagę na największe problemy regionów i gmin, włącznie z zaniedbanymi obszarami miast oraz schyłkowymi obszarami wiejskimi bądź uzależnionymi od rybołówstwa; **proponuje**, by w artykule 4 wspomnieć również wyraźnie o „okręgach przemysłowych przeżywających kryzys”, gdyż działania finansowane przez Fundusz mogą w tym przypadku przyczynić się do poprawy spójności społecznej w tym niezwykle ciężkim czasie dla mieszkańców tych obszarów, a szczególnie dla kobiet;

2.11 **przyjmuje z zadowoleniem** wzmiankę o samorządach regionalnych i lokalnych w kontekście aspektów zarządzania administracyjnego i partnerstwa; **jest jednak zdania**, że ze względu na specyfikę instytucjonalną poszczególnych państw członkowskich samorządy regionalne i lokalne należy uwzględnić na etapie planowania działań finansowanych przez Fundusz, gdyż jak Komitet stwierdził już w opinii przyjętej na 36 sesji plenarnej w dn. 14 grudnia 2000 r. w sprawie: „Nowe europejskie struktury decyzyjne: Europa — miejsce dla inicjatyw obywatelskich”, pewnych kwestii takich jak tworzenie miejsc pracy czy integracja społeczna nie da się skutecznie rozwiązać z jednego jedyne poziomu, lecz wymagają one współdziałania wszystkich, przy zachowaniu zasad bliskości i proporcjonalności; **reprezentuje pogląd**, że rozsądnie byłoby powierzyć zarządzanie częścią działań prowadzonych w ramach Funduszu podmiotom szczebla regionalnego i lokalnego. Przyczyniłoby się to do osiągnięcia celów, o których jest mowa w tym artykule;

2.12 **przyjmuje z zadowoleniem** odniesienie do konieczności konsultacji i włączenia różnych podmiotów społecznych i organizacji pozarządowych na odpowiednim szczeblu terytorialnym w procesy programowania, realizacji i monitorowania działań finansowanych przez Fundusz; **zauważa** jednak, że propozycja rozporządzenia nie jest wystarczająco konkretna, dlatego też należało na poprawienie brzmienia odpowiedniego ustępu artykułu 5; **zaleca** skonkretyzowanie zarówno rodzaju związków i stowarzyszeń uwzględnianych w tym zakresie — przykładowo związki pracowników i związki pracodawców — jak również odpowiedniego szczebla i właściwego zakresu takiej konsultacji; **jest zaniepokojony**, że ten zbyt mało konkretny artykuł może się okazać w praktyce nie do zastosowania; **pragnie** zwrócić uwagę na komunikat opublikowany przez Komisję w dn. 19 grudnia 2003 r. „Dialog ze związkami samorządów terytorialnych w sprawie kształtowania polityki Unii Europejskiej”, którego celem głównym było danie możliwości również podmiotom terytorialnym, by poprzez swoje związki i zrzeszenia mogły zająć stanowisko i wnieść wkład w realizację polityki europejskiej;

2.13 **uważa**, że pozytywne jest włączenie aspektów przekrojowych do normatywnej części rozporządzenia, dotyczących w szczególności równouprawnienia płci. Państwa członkowskie i urzędy administracji muszą zadbać o to, by w programach operacyjnych znalazły się zapisy o tym, w jaki sposób w trakcie programowania, realizacji, monitorowania i oceny wspierać się

będzie równouprawnienie płci; **jest zdania**, że samorządy regionalne i lokalne mogą w tym zakresie wnieść swoje praktyczne doświadczenia zdobyte w trakcie okresu programowania 2000-2006, dlatego też zaleca, by w artykule 6 wskazać na te jednostki terytorialne;

2.14 **jest zdania**, że przy pomocy działań finansowanych poprzez EFS powinno się wносить aktywny wkład do implementacji dyrektywy 2002/73 Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 września 2002 r. w sprawie realizacji zasady równouprawnienia mężczyzn i kobiet odnośnie dostępu do zatrudnienia, kształcenia zawodowego i kariery zawodowej jak również w odniesieniu do warunków pracy; **przyjmuje z zadowoleniem**, że równouprawnienie płci stanowi jeden z obszarów interwencji przyszłego programu PROGRESS;

2.15 **zaleca** uściślenie znaczenia użytego w art. 6 projektowanego rozporządzenia wyrazu „opis”, **uważa** bowiem, że celowe byłoby zamieszczenie w rozporządzeniu nie tylko opisu sposobu wspierania równouprawnienia płci, lecz również wytycznych służących prawidłowemu stosowaniu tej zasady; **zaleca** zatem dopracowanie brzmienia tego przepisu;

2.16 **wyraża zaniepokojenie** brakiem w artykule 7 jakiegokolwiek wskazania na szczebel regionalny i lokalny, gdyż na tych właśnie szczeblach łatwiej można stwierdzić zapotrzebowanie na innowacje, o którym mowa w tym artykule. Szczegółowa znajomość sytuacji wyjściowej jest korzystna dla działań badawczych i innowacyjnych. Ze względu na swoją bliskość samorządy terytorialne rozpoznają działania innowacyjne, mogą je wspierać wszelkimi stojącymi do ich dyspozycji środkami, zwiększając w ten sposób efektywność prac badawczych i innowacyjnych na szczeblu regionalnym i lokalnym;

2.17 **stwierdza z zaniepokojeniem** skreślenie „działań innowacyjnych”, mimo że służyły one realizacji bardzo wartościowych i skutecznych projektów pilotażowych na rzecz rynków pracy, zatrudnienia i kształcenia zawodowego; **uważa** za celowe utrzymanie instrumentu innowacyjności, który nie zostanie zagubiony w ogólnych obszarach interwencji Funduszu i poprzez wsparcie i impulsy Wspólnoty również w przyszłości zagwarantuje jednolite podejście umożliwiające w dalszym ciągu sprawdzanie nowych form działania w zakresie zatrudnienia, pracowników (mężczyźni i kobiety), integracji społecznej i dysproporcji terytorialnych;

2.18 **pozytywnie ocenia** fakt, że artykuł 8 propozycji rozporządzenia zawiera osobny ustęp poświęcony współpracy ponadnarodowej, co daje impuls do zwiększenia uznania roli wymiaru regionalnego; **zaleca**, by przy pomocy różnych instrumentów współpracy terytorialnej wspierać i wzmacniać sieci miast oraz działać na rzecz rozpowszechniania doświadczeń we współpracy samorządów lokalnych i/lub regionalnych, na co Komitet zwrócił już uwagę w swojej opinii przyjętej na 55 sesji plenarnej w dn. 16 czerwca 2004 r. w sprawie komunikatu „Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej”;

2.19 **wyraża zaniepokojenie** faktem, że w artykule 8 poświęconym współpracy ponadnarodowej brak jest jakiegokolwiek wskazania na poziom regionalny i lokalny, tym bardziej w kontekście doświadczeń zebranych podczas bieżącego okresu programowania w ramach inicjatywy wspólnotowej INTERREG, która była zarządzana przez regiony poprzez samodzielne jednostki administracyjne, różne od administracji szczebla krajowego; **zaleca** skonkretyzowanie tego artykułu i sprecyzowanie sposobów interwencji, finansowania tych działań, jak również specyficznej roli samorządów regionalnych i lokalnych;

2.20 **stwierdza** z zadowoleniem, że w propozycji rozporządzenia ujęto przepis, według którego Komisja wspiera wymianę doświadczeń, działania wyculające, seminaria jak również sieci mające na celu identyfikowanie i rozpowszechnianie sprawdzonych praktyk i rozszerzanie wzajemnej wymiany wiedzy, by w ten sposób zwiększać przyczynę EFS do osiągnięcia celów Wspólnoty w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej; **ubolewa**, że propozycja rozporządzenia nie zawiera bardziej dokładnych informacji na temat finansowania pomocy technicznej i jej skoordynowania ze wszystkimi programami reali-

zowanymi w najbliższym okresie programowania; dlatego też **domaga się** skonkretyzowania tego artykułu;

2.21 **uważa** za pozytywne ujęcie włączenie artykułu na temat raportów rocznych i końcowych konkretyzującego treść tych raportów; **jest zdania**, że w raportach tych powinno się również wykazywać, w jaki sposób następuje włączenie i wysłuchanie podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych przedstawicieli interesu publicznego oraz organizacji pozarządowych;

2.22 **wyraża** zaniepokojenie niedokładnością niektórych ustępów artykułu mówiącego o wydatkach kwalifikujących się do wsparcia. Wprowadza się pojęcie „kosztów pośrednich” projektu, dla których możliwe jest zadeklarowanie do 20 % kosztów bezpośrednich, zgodnie z pewnymi niesprecyzowanymi bliżej czynnikami; **zaleca** uściślenie całości tych przepisów w wersji ostatecznej, gdyż niedokładności w takich kwestiach mogą prowadzić do komplikacji w zarządzaniu i do nieefektywnych wydatków, co jest sprzeczne z zasadą dobrego zarządzania finansowego, o której przestrzeganiu stale przypomina Komisja Europejska.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów — Biała księga nt. usług użyteczności publicznej

(2005/C 164/06)

KOMITET REGIONÓW

uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów — Biała księga nt. usług użyteczności publicznej (COM(2004) 374 końcowy);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu na ten temat zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego z dnia 5 kwietnia 2004 r., powierzającą przygotowanie opinii na ten temat Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej;

uwzględniając art. 16 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, dotyczący usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, oraz art. 2, 5, 73, 81, 86, 87, 88 i 295 TWE;

uwzględniając art. 36 Europejskiej Karty Praw Podstawowych, dotyczący dostępu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym;

uwzględniając art. III-122 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, podpisanego przez szefów państw i rządów 29 października 2004 roku w Rzymie;

uwzględniając swoją opinię w sprawie zielonej księgi na temat usług użyteczności publicznej (CdR 149/2003 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji na temat usług użyteczności publicznej w Europie (CdR 470/2000 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając swą opinię w sprawie projektu decyzji Komisji w sprawie stosowania przepisów art. 86 Traktatu o WE do pomocy publicznej w postaci rekompensaty za udział w realizacji zadań publicznych, jak również projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 80/723/EWG Komisji w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi oraz projektu wspólnotowych ram prawnych dla pomocy publicznej w postaci rekompensaty za udział w realizacji zadań publicznych (CdR 155/2004) ⁽³⁾;

uwzględniając swą opinię w sprawie propozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (CdR 154/2004 fin) ⁽⁴⁾;

uwzględniając swą opinię w sprawie zielonej księgi nt. partnerstwa publiczno-prywatnego oraz prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych i koncesji (CdR 239/2004),

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 327/2004 rév. 1) przyjęty 8 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej (sprawozdawca: **Claudio MARTINI**, przewodniczący regionu Toskania (IT — PSE));

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

Wstęp

1.1 Biała księga zawiera główne kierunki działania Komisji do 2006 roku. Jej ukazanie się poprzedziła szeroka debata publiczna, w którą Komitet Regionów — w ścisłej koordynacji z samorządem lokalnym — wniósł znaczący wkład.

1.2 **uważa**, że biała księga stwarza okazję do kontynuowania debaty na temat sformułowanej w niej strategii, propozycji i zobowiązań. Władze publiczne — przede wszystkim zaś samorządy regionalne i lokalne — oraz partnerzy społeczni powinni wziąć w tej debacie czynny udział, w szczególności w następujących zagadnieniach:

⁽¹⁾ Dz.U. C 73 z 23.3.2004 r., str. 7.

⁽²⁾ Dz.U. C 19 z 22.1.2002 r., str. 8.

⁽³⁾ Dz.U. C 43 z 18.2.2005 r., str. 13.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 43 z 18.2.2005 r., str. 18.

— ustalenie równowagi między interesem powszechnym w przypadku usług użyteczności publicznej a przestrzeganiem zasad konkurencji, z uwzględnieniem roli, jaką usługom użyteczności publicznej przyznaje traktat konstytucyjny;

- stworzenie ram prawnych dla usług użyteczności publicznej (w szczególności w zakresie roli władz publicznych, wyboru sposobów zarządzania, gwarancji długoterminowego finansowania, regulacji, oceny);
 - dokonanie przeglądu stanu wdrożenia i efektów dyrektyw branżowych dotyczących liberalizacji w sektorach łączności elektronicznej, usług pocztowych, energii elektrycznej i gazownictwa w świetle wyników konsultacji przeprowadzonych na podstawie zielonej i białej księgi oraz — w miarę potrzeb — przygotowanie nowelizacji tych dyrektyw;
 - dostosowanie celów usług użyteczności publicznej do potrzeb obywateli, co przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej i terytorialnej oraz do poprawy konkurencyjności gospodarki europejskiej (proces lizboński); w tym kontekście Komitet Regionów ubolewa, że Komisja w komunikacie „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — nowy początek strategii lizbońskiej”⁽¹⁾ nie przyznaje działaniom w konsekwencji białej księgi nt. usług użyteczności publicznej priorytetowego miejsca wśród najpilniejszych zadań w zakresie wdrażania strategii lizbońskiej;
 - zagwarantowanie demokratycznej, pluralistycznej oceny, dopuszczającej również metodę kontryktoryjną z udziałem wszystkich zainteresowanych stron;
 - starania o to, by zasady w dziedzinie wymiany usług na szczeblu światowym zapewniały wszystkim obywatelom dostęp do dóbr publicznych;
 - nastawienie programów współpracy międzynarodowej z krajami rozwijającymi się w szczególności na wspieranie inwestycji w podstawowe usługi użyteczności publicznej i szerszego dostępu obywateli do tych usług.
- podobnie jak wyraźniejsze rozróżnienie pomiędzy usługami użyteczności publicznej a usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym, przewidziano na okres do lipca 2005 roku);
- w razie konfliktu — pierwszeństwo celów i zadań usług użyteczności publicznej przed zasadami konkurencji (nowelizacja dyrektyw branżowych przewidziana jest na 2006 r.);
 - zobowiązanie do opracowania do końca 2005 roku nowego szczegółowego komunikatu na temat usług społecznych i zdrowotnych;
 - zobowiązanie do zmiany procedury oceny liberalizacji;
 - **zauważa** jednak, że — pomijając te bardzo pozytywne aspekty — biała księga nie rozwiewa wszystkich niejasności i poczucia niepewności u przedsiębiorstwach użyteczności publicznej i kierujących nimi; mowa tu w szczególności o wątpliwościach:
 - natury prawnej — dotyczących hierarchii przepisów, ich interpretacji i stosowania;
 - natury ekonomicznej wobec braku trwałych ram gwarantujących długoterminowe finansowanie inwestycji i rekompensat z tytułu obowiązku świadczenia usług publicznych;
 - dotyczących przestrzegania zasady pomocniczości, a w związku z tym uprawnień i odpowiedzialności władz publicznych na wszystkich szczeblach (lokalnym, regionalnym, krajowym);
 - natury politycznej — związanych z rolą usług użyteczności publicznej w procesie integracji europejskiej.

Ocena białej księgi

KOMITET REGIONÓW

1.3 **uważa**, że należy pozytywnie ocenić następujące aspekty białej księgi:

- uznanie wspólnej odpowiedzialności Komisji, władz terytorialnych i państw członkowskich;
- fakt, że Komisja popiera art. III-122 traktatu konstytucyjnego, który stanowi podstawę prawną dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym;
- wola zwiększenia bezpieczeństwa prawnego metod finansowania usług użyteczności publicznej przy uznaniu prawa władz lokalnych i regionalnych do wyboru sposobu zarządzania i finansowania (prace z tym związane,

Usługi użyteczności publicznej a europejski ustrój instytucjonalny

KOMITET REGIONÓW

1.4 **podkreśla**, że usługi użyteczności publicznej są częścią składową systemu wartości leżących u podstaw ustroju UE i państw członkowskich, który to system charakteryzuje się silnym wzajemnym powiązaniem postępu gospodarczego i społecznego, prowadzącym do społecznej gospodarki rynkowej i ułatwiającym jak największe uczestnictwo obywateli w gospodarce i społeczeństwie Europy;

1.5 **akcentuje** fakt, że organizacja usług użyteczności publicznej przyczynia się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, solidarności i poczucia przynależności do wspólnoty; służy zbiorowemu interesowi obywateli i rozwojowi zrównoważonemu, przy jednoczesnej dbałości o interes przyszłych pokoleń;

⁽¹⁾ COM(2005) 24, str. 18

1.6 za pozytywny **uznaje** fakt, że Komisja zajęła stanowisko w kwestii statusu usług użyteczności publicznej na szczeblu europejskim. Przerzuca w ten sposób pomost między obecną sytuacją, w której na podstawie traktatów i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości na pierwszym miejscu stawia się politykę konkurencji, a nowym modelem zapoczątkowanym przez traktat konstytucyjny;

1.7 **wyraża zadowolenie** z uznania zasady pomocniczości, z której wynika, iż określanie, organizowanie, finansowanie i nadzorowanie usług użyteczności publicznej należy przede wszystkim do władz szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego; **pragnie** również zwrócić uwagę na to, że władze na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym mają możliwość ustanawiania i wdrażania uregulowań umożliwiających obywatelom samodzielny wybór usługodawców;

1.8 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że Komisja pozytywnie ocenia zmianę obecnego artykułu 16 w nowym traktacie konstytucyjnym (art. III-122), który przewiduje przyjęcie w trybie współdecydowania ustawy europejskiej „w granicach uprawnień Unii”, nadającej jasną podstawę prawną usługom użyteczności publicznej. Utrzymywanie się poglądów przeciwnych tworzeniu ustawodawstwa ramowego nie powinno usprawiedliwiać dalszego trwania aktualnej sytuacji, w której — w braku ustawodawstwa — Trybunał Sprawiedliwości tworzy prawo zamiast je stosować. Biała księga przewiduje ponowne rozpatrzenie możliwości określenia ustawy ramowej po ratyfikacji traktatu konstytucyjnego. W związku z tym Komisja zobowiązuje się do przedstawienia raportu oceniającego, zawierającego ewentualne propozycje;

1.9 **podkreśla** powszechną zgodność co do konieczności wyraźniejszego i bardziej przejrzystego określenia roli UE bez wyposażania jej w nowe uprawnienia. Biała księga również wyraża takie przekonanie, uznając kompetencje państw członkowskich i samorządów lokalnych w dziedzinie usług użyteczności publicznej — poczynając od prawa wyboru formy prawnej i statusu publiczno-prawnego lub prywatno-prawnego dla przedsiębiorstw świadczących takie usługi.

Usługi użyteczności publicznej a polityka spójności

KOMITET REGIONÓW

1.10 **jest przekonany**, że powszechny dostęp do wysokiej jakości usługi użyteczności publicznej świadczonych po rozsądnej cenie ustalonej na podstawie kosztów wytworzenia stanowi zasadniczy element spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w całej UE oraz że regiony i samorządy lokalne są w stanie najlepiej ocenić potrzeby obywateli i określić

najbardziej odpowiednie formy oraz struktury dla świadczenia usług o znaczeniu ogólnym na swym terenie;

1.11 **podkreśla** zatem, że realizacja celu spójności terytorialnej odbywa się również przez rozwijanie lokalnych usług publicznych i wielkich sieci usług infrastrukturalnych o zasięgu europejskim. W celu propagowania usług użyteczności publicznej jako czynnika spójności terytorialnej należy zreformować fundusze strukturalne, które są nieodzownym elementem europejskiej polityki spójności, zwracając szczególną uwagę na współpracę transgraniczną i wspieranie usług użyteczności publicznej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Usługi użyteczności publicznej a konkurencja

KOMITET REGIONÓW

1.12 **podkreśla** drażliwą naturę związku między zasadami jednolitego rynku a usługami użyteczności publicznej;

1.13 **uznaje** w związku z tym, że bezpieczeństwo długoterminowego finansowania inwestycji i zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania wszystkim na całym terytorium dostępu do wysokiej jakości usług użyteczności publicznej;

1.14 **uznaje**, że zielona księga umożliwiła identyfikację przede wszystkim pozytywnych aspektów branżowych polityk liberalizacji, nie poświęciła jednak wystarczającej uwagi zachowaniu prawidłowej równowagi między uczciwą konkurencją a usługami użyteczności publicznej;

1.15 **wyraża zadowolenie** z faktu, że Komisja wyraźnie uznaje w białej księdze problem zgodności między zasadami rynku wewnętrznego i konkurencji a funkcjonowaniem usług użyteczności publicznej, choć nie oznacza to jeszcze przezwyciężenia nierównowagi między względami interesu powszechnego a zasadami konkurencji;

1.16 **pragnie powtórzyć**, że korzystanie z procedury zamówień publicznych w celu wyłonienia firmy, której powierzy się świadczenie usług użyteczności publicznej jest fakultatywne i nie stanowi wymogu koniecznego do spełnienia warunków zgodności z prawem pomocy publicznej w postaci rekompensaty za udział w realizacji zadań publicznych. W świetle najnowszego orzecznictwa, znacząco ograniczającego pojęcie bezpośredniego zarządzania usługami użyteczności publicznej przez samorząd terytorialny, Komitet **uznaje**, że Komisja powinna zaproponować poprawkę do przepisów o zamówieniach publicznych, ustalającą definicję bezpośredniego zarządzania dostosowaną do realiów samorządu lokalnego;

1.17 **podziela** zdanie Komisji, która uznaje cel budowy otwartego rynku wewnętrznego za zgodny z rozwijaniem usług użyteczności publicznej, za niezbędne uważa jednak większe uściślenie pojęcia wpływu na handel wewnątrzwspólnotowy, które na gruncie art. 12 i art. 81-89 Traktatu o WE decyduje o stosowaniu zasad konkurencji do usług użyteczności publicznej. W obecnej bowiem sytuacji TSWE stosuje tak szeroką wykładnię pojęcia możliwości wpływu na wewnątrzwspólnotową wymianę handlową, że przepisom art. 87 ust. 1 Traktatu WE podlegać mogą nawet przedsiębiorstwa, którym powierzono na szczeblu lokalnym misję publiczną w ściśle ograniczonym zakresie;

Rozróżnienie między usługami użyteczności publicznej a usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym

1.18 **zachęca** Komisję do szybkiego przygotowania w oparciu o tekst traktatu konstytucyjnego wniosku dotyczącego ustanowienia przepisów ramowych umożliwiających zdefiniowanie:

- kryteriów rozróżnienia między usługami użyteczności publicznej o charakterze ekonomicznym i nieekonomicznym;
- ogólnych zasad i obowiązków związanych ze świadczeniem usług użyteczności publicznej, jak powszechność, ciągłość, jakość, skuteczność, dostępność oraz ochrona użytkowników i konsumentów;
- kryteriów mających na celu określenie zakłócenia równowagi w wymianie;
- prawa samorządu lokalnego i regionalnego do samodzielnego oferowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i głównych zasad finansowania;
- mechanizmów oceny.

Wspólny język będzie stanowił międzybranżowy punkt odniesienia dla sektorów podlegających regulacji wspólnotowej, ale będzie również użyteczny dla tych, które nie są jej przedmiotem;

1.19 **podkreśla**, że przepisy ramowe, o których mowa, są tym ważniejsze, że w odniesieniu do rekompensat za udział w realizacji zadań publicznych dwa pierwsze kryteria wymienione w wyroku w sprawie Altmark Trans, a mianowicie obowiązek jasnego określenia misji publicznej powierzonej beneficjentowi pomocy oraz obiektywnego i przejrzystego ustalenia parametrów stanowiących podstawę do naliczania rekompensaty, już teraz zmuszają samorządy terytorialne do podjęcia wysiłku sformułowania umów o wypełnianie zadań publicznych. Wysiłek taki niezawodnie zwiększy przejrzystość i odpowiedzialność demokratyczną w gospodarowaniu usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym.

KOMITET REGIONÓW

1.20 **uważa**, że jeśli nie dojdzie do uściślenia różnicy między usługą o charakterze ekonomicznym a usługą o charak-

terze nieekonomicznym oraz do uzupełnienia zawartych w traktatach definicji usług użyteczności publicznej, nierównowaga w dziedzinie automatycznego stosowania zasad konkurencji będzie się nadal utrzymywała;

1.21 **pragnie powtórzyć** w tym kontekście wymóg, który sformułował już w swej opinii na temat wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie usług, mianowicie by wyłączyć usługi użyteczności publicznej co do zasady z zakresu obowiązywania dyrektywy (a nie tylko częściowo z zakresu obowiązywania zasady kraju pochodzenia), aby zapobiec wszelkim możliwym sporom w trakcie jej wdrażania i uniknąć działania pod przymusem w celu szybkiego zharmonizowania tej dziedziny przy zastosowaniu uregulowań wspólnotowych; wyraża zadowolenie, że Komisja w komunikacie „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — nowy początek strategii lisbońskiej”, przyznaje się do problemów związanych ze stosowaniem zasady kraju pochodzenia w projekcie dyrektywy w sprawie usług (!);

1.22 **wyraża zadowolenie** z faktu podjęcia rzeczywistych działań mających na celu zajęcie się zagadnieniem usług świadczonych w ogólnym interesie ekonomicznym z jednej strony i zobowiązań związanych ze świadczeniem usług publicznych z drugiej strony; **pragnie** jednak wyrazić zdziwienie faktem, że w kwartalnym programie prac Komisji zapowiada się ogłoszenie w grudniu 2004 r. poprawionego wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie zobowiązań do świadczenia usług publicznych w branży lądowego transportu pasażerskiego, choć daleko jeszcze do zamknięcia konsultacji w sprawie białej księgi na temat usług użyteczności publicznej;

1.23 **stwierdza** niemniej, że biała księga nie zawiera ścisłej definicji usług użyteczności publicznej, ograniczając się do stwierdzenia, że dostarczanie dóbr i świadczenie usług użyteczności publicznej pociąga za sobą zobowiązania z zakresu usług publicznych. W celu zidentyfikowania usług użyteczności publicznej biała księga wymienia dziewięć głównych zasad umożliwiających ocenę *a posteriori*, nie kwestionując skądinąd zasady konkurencji. Biała księga potwierdza zatem trudność, jakiej nastęrcza uzgodnienie wartości, na których opierają się usługi użyteczności publicznej, z zasadami konkurencji;

1.24 **wyraża zaniepokojenie** faktem, że stosowanie zasad rynku wewnętrznego przeważa nad uzasadnioną ochroną usług użyteczności publicznej. Z wyjątkiem bowiem usług świadczonych bezpłatnie przez organy publiczne w ramach wykonywania własnych zadań każda usługa użyteczności publicznej może mieć aspekty ekonomiczne;

1.25 **zwraca również uwagę**, że kwestie te mają poważne znaczenie dla odpowiedzialności władz lokalnych i regionalnych za zarządzanie usługami użyteczności publicznej świadczonymi przez ich jednostki organizacyjne;

(¹) COM(2005) 24, str. 18.

1.26 **uważa**, że w celu osiągnięcia wyraźnego rozgraniczenia między usługami użyteczności publicznej a usługami świadczonymi w ogólnym interesie ekonomicznym należy uwzględnić przede wszystkim kryteria zagwarantowania praw podstawowych, powszechnej dostępności, solidarności i zrównoważonego rozwoju.

Usługi użyteczności publicznej, sektor socjalny i zdrowie

KOMITET REGIONÓW

1.27 **z zadowoleniem odnotowuje** zobowiązanie się przez Komisję do przygotowania do końca 2005 r. specjalnego komunikatu na temat socjalnych i zdrowotnych usług użyteczności publicznej w celu określenia ich cech szczególnych wraz z niezbędnymi rozwiązaniami modernizacyjnymi oraz zarażenia występującemu obecnie brakowi bezpieczeństwa prawnego. W braku jednoznacznych przepisów usługi socjalne i zdrowotne są poddawane w sposób nadmierny zasadom konkurencji ze szkodą dla ich szczególnych zadań. Jednocześnie mobilność osób w obrębie Unii wymaga działań zmierzających do zagwarantowania prawa dostępu do usług socjalnych i do opieki zdrowotnej na całym obszarze Unii. Należy zatem zbadać szczególne cechy tych branż, porozumieć się co do definicji, rozwiązać sytuacje wątpliwe i należyście uwzględnić specyfikę podmiotów działających w tych sektorach;

1.28 **podkreśla**, że Komisja, kształtując swe propozycje, powinna doprowadzić do skutecznej współpracy z właściwymi władzami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, jako że usługi socjalne i zdrowotne w większości państw UE opierają się na zasadzie solidarności i zbiorowego finansowania.

Dyrektywy branżowe

KOMITET REGIONÓW

1.29 **przyjmuje do wiadomości** fakt, że biała księga przewiduje dokonanie oceny skutków dyrektyw branżowych w raporcie w 2005 roku oraz dążenie do większej spójności horyzontalnej w perspektywie ich nowelizacji w następnym roku. Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym o wymiarze europejskim podlegają dyrektywom branżowym rynku wewnętrznego w sprawie telekomunikacji, poczty, energii elektrycznej, gazownictwa, transportu powietrznego, kolejowego i drogowego. W dyrektywach tych zawarte są obowiązki konkurencji i służby publicznej. Ich skutki należy poddać okresowej ocenie, aby umożliwić ich nowelizację. Nowelizacja ta ma na celu uzupełnienie obowiązków świadczenia usług publicznych, poprawę spójności horyzontalnej między różnymi obowiązkami świadczenia usług publicznych w poszczególnych branżach oraz udoskonalenie przepisów. W przypadku innych usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, takich jak dystrybucja i zaopatrzenie w wodę,

gospodarka odpadami, transport miejski i telewizja publiczna, trwa debata nad tym czy powinny one być poddane regulacjom wspólnotowym, a jeśli tak, to z jakiej podstawy prawnej należy skorzystać (środowisko naturalne, zróżnicowanie kulturalne, wolność informacji, ...).

Usługi użyteczności publicznej, handel i współpraca międzynarodowa

KOMITET REGIONÓW

1.30 **z zadowoleniem odnotowuje** fakt, że biała księga podejmuje również temat współpracy z krajami rozwijającymi się w celu udzielenia im pomocy we wdrożeniu usług użyteczności publicznej wysokiej jakości. Dostęp do podstawowych usług to kluczowe narzędzie wspierania rozwoju. Niestety w dziedzinie usług użyteczności publicznej stwierdza się brak wspólnych zasad w skali międzynarodowej oraz odpowiednich warunków finansowania. Chcąc uczestniczyć w rozbudowie usług użyteczności publicznej w krajach rozwijających się, UE powinna określić politykę współpracy regionalnej umożliwiającą tworzenie dóbr publicznych w skali światowej poprzez opracowywanie solidnych ram ustawowych i instytucjonalnych w celu wspierania inwestycji w podstawowe usługi użyteczności publicznej;

1.31 **uważa** jednak, że konieczna jest pogłębiona publiczna debata w celu wyjaśnienia wyborów w dziedzinie usług użyteczności publicznej, jakie można rozpatrywać w ramach międzynarodowych negocjacji dotyczących obrotu usługami. Dotychczasowe stanowisko UE, wynikające z zasady spójności wewnętrznych ram prawnych z międzynarodowymi porozumieniami handlowymi, doprowadziło do wykluczenia podstawowych usług użyteczności publicznej finansowanych ze środków publicznych (zdrowie, edukacja, kultura) oraz do wielu ograniczeń w sektorach, które UE postanowiła otworzyć na konkurencję, nie uzyskując jednak niezbędnych zabezpieczeń.

2. Zalecenia na przyszłość

KOMITET REGIONÓW

2.1 **uważa**, że — z ustawodawczego punktu widzenia — choć biała księga proponuje bogaty program prac na dwa najbliższe lata i choć uwzględnia ona szereg uwag i wniosków sformułowanych przez samorządy lokalne, Komisja nie dostarczyła wszystkich niezbędnych informacji i wyjaśnień dotyczących przyszłych aktów ustawodawczych i zmian aktualnie obowiązującego prawa rynku wewnętrznego i konkurencji;

2.2 **przyjmuje do wiadomości** zobowiązanie Komisji do przedstawienia do lipca 2005 roku propozycji mających na celu zagwarantowanie pewności finansowania usług użyteczności publicznej w zastosowaniu orzeczenia Altmark Trans;

2.3 **zwraca się** do Komisji o kontynuowanie rozmów ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi daną dziedziną — na temat konkurencji na przykład zorganizowano po raz pierwszy „nieformalne” konsultacje, które umożliwiły KR wyrażenie poglądu samorządów lokalnych i regionalnych na szczególnie ważne dla nich tematy (patrz opinia CdR 155/2004 fin, uchwalona jednomyślnie na sesji plenarnej 29 września ub.r.);

2.4 **pragnie powtórzyć** opinię, że ustawodawstwo wspólnotowe należy tworzyć z jak najściślejszym poszanowaniem zasady pomocniczości; prawo to powinno gwarantować samorządom lokalnym swobodę wyboru zasad organizowania i wykonywania ich uprawnień zgodnie z przepisami prawa krajowego;

2.5 **podkreśla**, że nakaz wynikający z tych zasad nie pozwala na kwestionowanie wyborów dokonywanych przez samorządy lokalne w zakresie sposobów wywiązywania się ze spoczywającego na nich obowiązku zapewnienia każdemu obywatelowi dostępu do usług — zarówno na terenach miejskich, jak i na obszarach wiejskich lub słabo zaludnionych;

2.6 **uważa**, że dla realizacji konkretnych działań konieczne jest pełne i terminowe wykonanie ambitnego programu prac przewidzianego na dwa najbliższe lata (raporty, decyzje, propo-

zycje aktów ustawodawczych, analizy, komunikaty itp.), zważywszy pilną konieczność zagwarantowania pewności finansowania usług użyteczności publicznej;

2.7 **z satysfakcją przyjmuje** podjęte przez Komisję zobowiązanie zmiany procedur oceny działań w dziedzinie liberalizacji w 2005 roku na podstawie opinii wszystkich zainteresowanych stron oraz ocen oddziaływania na życie społeczne i środowiskowe naturalne;

2.8 **zgadza się**, że działanie Komisji powinno polegać na zagwarantowaniu władzom lokalnym i regionalnym swobody wyboru najwłaściwszych ich zdaniem sposobów zarządzania usługami oraz na wykluczeniu jakichkolwiek inicjatyw ustawodawczych ze strony UE ograniczających tę swobodę. Należy zbudować system, który zapewni jakość i porównywalność danych krajowych. Należy udoskonalić aktualne metody oceny jakości i efektywności podlegających dyrektywom branżowym usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, natomiast dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym nieobjętych dyrektywami branżowymi należy ustanowić obowiązek oceny metodą zgodną z zasadą niezależności, pluralizmu i wysokiej jakości. W każdym zaś razie nie należy kontynuować procesu liberalizacji bez dokonywania ciągłej, starannej oceny jej oddziaływania gospodarczego, społecznego i terytorialnego oraz wpływu na środowisko naturalne.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego

(2005/C 164/07)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając propozycję decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zintegrowany program działań w dziedzinie kształcenia przez całe życie (COM(2004) 474 końcowy — 2004/0153 (COD));

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu jego opinii na ten temat zgodnie z art. 265 i art. 149 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 5 kwietnia 2004 r., powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Kultury i Edukacji;

uwzględniając projekt opinii CdR 258/2004 Rev. 2 przyjęty dnia 7 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawca: **Christina Tallberg**, radna hrabstwa Sztokholm (SE/PES));

a także biorąc pod uwagę:

komunikat Komisji w sprawie nowej generacji wspólnotowych programów na rzecz edukacji i szkolenia po roku 2006 (COM(2004) 156 końcowy);

komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: perspektywy finansowe i polityczne dla rozszerzonej Unii na lata 2007-2013” (COM(2004) 101 końcowy),

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) jednomyślnie przyjął następującą opinię:

Informacje ogólne

Komisja opracowała propozycję decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zintegrowany program działań w dziedzinie kształcenia przez całe życie, obejmujący szereg programów o charakterze sektorowym/szczegółowym. Ów zintegrowany program korzysta z doświadczeń aktualnie funkcjonujących programów Socrates i Leonardo da Vinci, programu eLearning, inicjatywy Europass oraz różnorodnych działań finansowanych ze wspólnotowego programu działania.

Przedstawiona propozycja dotyczy spraw istotnych dla życia publicznego na szczeblu regionalnym i lokalnym, czyli na poziomie najbliższym obywatela; są to zatem również sprawy ważne dla Komitetu Regionów. W swej propozycji Komisja zajmuje się jednak wyłącznie szczeblem unijnym i krajowym. W tekście swym tylko przelotnie wspomina o szczeblu lokalnym i regionalnym i o znaczeniu jego udziału w tworzeniu i realizacji programu w Europie.

Według danych Eurostatu (2001) średnio 19,6 % młodych Europejczyków w wieku od 18 do 24 lat nie pojawia się w statystykach dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego, a 20 %-30 % absolwentów szkół nie kontynuuje nauki — ani ogólnej, ani zawodowej.

W tzw. deklaracji bolońskiej (19 czerwca 1999 r.) ministrowie edukacji państw członkowskich wraz ze swymi odpowiednikami z czternastu innych państw Europy stwierdzają, że europejski sektor kształcenia wyższego musi zdobyć międzynarodową atrakcyjność liczącą z wielkością kulturalnych i naukowych osiągnięć kontynentu.

Zgodnie z konkluzjami swego posiedzenia w Lizbonie (marzec 2000 r.), Rada Europejska zebrana w Feirze wezwała państwa członkowskie, Radę i Komisję do przyjęcia jednolitych strategii i rozwiązań praktycznych wspierających kształcenie przez całe życie dla wszystkich.

Mając to na względzie, Komisja przyjęła memorandum w sprawie kształcenia przez całe życie, zmierzające do wywołania ogólnoeuropejskiej debaty w sprawie kompleksowej strategii na rzecz kształcenia przez całe życie na szczeblu indywidualnym i instytucjonalnym, we wszystkich dziedzinach życia publicznego i prywatnego. W przyjętej koncepcji edukacji europejskiej szczególnie nacisk położono na kształcenie indywidualne.

Zebrani w Pradze 19 maja 2001 r. unijni ministrowie ds. kształcenia wyższego podkreślili m.in. znaczenie uatrakcyjnienia europejskiego kształcenia wyższego dla studentów z Europy i innych części świata.

Na swym posiedzeniu w Sztokholmie (marzec 2001 r.) Rada Europejska uzgodniła zadania dla europejskich systemów kształcenia i szkolenia zawodowego. Rada wyznaczyła dla realizacji programu działań „Edukacja 2010” następujące priorytetowe dziedziny rozwoju: dostęp do poradnictwa, kontrola jakości świadczonych usług, rola poradnictwa dla rozwoju zasobów ludzkich i poradnictwo na rzecz ułatwiania mobilności studentów i pracowników w Europie. Z kolei na posiedzeniu w Barcelonie (2002 r.) Rada Europejska sporządziła program działań na rzecz realizacji tych celów.

Rozpatrywana propozycja pojawia się po komunikacie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie umocnienia współpracy z krajami trzecimi w dziedzinie kształcenia wyższego (COM(2001) 385 końcowy).

Biała księga pt. „Nowy impuls dla młodzieży europejskiej” ustosunkowuje się do zapotrzebowania młodzieży na elastyczny system poradnictwa i doradztwa, który ułatwi jej stały dostęp do możliwości kształcenia się przez całe życie (ang. *lifelong learning*) i w całokształcie sytuacji życiowych (ang. *lifewide learning*).

W roku 2002 Komisja postanowiła urzeczywistnić ideę europejskiego obszaru kształcenia przez całe życie. Jednym z praktycznych efektów tej decyzji był stworzony przez Komisję we współpracy z Komitetem Regionów program „Uczące się Regiony” (Regionalne Sieci Kształcenia przez Całe Życie — program R3L). W ramach tego programu 120 regionów współpracuje w 17 sieciach, starając się wypracować kompleksowe strategie kształcenia przez całe życie.

W swym komunikacie w sprawie programów edukacyjnych Unii Europejskiej po roku 2006 Komisja przedstawia swe plany dotyczące nowych programów unijnych, w tym nowego zintegrowanego programu współpracy transnarodowej na rzecz mobilności i kształcenia przez całe życie dla państw członkowskich UE, krajów EOG/EFTA oraz krajów ubiegających się o członkostwo w UE. Program ten obejmuje zarówno kształcenie ogólne, jak i zawodowe.

We wspólnym raporcie przejściowym pt. „Edukacja i szkolenie 2010” przedłożonym przez Radę i Komisję, wspomina się o konieczności przeprowadzenia istotnych reform dla osiągnięcia celów strategii lizbońskiej, wyznaczając trzy priorytetowe kierunki działania: skupienie reform i inwestycji na kluczowych dziedzinach społeczeństwa informacyjnego, wprowadzenie w życie idei kształcenia przez całe życie oraz budowa wspólnej Europy edukacji i szkolenia. Kolejny raport przejściowy ma się ukazać w roku 2006.

W listopadzie 2004 r. Wim Kok, przewodniczący grupy wysokiego szczebla ds. przeglądu śródkresowego, przedstawił swój raport w sprawie postępów odnośnie Strategii Lizbońskiej. Jeden z wniosków w raporcie jest taki, że postęp w odniesieniu do deklarowanych celów jest o wiele za wolny. Wniosek w sprawie zintegrowanego planu działania dotyczącego kształcenia przez całe życie należy również widzieć w tym kontekście. Na szczeblu lokalnym i regionalnym istnieje duży potencjał do wnoszenia aktywnego wkładu w osiągnięcie celów w dziedzinie edukacji.

Komitet Regionów wielokrotnie podkreślał potrzebę silnego osadzenia kształcenia przez całe życie w kontekście lokalnym i regionalnym. Wobec znaczenia, jakie ma ta kwestia dla organizacji życia społecznego na szczeblu lokalnym i regionalnym Komitet Regionów pragnie odgrywać aktywną rolę w tworzeniu i wdrażaniu kampanii na rzecz kształcenia przez całe życie.

Istota propozycji

Program zintegrowany

Nowe zasady przewidują nowy zintegrowany program edukacji i szkolenia na rzecz mobilności, projektów w zakresie współpracy na rzecz kształcenia przez całe życie oraz budowania sieci współpracy. Program zawiera następujące składniki:

1. Programy sektorowe:

- **Comenius** — program działań na rzecz kształcenia ogólnego, dotyczący szkół do poziomu średniego włącznie;
- **Erasmus** — program działań na rzecz edukacji i kształcenia zaawansowanego na szczeblu kształcenia wyższego;
- **Leonardo da Vinci** — program obejmujący wszelkie pozostałe aspekty edukacji i szkolenia zawodowego;
- **Grundtvig** — program na rzecz kształcenia dorosłych.

2. Program ogólny/przekrojowy, obejmujący cztery główne działania:

- współpraca wspólnotowa w sprawie polityki kształcenia przez całe życie,
- szczególna uwaga na nauczanie języków obcych,
- rozwój działań związanych z technologiami komunikacyjnymi i informacyjnymi przekraczających granice programów szczegółowych,
- lepsze upowszechnianie wyników.

3. Program im. Jeana Monneta, wspierający działania związane z integracją europejską oraz instytucjami europejskimi w dziedzinie edukacji i szkolenia.

Cele ilościowe

Program kształcenia przez całe życie i kształcenia zawodowego ma kosztować ok. 13.620 mld EUR w ciągu siedmiu lat. Trzon budżetu przypada na **cztery główne zadania** wyznaczone w perspektywach finansowych na lata 2007-2013.

Ogólnym celem jest przyczynienie się do przekształcenia Wspólnoty w rozwinięte społeczeństwo oparte na wiedzy dzięki kształceniu przez całe życie. W odniesieniu do czterech programów szczegółowych cele są następujące:

- objęcie działaniami programu Comenius w latach 2007-2013 1/20 uczniów szkół;
- 3 mln studentów Erasmus do roku 2011;
- 150.000 stażów Leonardo rocznie do roku 2013;
- objęcie programem mobilności Grundtvig 25.000 osób rocznie do roku 2013.

Stanowisko Komitetu Regionów

1. Komitet Regionów z zadowoleniem odnotowuje przedstawioną przez Komisję Europejską propozycję koordynacji programów kształcenia w skali UE w ramach zintegrowanego programu kształcenia przez całe życie. Komitet uznaje ten pomysł za bardzo istotny wkład w działania zachęcające wszystkich interesariuszy do pracy na rzecz szybkich zmian w systemach kształcenia i doskonalenia ogólnego i zawodowego. Odpowiada on potrzebom nowej gospodarki opartej na wiedzy i jest zgodny z ambicjami Wspólnoty dotyczącymi społecznego zaangażowania i odpowiedzialności jednostek.

2. Komitet, który już poprzednio podkreślał znaczenie strategii kształcenia przez całe życie, oświadcza, że zależy mu na doprowadzeniu do tego, by zintegrowany program przyniósł znaczące efekty i w sposób istotny przyczynił się do zwiększenia demokracji i dobrobytu.
 - 2a. Debata Młodzieży odbyła się w związku z dziesięcioleciem Komitetu Regionów w dniach 17-18 listopada 2004 r. Przedstawiciele młodzieży podkreślili, że należy pilnie włączyć do pilnych celów umożliwienie uczniom uczestniczenia w programach wymiany, tak, aby mogli doświadczyć innych kultur, poznać inne języki i Wspólnotę Europejską. Komitet Regionów uznaje proponowane liczne cele za krok w dobrym kierunku i popiera długoterminowy cel wskazany przez przedstawicieli młodzieży.
 3. Rada Europejska na posiedzeniu w Lizbonie stwierdziła, że kształcenie ogólne i kształcenie zawodowe mają decydujące znaczenie dla zdolności UE do sprostania stojącemu przed nią wyzwaniu i zapewnienia powszechnej dostępności dobrodziejstw społeczeństwa informacyjnego. Tylko w ten sposób UE uda się w pełni urzeczywistnić swój potencjał. W ramach inicjatyw na rzecz edukacji należy popierać różne sposoby zdobywania i rozwoju wiedzy, tak by móc zapewniać coraz skuteczniejszą pomoc coraz większej liczbie osób.
- Szczebel lokalny i regionalny ma do odegrania kluczową rolę*
4. W całej Unii Europejskiej istotna część odpowiedzialności za obszary problemowe wyróżnione w dokumencie Komisji przypada organom szczebla lokalnego i regionalnego.
 5. W wielu krajach Europy za kształcenie ogólne, zawodowe i kształcenie dorosłych odpowiada samorząd regionalny i lokalny. Na tym szczeblu podejmuje się decyzje dotyczące edukacji i szkolenia i wprowadza je w życie. Samorząd lokalny i regionalny jest również uczestnikiem dialogu partnerów społecznych oraz koordynuje rozwój lokalny i regionalny. Ma więc naturalnie swój interes w rozwijaniu umiejętności swych pracowników.
 6. Samorząd wypełnia również zadania z zakresu polityki socjalnej, dbając o właściwe warunki życia dla obywateli — czy to dzieci, czy dorosłych, czy ludzi starszych. Do jego zadań należy też dbanie o społeczną integrację grup zagrożonych, w szczególności niepełnosprawnych fizycznie lub umysłowo. Jest wreszcie również pracodawcą i jako taki będzie również odnosić korzyści z działań na rzecz rozwoju umiejętności siły roboczej.
 7. Działalność organów lokalnych i regionalnych w dziedzinie kształcenia europejskiego zawiera istotny aspekt demokratyczny: stwarza ona mianowicie możliwość zaangażowania się i stania się rzecznikiem demokratycznego społeczeństwa.
 8. Można również stwierdzić, że władze lokalne i regionalne mają wyjątkową pozycję, jeśli idzie o zdolność nawiązywania z partnerami społecznymi i instytucjami konstruktywnej współpracy w dziedzinie kształcenia ogólnego i ustawicznego, zmierzającej do dostosowywania programów kształcenia ogólnego i zawodowego do specyficznych potrzeb i wymogów lokalnych.
 9. Wiele różnych projektów współpracy regionalnej i lokalnej okazuje się motorami rozwoju.
 10. Programy na rzecz kształcenia umożliwiają Unii dotarcie bezpośrednio do pojedynczych obywateli. Żaden inny program unijny nie wpływa każdego roku na życie tak wielu osób. Programy te przyczyniają się również do modernizacji systemów kształcenia i pomagają jednostkom w dostosowywaniu swych umiejętności do aktualnych warunków. Zważywszy na zakres odpowiedzialności szczebla lokalnego i regionalnego, organy regionalne należy traktować jako ważny cel działań w ramach programów realizowanych w dziedzinie edukacji i szkolenia.
 11. Program „Regionalne Sieci Kształcenia przez Całe Życie” (R3L) powołany przez Komisję i Komitet Regionów stanowi doskonały przykład upowszechniania i rozwoju kształcenia przez całe życie w Europie. Komitet oczekuje kolejnych inicjatyw tego rodzaju, które mogą się szybko rozwinąć i istotnie przyczynić się do umocnienia integracji europejskiej na poziomie najbliższym obywateli.
 12. Europejski samorząd lokalny i regionalny włączać należy na wczesnym etapie w realizację programów na rzecz edukacji i szkolenia. Nie może on pełnić wyłącznie roli biernego odbiorcy efektów programu po jego wykonaniu.
- Miejsce strategii kształcenia przez całe życie w programie zintegrowanym*
13. Koncepcja kształcenia przez całe życie kładzie nacisk na proces uczenia się, a nie na nauczanie w tradycyjnym rozumieniu oraz na rozwój indywidualnych umiejętności, a nie na sformalizowane systemy edukacji.
 14. Zakres strategii sięga od przedszkola po kształcenie dorosłych, obejmując różnorodne formy uczenia się i kształcenia. Ważne jest, by ta ogólna koncepcja znalazła właściwe przełożenie w równym stopniu na projektowany program zintegrowany i na programy sektorowe.
 15. Zadaniem wszystkich programów szczegółowych — a nie tylko programu Comenius — winno być podnoszenie świadomości różnorodności i wartości kultur europejskich.
 16. We wspólnych celach uwzględnić należy znaczenie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i ekologicznego z perspektywy kształcenia przez całe życie.

17. Dlatego też Komisja w swym memorandum również wyraźnie stwierdza, że systemy edukacji i kształcenia praktycznego należy włączyć w koncepcję kształcenia przez całe życie. Komisja wskazywała już na to, że nowy zintegrowany program musi objąć zarówno edukację akademicką, jak i kształcenie zawodowe. Komitet Regionów popiera to stanowisko. Programy Socrates i Leonardo podlegały do tej pory różnym przepisom, a zatem i różnym procedurom, co niewątpliwie stanowiło utrudnienie.
18. Kolejnym potwierdzeniem zapotrzebowania na możliwości realizowania dobrych projektów przekrojowych jest fakt, że podstawowe kształcenie zawodowe podlega obecnie programowi Leonardo, a podyplomowe — programowi Erasmus.
19. Komitet Regionów zwraca uwagę na potrzebę jak najlepszej koordynacji między poszczególnymi programami sektorowymi. W ramach programu kształcenia przez całe życie należy umożliwić i ułatwiać realizację zarówno programów horyzontalnych, jak i wertykalnych. Zapropnowana struktura wydaje się dopuszczać ściślejszą współpracę między sektorami.
20. Komitet Regionów uważa jednak, że oprócz tego otwarcia na współpracę konieczna jest także jasno wyrażona wola wspierania współpracy między programami szczegółowymi w perspektywie europejskiej strategii kształcenia przez całe życie.

Dostosowanie do bieżącego zapotrzebowania na umiejętności zawodowe

21. Kształcenie zawodowe ulega szybkim przeobrażeniom. W systemie kształcenia zawodowego wpisującym się w koncepcję kształcenia przez całe życie szczególnego znaczenia nabierają pojęcia „wiedza” i „uczenie się”; ponadto aktualnie na rynku pracy istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników ze znajomością języków obcych.
22. Istotnymi elementami kształcenia zawodowego stają się również umiejętności społeczne, jak chętnie branie na siebie odpowiedzialności, praca zespołowa, „dogadywanie się” ze współpracownikami i innymi osobami dorosłymi, kreatywność, zdolność do spojrzenia z dystansu i świadomość wymogów jakościowych. Kolejne przykłady bardzo istotnych składników „ogólnych” kształcenia zawodowego to przedsiębiorczość, aktywność obywatelska, równość szans oraz zwalczanie rasizmu i ksenofobii. Część z nich ujęta jest w konkretnych celach programu zintegrowanego; KR uznaje to za pozytywny fakt.
23. Również i programy kształcenia ogólnego winny bardziej się otwierać na świat pracy i przyszłe zatrudnienie uczących się, uwzględniając np. partnerstwo z przedsiębiorstwami, udział w projektach oraz zapraszanie na zajęcia przedstawicieli świata pracy.
24. Komitet Regionów uważa, że program przyniesie istotne zmiany na lepsze w kształceniu wyższym. Jest to bardzo ważny warunek rozwoju regionalnego.
25. Rozwój zależy również w znacznym stopniu od małych i średnich przedsiębiorstw, których pracownicy rzadko miewają wyższe wykształcenie. W tej dziedzinie tradycje związane z edukacją i szkoleniem są bardzo różnorodne. Ważne jest zatem zapewnienie wsparcia dla programu rozwoju przeznaczonego dla pracowników potrzebujących kształcenia na poziomie podstawowym lub średnim. Niezwykle ważne jest także wdrażanie programów edukacji i rozwoju umiejętności, aby docierały one również do osób zatrudnionych w małych i średnich przedsiębiorstwach.
26. Należy również doprecyzować, w jaki sposób zamierza się zapewnić programom niezbędną elastyczność, która umożliwi dostosowanie ich do ewentualnych zmian celów politycznych i potrzeb w toku ich realizacji.
27. Komitet Regionów pragnie także podkreślić potrzebę nadania alokacji środków na poszczególne programy charakteru ciągłego, powiązanego z budżetem i z celami programu zintegrowanego. To samo dotyczy rozwoju pomiędzy programami szczegółowymi oraz możliwości redystrybucji środków; chodzi o to, by móc w większym stopniu wspierać rozwój i wymianę przeznaczoną dla osób uczących się o krótszym stażu edukacyjnym.

Sytuacja uczestników

28. Parlament Europejski zwrócił niedawno uwagę na fakt, że ze względu na niedostateczne finansowanie wymiany studentów z tego typu programów korzystają przede wszystkim studenci z dobrze sytuowanych rodzin. Państwa członkowskie powinny zadbać o zapewnienie studentom rzeczywistego dostępu do programów wymiany i do finansowania w tej dziedzinie oraz o uwzględnianie przy rozpatrywaniu wniosku sytuacji materialnej wnioskodawcy.
29. Bardzo ważny aspekt rozwoju dla Komitetu Regionów — a także dziedzinę, dla której kapitalne znaczenie mieć może zintegrowany program działań na rzecz uczenia się przez całe życie — stanowi integracja społeczna. Zagadnienie to dotyczy znacznych i różnorodnych grup uczniów i studentów wymagających różnych form pomocy — począwszy od osób mających trudności z nauką, będących w trudnej sytuacji społecznej lub doznających wykluczenia społecznego po uczniów czy studentów przybywających do obcego kraju o nieznanym im kulturze. Wiemy dziś, że wielu młodych ludzi nie dysponujących dostatecznymi podstawami edukacyjnymi przerywa kształcenie lub wręcz wyłamuje się z systemu obowiązkowej edukacji. Powinny istnieć możliwości wspierania rozwoju metodycznego, przekazywania umiejętności i innych inicjatyw służących rozwojowi młodzieży.
30. Jest to na tyle poważny problem, że powinien on zostać wyraźnie ujęty w celach programu, a programy unijne, narodowe, regionalne i lokalne winny umożliwić jego realizację. Doskonałym przykładem stanowi tu europejska sieć „szkół drugiej szansy” (Second Chance Schools), działająca w dziedzinie rozwoju metodycznego, przekazywania umiejętności i rozwoju działań.

31. Działania realizowane w ramach zintegrowanego programu działań powinny zapewniać studentom i uczniom niepełnosprawnym prawdziwą szansę udziału.
32. Co się tyczy udziału dorosłych w programach wymiany, należy położyć nacisk na zagadnienie równości szans, aby uczestniczyć w nich mogli zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Szczególną uwagę zwrócić należy na pracowników mających nowe potrzeby edukacyjne.

Udział sąsiadujących państw trzecich

33. Komitet Regionów wyraża zadowolenie z zamiaru włączenia do programu również sąsiadujących z UE państw trzecich. W tym kontekście naturalne byłoby odwołanie się do oświadczenia Parlamentu Europejskiego w kwestii szerszego sąsiedztwa europejskiego. Na szczeblu lokalnym i regionalnym doszło na wczesnym etapie do nawiązania kontaktów; testem było rozpoczęcie współpracy z krajami, które obecnie przystąpiły już do Unii Europejskiej. Naturalne wydawałoby się kontynuowanie tych działań na szczeblu regionalnym i lokalnym i rozszerzenie ich na kolejne kraje.

Podział odpowiedzialności

34. Komitet Regionów zwraca uwagę na konieczność jasnego podziału odpowiedzialności za realizację programu między Wspólnotę a szczebel krajowy. Za stronę praktyczną w miarę możliwości odpowiadać winny państwa członkowskie. Decentralizacja struktury to klucz do powodzenia przyszłych działań. W takiej strukturze szczebel lokalny i regionalny będzie musiał działać bardziej aktywnie.
35. Zgodnie z propozycją Komisji na szczeblu unijnym zajmować się należy celami, ogólną wizją, realizacją, ogólną strategią, obserwacją i analizą, nadzorem i oceną końcową. Szczebel wspólnotowy winien również odpowiadać za kwestie związane z realizacją, identyfikowaniem i rozpowszechnianiem najbardziej udanych form realizacji. Komitet Regionów uważa, że szczebel lokalny i regionalny powinien odgrywać istotną rolę w realizacji nowych programów, pozyskiwaniu dla nich poparcia i upowszechnianiu wiedzy o nich.
36. Unikać należy wszelkich procedur decyzyjnych, które wymagałyby zaangażowania dwóch szczebli administracji.

Poglądy Komitetu na temat składników programu zintegrowanego

37. Komitet Regionów uważa, iż proponowany program zintegrowany wraz ze sformułowanymi w nim ambicjami jest niezwykle istotny dla upowszechniania w Europie partnerstw, projektów i sieci działających na rzecz mobilności.
38. Programy na rzecz mobilności są niezmiernie ważne dla szczebla lokalnego i regionalnego. Często zdarza się, że niewielkie programy na rzecz mobilności, uchwalane na szczeblu krajowym, przynoszą obfite wyniki, upowszechniając zarazem ideę europejską, aktywność obywatelską i troskę o demokrację. Należy zadbać o otwartość w projektach i możliwości wymiany doświadczeń. Ułatwi to

zarówno upowszechnianie wiedzy, jak i samą realizację. Uczenie się od siebie nawzajem to kamień węgielny całej koncepcji.

39. W ramach programów na rzecz mobilności należy coraz silniej dążyć do zapewnienia odpowiedniego zaplecza w skali ogólnokrajowej, regionalnej i lokalnej, by można było podtrzymywać osiągniętą mobilność nawet po zakończeniu danego programu, zachowując w ten sposób ustanowione struktury i nawiązane kontakty. Efektem projektów winno być usunięcie przeszkód i zachęta do kontynuowania wymiany — projekty powinny zatem przekształcać się w zwykłą, codzienną działalność. Ważną rzeczą jest, by krajowe systemy finansowania kształcenia umożliwiały uczącym się odbycie części cyklu kształcenia w innym Państwie Członkowskim.
40. Co się tyczy programów rozwoju edukacji, należy wykorzystywać gromadzone dzięki nim doświadczenie i wiedzę fachową, np. poprzez tworzenie zespołów ekspertów. Szczególnie istotne z punktu widzenia strategii kształcenia przez całe życie będą projekty waloryzujące różne formy uczenia się. Biorąc pod uwagę pionierski charakter programów rozwoju edukacji, należy zapewnić pod określonymi warunkami możliwość zmiany kursu w toku realizacji projektu.

41. Komitet Regionów jest przekonany, że projektowane programy ogólne/przekrojowe okażą się bardzo znaczące jako siła spajająca oraz w kontekście analizy i wsparcia dla rozwoju polityki. Inne istotne zadania to realizacja nowych projektów i udział w nowych procesach, które mogą pomóc w osiągnięciu celów Unii w odniesieniu do edukacji. Zważywszy na znaczenie jednostek samorządu regionalnego i lokalnego w dziedzinie kształcenia, niezbędne jest włączenie Komitetu Regionów w działania w tej dziedzinie.
42. Dla integracji europejskiej w dziedzinie kształcenia wyższego i badań naukowych strategiczne znaczenie mieć będzie program im. Jeana Monneta.

Komitet

43. Komitet Regionów pragnie podkreślić, że komitet, który ma wspomagać Komisję (art. 10 propozycji), powinien zając się następującymi zagadnieniami:
- wypracowywanie celów i kształtowanie polityk;
 - stałe śledzenie realizacji wspólnych celów programu zintegrowanego i zachęcanie do ich osiągania;
 - dbanie o to, by europejska strategia kształcenia przez całe życie znajdowała rzeczywiste odzwierciedlenie w poszczególnych programach sektorowych.

Komitet ten powinien ponosić ogólną odpowiedzialność za zapobieganie powstawaniu barier pomiędzy programami sektorowymi. W dalszych i przyszłych swych działaniach powinien on również współpracować z Komitetem Regionów.

Cele ilościowe

44. Komitet Regionów popiera w pełni projektowane cele ilościowe, oznaczające potrojenie rozmiarów programów na rzecz mobilności. Są to cele ambitne, które mogą umocnić Wspólnotę Europejską i przyczynić się do zwiększenia jej spójności. Nie można jednak dopuścić do rozwoju ilościowego programów kosztem ich aspektu jakościowego.

Upraszczanie procedur administracyjnych

45. Komitet Regionów z zadowoleniem przyjmuje również perspektywę uproszczonej/ryczałtowej kalkulacji kosztów. KR niejednokrotnie zwracał już uwagę na negatywne oddziaływanie komplikacji administracyjnych na liczbę składanych wniosków. Wiele podmiotów rezygnuje z udziału w programach ze względu na skomplikowane wymogi dotyczące dokumentacji. Komitet Regionów jest zdania, że wymogi administracyjne i księgowe powinny być współmierne do skali finansowania. Mniejsze projekty nie powinny podlegać takim samym szczegółowym i pracochłonnym kontrolom jak większe.
46. Komitet pragnie jednak zwrócić uwagę na zróżnicowanie okoliczności i zdolności jednostek do udziału w programach. Może tu wchodzić w grę na przykład brak przyzwyczajenia do studiowania, niepełnosprawność, brak środków na pokrycie kosztów podróży i zakwaterowania, czy też różne uwarunkowania regionalne.

Nazwy programów

47. Komitet Regionów pragnie również podkreślić konieczność nadania nowemu programowi i wszystkim jego częściom składowym jednoznacznych nazw roboczych, jasnych i zrozumiałych w każdym europejskim języku, w którym będą one używane. Sformułowania w rodzaju „program zintegrowany” czy program ogólny/przekrojowy powodować będą pomyłki i nieporozumienia.
48. Musi zatem być jasne, że „program zintegrowany” oznacza całość przedsięwzięcia, obejmującego jako części składowe programy Comenius, Leonardo, Erasmus, Grundtvig i Jean Monnet. Jasno stwierdzone musi być również, że program ogólny/przekrojowy odgrywa rolę ram strategicznych. Komitet Regionów jest zdania, że należy temu aspektowi poświęcić szczególną uwagę.

Zasady pomocniczości i proporcjonalności

49. Program ma uzupełniać inicjatywy podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Proponowana podstawa prawna stwarza takie możliwości. Program działać ma głównie w dziedzinach, w których państwa członkowskie nie mogą działać skutecznie. Nie dąży on do zmian w strukturze i zawartości merytorycznej systemów edukacji; skupia się on natomiast na obszarach, w których z większym powodzeniem działać można na szczeblu europejskim. Co się tyczy proporcjonalności, propozycja została ukształtowana pod kątem maksymalnego uproszczenia.

Propozycje Komitetu Regionów

1. Zaangażowanie szczebla lokalnego i regionalnego musi mieć miejsce na wczesnym etapie realizacji programu zintegrowanego.
2. Podmioty lokalne i regionalne powinny być ważnym odbiorcą inicjatyw związanych z rozwojem i integracją europejską w ogólności, w szczególności zaś z działaniami w ramach programów edukacyjnych.
3. W dokumencie więcej uwagi poświęcić należy kształceniu nieformalnemu i incydentalnemu.
4. Jednym ze sposobów uniknięcia trudności przy ustalaniu rozgraniczeń oraz ominięcia przeszkód może być ujęcie maksymalnej liczby zasad dostępu do poszczególnych części programu zintegrowanego w jednym artykule (odpowiadającym art. 4 propozycji) z jednoczesnym ograniczeniem liczby szczególnych zasad kwalifikacji dotyczących poszczególnych programów sektorowych — Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci i Grundtvig.
5. Swoboda ta powinna znaleźć również odpowiednie odzwierciedlenie na poziomie projektów budżetów dla poszczególnych projektów.
6. W czasie realizacji programu należy aktywnie umacniać związki między kształceniem podstawowym a wyższym, między kształceniem ogólnym a zawodowym oraz między kształceniem formalnym, nieformalnym i incydentalnym.
7. Europejska strategia kształcenia przez całe życie powinna znaleźć silniejszy wyraz w programie zintegrowanym i jego poszczególnych składnikach.
8. Komitet Regionów uważa, że szczebel lokalny i regionalny powinien odgrywać istotną rolę w realizacji programu zintegrowanego oraz poszczególnych jego składników, pozyskiwaniu dla nich poparcia i upowszechnianiu wiedzy o nich.
9. Komitet Regionów pragnie odgrywać czynną rolę w nadawaniu rozgłosu postępom osiągniętym w tej dziedzinie na szczeblu Wspólnoty, w upowszechnianiu wiedzy o nich i publicznej debacie nad nimi.
10. Projektowany program ogólny/przekrojowy będzie miał strategiczne znaczenie jako czynnik spójności w kształtowaniu polityki, nowych projektach i sieciach kontaktów służących analizie i tworzeniu nowych mechanizmów w odpowiedzi na zapotrzebowanie w sferze edukacji w całej Wspólnocie. Zważywszy na znaczenie jednostek samorządu regionalnego i lokalnego w dziedzinie kształcenia, niezbędne jest włączenie Komitetu Regionów w działania w tej sferze.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program Kultura 2007 (2007-2013)

(2005/C 164/08)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Program Kultura 2007 (2007-2013) (COM(2004)469 końcowy — 2004/0150 (COD));

uwzględniając decyzję Komisji z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust.1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 27 stycznia 2004 r., powierzającą Komisji ds. Kultury i Edukacji przygotowanie opinii w tej sprawie;

uwzględniając art. III-280 projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy;

uwzględniając Komunikat Komisji na temat „Aby obywatelstwo zobowiązywało: promocja europejskiej kultury i różnorodności poprzez programy dla młodzieży, wydarzenia kulturalne, materiały audio-wizualne oraz obywatelskie zaangażowanie”(COM(2004) 154 końcowy);

uwzględniając Komunikat Komisji „Budowanie naszej wspólnej przyszłości — Wyzwania w zakresie polityki a środki budżetowe rozszerzonej Unii Europejskiej 2007-13” (COM(2004) 101 końcowy);

uwzględniając opinię na temat wniosku dotyczącego ustanowienia interwencji Wspólnoty na rzecz „Europejskiej Stolicy Kultury” w latach 2005 — 2019 (CdR 393/2003 fin) (1);

uwzględniając projekt opinii CdR 259/2004 rev. 1 przyjęty w dniu 7 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji, (sprawozdawca: **Rosemary Butler**, członek-elekt Zgromadzenia Narodowego Walii (UK/PES);

Na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dn. 23 lutego), Komitet przyjął jednogłośnie następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW:

Uwagi ogólne

1.1 **uznaje** wagę europejskiego programu współpracy kulturalnej i wyraża przekonanie, iż ma on większe niż dotąd znaczenie polityczne w związku z rosnącą potrzebą promowania zrozumienia i tolerancji zarówno w Unii Europejskiej jak i w relacjach z sąsiadami;

1.2 **w pełni zgadza się** z propozycją Komisji, a szczególnie ze skupieniem programu wokół trzech głównych i wiążących się ze sobą celów oraz trzech aspektów. Komitet Regionów głęboko docenia tę nową strukturę, która powinna uczynić program bardziej spójnym i ukierunkowanym, oraz z zadowoleniem przyjmuje odejście od założenia sektorowego;

1.3 **wierzy**, że Komisja Europejska powinna robić wszystko, co w jej mocy, by promować projekty angażujące kilka sektorów jednocześnie i twierdzi, że kryteria selekcji powinny faworyzować projekty innowacyjne, podejmujące ryzyko lub mające charakter pilotażowy, z zastrzeżeniem, że innowacyjność jest pojęciem względnym i zależy od uwarunkowań lokalnych i regionalnych;

1.4 **ma nadzieję**, że połączenie trzech aspektów w jednym programie wytworzy synergie pomiędzy aspektami i uczyni program spójniejszym. Komitet Regionów zwraca się do komitetu zarządzającego by ten monitorował czy takie synergie rzeczywiście występują;

1.5 **popiera** trzy główne cele, które stanowią podstawę programu, czyli mobilność artystów, mobilność dzieł sztuki oraz dialog międzykulturowy;

1.6 **z zadowoleniem przyjmuje** administracyjne/finansowe/prawne uproszczenia uwzględniające specyfikę sektora kultury, jak np. uproszczenie formularzy wniosków, ryczałtowe stawki w przypadku niektórych pozycji budżetowych, usprawnienie informacji dla składających wnioski oraz ograniczenie kontroli organizacji otrzymujących niewielkie dotacje. Komitet Regionów ubolewa jednak, że powyższe uproszczenia nie zostały uwzględnione w oficjalnym dokumencie, a jedynie w uzasadnieniu do niego. Wydaje się również, że proces upraszczania powinien pójść nawet dalej, obejmując bardziej elastyczne podejście do współfinansowania w formie aportów rzeczowych (niefinansowych) oraz większą proporcjonalność; wówczas biurokratyczne wymagania w stosunku do beneficjentów byłyby proporcjonalne do rozmiarów budżetu danego projektu;

(1) Dz.U. C 121 z 30.4.2004, s. 15

1.7 **pamięta**, że mniejsze podmioty w dziedzinie kultury mają zwykle ograniczone zasoby, zarówno ludzkie jak i finansowe, i że jest im znacznie trudniej składać wnioski o wsparcie finansowe niż większym podmiotom. Mając to na uwadze Komitet Regionów postuluje, by koszty przygotowania wniosków o dofinansowanie były uwzględnione w budżecie danego programu. Ogólnie rzecz biorąc władze publiczne Państw Członkowskich powinny rozważyć utworzenie niewielkich rozwojowych funduszy kapitałowych w celu wspierania małych podmiotów w dziedzinie kultury w zakresie organizacyjnym i w procesie przygotowania się do konkursu składania wniosków;

1.8 **twierdzi**, że propozycja Komisji może doprowadzić do tego, iż w programach nie będą uczestniczyć mniejsze podmioty oraz że nie będą realizowane projekty „mniejszego kalibru, a lepszej jakości”. Mniejsze podmioty z dziedziny kultury muszą otrzymać gwarancję, że programy są dostępne dla nich i muszą być aktywnie zachęcane do uczestnictwa;

1.9 **podkreśla**, że wielkość projektu nie jest równoznaczna z jego jakością, kreatywnością czy innowacyjnością oraz że jego masa krytyczna jest zależna od kontekstu geograficznego. Na terenach rolniczych o niewielkiej gęstości zaludnienia projekt małej skali może mieć bezdyskusyjną masę krytyczną i przełożenie;

1.10 **rozpoznaje** intencje Komisji mające na celu zagwarantowanie tego, by nowe programy stanowiły uzupełnienie programów Wspólnoty Europejskiej w zakresie młodzieży, edukacji, sportu, technologii informacyjnych itd., **pytając** jednocześnie, jak zostaną one zrealizowane i jak ten cel będzie monitorowany? Komitet Regionów **twierdzi**, że działalność kulturalna powinna się wyrażać w programach typu „nowa młodzież” i programach uzupełniających edukację przez całe życie (2007-13);

1.11 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, iż art. III-280 projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy mówi, iż w obszarze kultury procedura współdecydowania z głosowaniem kwalifikowaną większością głosów w Radzie ma zastosowanie do procedury legislacyjnej dla przyjmowania europejskich ustaw i ustaw ramowych ustanawiających środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich.

1.12 **podkreśla**, że różnorodność kulturowa jest jedną z podstawowych cech charakterystycznych Unii Europejskiej i że ta różnorodność znacznie wzrosła wraz z przystąpieniem do Unii dziesięciu nowych członków. Komitet Regionów postuluje zatem o silniejsze zaakcentowanie tej fundamentalnej wartości w tekście i twierdzi, że Kultura 2007 powinna uwzględniać wszystkie lokalne, regionalne, krajowe przejawy zarówno kulturowej jak i językowej różnorodności. Aby ukazać poza tym różnorodność wewnątrz Państw Członkowskich oraz trendy imigracyjne, Komitet uważa, że programy powinny

kłaść szczególny nacisk na wspieranie projektów nastawionych na mniejszości bądź na zmniejszanie barier między mniejszościami a większością społeczeństwa w celu poprawy wzajemnego zrozumienia;

1.13 **wierzy**, że Kultura 2007 musi działać na rzecz ochrony i promowania zróżnicowania językowego i **prosi**, by odniesienia do tego celu zostały uwzględnione w tekście, zgodnie z art. 3 projektu Konstytucji dla Europy i Planem Działania Komisji Europejskiej w zakresie nauki języków i językowego zróżnicowania;

1.14 **sugeruje** silniejsze zaakcentowanie odniesień do kluczowej roli władz lokalnych i regionalnych w promowaniu i sławieniu bogactwa kulturowego swoich wspólnot regionalnych i lokalnych oraz postuluje, by program Kultura 2007 wspierał udział władz lokalnych i regionalnych w programie. Działania nie powinny być skierowane na duże projekty na szeroką skalę, lecz koncentrować się na poziomie lokalnym i regionalnym;

1.15 **z zadowoleniem przyjmuje** zaproponowany budżet dla programu Kultura 2007, który stanowi wzrost w porównaniu do programu Kultura 2000. W kontekście szerszej debaty nad funduszami Unii Europejskiej na okres 2007-13 Komitet Regionów **wierzy**, iż znaleziony zostanie możliwy do zaakceptowania kompromis. W szczególności Komitet **ma nadzieję**, że ostateczne decyzje dotyczące finansowych perspektyw utrzymają odpowiedni poziom wydatków na europejską współpracę kulturalną. Jest to ważne ze względu na to, że przyjęcie dziesięciu nowych Państw Członkowskich zwiększyło populację Unii Europejskiej o 20 procent, jak również ze względu na aspiracje samego programu;

1.16 **pragnie, aby nowy program** podkreślał społeczno-ekonomiczne korzyści, jakie niesie ze sobą kultura, a szczególnie sposób, w jaki może ona przyczyniać się do realizacji celów wytyczonych podczas szczytu Unii Europejskiej w Lizbonie. Komitet twierdzi przykładowo, że program powinien podkreślać równość w dostępie do kultury, tak by nie stał się elitarny, jak również podkreślać wkład, jaki kultura może wnieść do ożywienia i terytorialnej spójności;

1.17 **pyta** o to, czy jest możliwość polepszenia koordynacji pomiędzy działaniami Wspólnoty Europejskiej a programami kulturalnymi w Państwach Członkowskich przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady pomocniczości w celu uzyskania jak najlepszych efektów każdej dotacji udzielonej w ramach Programu Kulturalnego Wspólnoty Europejskiej;

1.18 **wyraża zaniepokojenie** w związku z propozycjami Komisji dotyczącymi czasu trwania projektów, zwiększenia liczby współorganizatorów oraz kwot progowych. Komitet wyraża przekonanie, iż jakość i elastyczność powinny być centralnymi założeniami programu w dziedzinie kultury, nie zaś kryteria mechanicznego wyboru i nieelastyczne reguły;

Szczegółowe uwagi

Centra współpracy kulturalnej (Focal Points)

1.19 **oczekuje** wyjaśnień, jakie przełożenie będzie miało uregulowanie o degresywnym wsparciu ze strony Wspólnoty na wspieranie ośrodków współpracy;

1.20 **wyraża wątpliwości**, czy należy realnie oczekiwać, że wszystkie ośrodki współpracy utrwala się i staną się finansowo niezależne po zakończeniu finansowania przez Wspólnotę Europejską;

Studia i analizy

1.21 **z zadowoleniem przyjmuje** propozycję przeznaczenia 8,56 mln euro na badania i analizy w związku z realną potrzebą uzyskania bardziej solidnych informacji na temat sektora kultury w Europie generalnie, a na temat europejskiej współpracy kulturalnej w szczególności. Rozwój kluczowych wskaźników pomógłby także władzom lokalnym i regionalnym w przeprowadzeniu testów porównawczych ich działań w celu dostarczenia lepszych informacji na temat skutecznej polityki w sektorze kultury i ewentualnego rozpowszechnienia tej polityki.

Zbieranie i rozpowszechnianie informacji

1.22 **prosi** o uzasadnienie potrzeby przeznaczenia 3,43 mln euro na portal internetowy dla sektora, podczas gdy przewidywane koszty czteroletniego projektu pilotażowego Europejskie Laboratorium Kulturalne, który to program ma na celu założenie takiego portalu w Internecie, wynoszą 1,5 mln euro. Co więcej Komitet Regionów **zauważa**, że portal o kulturze już istnieje;

1.23 **sugeruje** w odniesieniu do wsparcia dla „działań mających na celu zapewnienie ochrony i upamiętnienie głównych miejsc i archiwów, mających związek z deportacją” (Druga część), że działania te obejmują miejsca ochrony upamiętniające zbrodnie popełnione przez reżim totalitarny w byłym Związku Radzieckim.

Artykuł 8 — Wprowadzenie w życie

1.24 **pamięta**, iż Komisja doskonale wykonała zadanie polegające na poprawieniu funkcjonowania programu Kultura 2000, próbując przykładowo rozwiązać problem opóźnień w ogłaszaniu konkursów na składanie propozycji projektów, które to opóźnienia towarzyszyły obecnemu programowi od początku. Aby dalej usprawnić funkcjonowanie programu Komitet prosi również Komisję o kontynuowanie działań mających na celu dopilnowanie sprawnego docierania dotacji do podmiotów kultury, aby zapobiec problemom ich płynności finansowej, oraz odpowiednie informowanie wnioskodawców, których projekty nie zostały zaakceptowane, o tego przyczynach;

1.25 **wzywa** do zastanowienia się, w jaki sposób można zapewnić najlepszą kompatybilność fachowej wiedzy członka jury z ocenianymi projektami. Stworzyłoby to przesłanki dla efektywnej i przekonującej oceny, co w kontekście odejścia od założenia sektorowego ma szczególne znaczenie. W przypadku oceny projektów ponadsektorowych konieczny może się okazać udział więcej niż jednego członka jury;

Artykuł 10 — Punkty Kontaktowe Kultury

1.26 **popiera** rozwijanie działań punktów kontaktowych kultury mających na celu promowanie wymiany w zakresie najlepszych praktyk i współpracy;

Artykuł 11 — Dotacje

1.27 **uważa**, że Komitet Zarządzający powinien w początkowym okresie funkcjonowania nowego programu zrobić wszystko co w jego mocy, aby promować zaangażowanie podmiotów kultury, w tym władze regionalne i lokalne z nowych Państw Członkowskich. Komitet Regionów uważa przykładowo, że minimalny wkład finansowy na poziomie 5 % powinien zostać obniżony o połowę do poziomu 2,5 % na okres pierwszych dwóch lat działania programu, co wynika z tego, że 5 % stanowi relatywnie większą wartość w nowych Państwach Członkowskich niż w „starych”, gdyż przeciętny dochód w tych pierwszych jest niższy. Reguła 2,5 % powinna być również zastosowana w przypadku wszystkich nowych państw, którzy przystąpią do Unii Europejskiej po rozpoczęciu programu i powinna zostać rozszerzona, jeżeli uczestnictwo nowych Państw Członkowskich będzie się utrzymywało na niskim poziomie;

Artykuł 13 — Monitorowanie i ocena

1.28 **uważa**, że do procesu ewaluacji działań należy włączyć ocenę uzyskaną od wykonawców i beneficjentów, np. przy wykorzystaniu punktów kontaktowych kultury;

1.29 **proponuje**, by program Kultura 2007 podlegał ocenie pod kątem celów ustalonych w decyzji, by móc stwierdzić, czy owe cele zostały osiągnięte i wypracować podstawy merytoryczne dla rozwoju przyszłych programów w dziedzinie kultury;

Załącznik II — Zarządzanie Programem

1.30 **wyraża zaniepokojenie**, iż koncentrowanie wszystkich środków w jednej „mega”-agencji wykonawczej, z której korzystają również inne programy Wspólnoty Europejskiej, jak np. programy dotyczące młodzieży czy uczenia się przez całe życie, może prowadzić do ubytku w doświadczeniu, specjalistycznej wiedzy i wrażliwości w zakresie sektora kultury, czego należy unikać za wszelką cenę;

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie 1

Punkt 2 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Kultura powinna przyczyniać się do polepszenia zewnętrznej postrzegalności Unii Europejskiej przez uznanie doniosłości jej różnorodności kulturowej oraz wspólnych wymiarów jej kultur.	Kultura powinna przyczyniać się do polepszenia zewnętrznej postrzegalności Unii Europejskiej przez uznanie doniosłości jej różnorodności kulturowej oraz wspólnych wymiarów jej kultur. <u>Szczególną uwagę powinno się poświęcić ochronie pozycji mniejszych kultur europejskich i rzadziej używanych języków</u>

Uzasadnienie

Odniesienie do ochrony pozycji mniejszych kultur europejskich oraz języków rzadziej używanych, powinno zostać zawarte w tekście programu Kultura 2007 tak, jak to było w przypadku decyzji dotyczącej Kultura 2000. Usunięcie tego odniesienia stanowi negatywny sygnał dla beneficjentów projektów pochodzących z tych społeczności, którzy potrzebują właśnie zapewnienia, że nowy program jest do nich skierowany.

Zalecenie 2

Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Należy również realizować akcję wprowadzoną przez Unię Europejską w ramach decyzji nr 792/2004/WE wzmiankowanej uprzednio, w celu zapewnienia ochrony europejskiej i międzynarodowej miejscom nazistowskich obozów koncentracyjnych jako zabytkom historycznym.	Należy również realizować akcję wprowadzoną przez Unię Europejską w ramach decyzji nr 792/2004/WE wzmiankowanej uprzednio, w celu zapewnienia ochrony europejskiej i międzynarodowej miejscom nazistowskich obozów koncentracyjnych jako zabytkom historycznym. <u>Program powinien być otwarty także dla projektów powiązanych z deportacjami, miejscami obozów koncentracyjnych i upamiętnieniem ofiar radzieckiego reżimu totalitarnego.</u>

Uzasadnienie

Zaproponowane brzmienie art. 13 preambuły jest oparte na odczuciu, iż należy udzielić wsparcia także dla działań mających na celu ochronę i upamiętnienie głównych miejsc i archiwów powiązanych z deportacjami, byłymi obozami koncentracyjnymi, a także dla działań mających na celu podtrzymanie pamięci ofiar radzieckiego reżimu totalitarnego. Biorąc pod uwagę historię Europy podczas drugiej wojny światowej i jej następstwa, program nie powinien podkreślać jedynie utrzymania i ochrony obozów i archiwów nazistowskich powiązanych z deportacjami i upamiętnieniem ofiar w tych miejscach, ale także wspierać działania związane z radzieckim reżimem totalitarnym, który miał wpływ głównie na państwa i narody Europy Wschodniej. Jak twierdzą łotewscy historycy, reżim radziecki był reżimem totalitarnym i miał wielki wpływ na tę część państw europejskich znaną w tym czasie jako „blok socjalistyczny” i nie był mniej szkodliwy niż nazistowski reżim totalitarny.

Warto też wspomnieć, że miejsca byłych obozów koncentracyjnych w systemie totalitarnego reżimu radzieckiego są rozumiane jako obozy pracy przymusowej i uznawane za równe tym, jakie istniały w reżimie nazistowskim. Powinny zatem również być zachowywane jako zabytki historyczne.

Zalecenie 3

Art. 3 ust. 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Ogólnym celem programu jest przyczynienie się do uwytłoczenia obszaru kulturalnego, wspólnego dla Europejczyków, przez rozwój współpracy kulturalnej pomiędzy twórcami, uczestnikami życia kulturalnego oraz instytucjami kulturalnymi krajów uczestniczących w programie, w celu popierania rodzenia się europejskiej postawy obywatelskiej.	Ogólnym celem programu jest przyczynienie się do uwytłoczenia obszaru kulturalnego, wspólnego dla Europejczyków, przez rozwój współpracy kulturalnej pomiędzy twórcami, uczestnikami życia kulturalnego oraz instytucjami kulturalnymi, <u>jak również władzami regionalnymi i lokalnymi krajów uczestniczących w programie, w celu popierania rodzenia się europejskiej postawy obywatelskiej i promowania zarówno językowej jak i kulturowej różnorodności.</u>

Uzasadnienie

Jak to jest wyjaśnione poniżej, należy uwzględnić odniesienie do władz lokalnych i regionalnych ze względu na ich rolę w promowaniu kultury ich społeczności poprzez np. festiwale, zachowanie dziedzictwa kulturowego, ochronę dzieł sztuki, inicjatywy oddolne oraz działania we współpracy z operatorami kultury.

Ponadto w decyzji Kultura 2007 powinno się silniej zaakcentować odniesienie do podwójnego celu Unii Europejskiej w zakresie zachowania kulturowej i językowej różnorodności. To pomogłoby zagwarantować przyszłym beneficjentom projektów ze społeczności mówiących językami rzadziej używanymi, regionalnymi i mniejszościowymi, że program Kultura 2007 ma na celu integrowanie projektów z tych małych społeczności w główne programy finansujące inicjatywy kulturalne.

Zalecenie 4

Art.4 ust. 1 lit. b)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Wspieranie organizacji aktywnych na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie kulturalnej, jak również działań mających na celu zapewnienie ochrony i upamiętnienie głównych miejsc i archiwów, mających związek z deportacjami, symbolizowanych przez pomniki wzniesione na terenie dawnych obozów i innych miejsc męczeństwa i eksterminacji ludności cywilnej na wielką skalę, jak również zachowanie pamięci ofiar w tych miejscach.	Wspieranie organizacji aktywnych na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie kulturalnej, jak również działań mających na celu zapewnienie ochrony i upamiętnienie <u>głównych miejsc i archiwów, mających związek z deportacjami, symbolizowanych przez pomniki wzniesione na terenie dawnych obozów i innych miejsc męczeństwa i eksterminacji ludności cywilnej na wielką skalę, jak również zachowanie ofiar masowych eksterminacji i męczeństwa, masowych deportacji jak również zapewnienie ochrony głównych miejsc, pomników, łącznie z byłymi obozami koncentracyjnymi dokumentujących te wydarzenia, aby utrwalić pamięć ofiar w tych miejscach.</u>

Uzasadnienie

Uznajemy, że proponując włączenie upamiętnienia ofiar totalitarnego reżimu radzieckiego do wspólnej historycznej pamięci Europy poszerzamy ustrukturyzowane i oparte na konsensusie pojmowanie historii na kontynencie i że takie inicjatywy zazwyczaj są „wrażliwe” politycznie. Uzasadnienie tej propozycji wywodzi się z naszego przekonania, że ignorowanie „wrażliwych” politycznie tematów znacznie zmniejszy zaufanie do Unii, zwłaszcza w oczach tych obywateli, dla których takie tematy i pamięć o nich są świeżą i bolesną rzeczywistością.

Trudno jest też ignorować fakt, iż historyczna prawda o drugiej wojnie światowej i jej następstwach opowiada wyraźną i jednoznaczną historię zniszczenia wielu istnień przez terror radziecki w państwach, które teraz są nowymi Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

Zalecenie 5

Art. 4 ust. 3 nowy

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
	Operatorzy kultury będą mogli składać aplikacje na sektorowe i ponadsektorowe projekty odpowiadające ich zainteresowaniom i aspiracjom pod warunkiem, że przedsięwzięcia te będą ukierunkowane na realizację co najmniej dwóch z określonych powyżej celów. W ten sposób żaden z aspektów działalności kulturalnej i artystycznej nie zostanie wyeliminowany <i>a priori</i> .

Uzasadnienie

Sformułowanie o równym dostępie wszystkich sektorów do wsparcia powinna znaleźć się w oficjalnym tekście. Ważne jest, by określenia użyte w decyzji były jak najbardziej jasne, proste i niedwuznaczne, tak by potencjalni beneficjenci rozumieli jej tekst i mieli świadomość, że na przykład tłumaczenia literackie będą kwalifikowały się do wsparcia przez program Kultura 2007.

Zalecenie 6

Załącznik (1.1) zmiana nagłówka

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
1.1 Ośrodki współpracy	1.1 Ośrodki współpracy <u>Ośrodki twórcze</u>

Uzasadnienie

Określenie „ośrodki współpracy” powinno zostać zmienione, ponieważ jest zbyt podobne do nazwy „punkty kontaktowe kultury”, co mogłoby prowadzić do pomyłek*. Propozycja użycia terminu „ośrodki twórcze” dobrze oddaje cel ich działalności. Słowo współpraca jest zbyt ogólne, ponieważ wszystkie projekty finansowane przez program europejskiej współpracy kulturalnej muszą być oparte na współpracy.

(* Podobieństwo to istnieje akurat tylko w oryginalnym tekście angielskim, w polskim tłumaczeniu tego nie widać — *przyp. tłum.*)

Zalecenie 7

Załącznik (1.1) ust. 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawki Komitetu Regionalnego
Każdy ośrodek musi składać się co najmniej z 6 wykonawców z 6 różnych krajów uczestniczących w programie, może grupować podmioty z jednego lub kilku sektorów w obrębie różnych działań lub wieloletnich projektów o charakterze sektorowym, międzysektorowym, lecz realizujących wspólny cel.	Każdy ośrodek musi składać się co najmniej z 6 <u>pięciu</u> wykonawców z 6 <u>pięciu</u> różnych krajów uczestniczących w programie, może grupować podmioty z jednego lub kilku sektorów w obrębie różnych działań lub wieloletnich projektów o charakterze sektorowym, międzysektorowym, lecz realizujących wspólny cel.

Uzasadnienie

Pięciu współorganizatorów stanowi bez wątpienia europejską wartość dodaną i beneficjenci projektów nie powinni być zobowiązani do tego, by od 2007 r. tych współorganizatorów było sześciu. Zasadnicze znaczenie ma poświęcenie w projektach uwagi wspólnym wysiłkom i jakości samych projektów.

Zalecenie 8

Aneks (1.1) ust. 3

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawki Komitetu regionalnego
Każdy ośrodek ma na celu realizację licznych wieloletnich i ustrukturuowanych działań kulturalnych.	Każdy ośrodek ma na celu realizację licznych wieloletnich i ustrukturuowanych działań kulturalnych i <u>powinien pełnić rolę organu pośredniczącego w przyznawaniu dotacji.</u>

Uzasadnienie

„Ośrodki współpracy” powinny mieć możliwość działania w charakterze organu pośredniczącego w przyznawaniu wsparcia. W ten sposób mogłyby one bez zbędnej biurokracji i szybko przekazywać fundusze na małe innowacyjne projekty w zakresie współpracy kulturalnej. Ten system sprawdził się w kontekście funduszy strukturalnych i powinien zostać zastosowany w programie Kultura 2007

Zalecenie 9

Aneks (1.1) ust. 6

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu, i ma charakter degresywny. Nie może przekraczać 500 000 EUR rocznie. Pomoc ta jest przyznawana przez okres 5 lat.	Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu, i ma charakter degresywny. Nie może przekraczać 500 000 EUR rocznie. Pomoc ta jest przyznawana przez okres 5 lat. Wsparcie to będzie przyznawane na co najmniej trzy a co najwyżej pięć lat.

Uzasadnienie

Ponieważ nie wszyscy beneficjenci będą wymagali bądź potrzebowali pięciu lat na przeprowadzenie swoich projektów, należy przewidzieć większą elastyczność, jeśli chodzi o czas trwania projektów.

Zalecenie 10

Załącznik (1.2) zmiana nagłówka

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
1.2 Działania w ramach współpracy	1.2 Działania w ramach współpracy <u>Działania twórcze</u>

Uzasadnienie

Określenie „działania w ramach współpracy” jest zbyt technokratyczne, podczas gdy nazwa „działania twórcze” podkreśla fakt, że szczególną wagę w procesie wyboru projektów przywiązywać się będzie do kreatywności.

Zalecenie 11

Załącznik (1.2) ust. 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Każde działanie musi być podjęte i zrealizowane na zasadzie partnerstwa przez co najmniej 4 organizacje działające na polu kultury z 3 różnych krajów uczestniczących, przy czym podmioty te mogą działać w jednym lub kilku sektorach.	Każde działanie musi być podjęte i zrealizowane na zasadzie partnerstwa przez co najmniej cztery trzy organizacje działające na polu kultury z trzech różnych krajów uczestniczących, przy czym podmioty te mogą działać w jednym lub kilku sektorach.

Uzasadnienie

Trzech współorganizatorów stanowi bez wątpienia europejską wartość dodaną. Jak powyżej zaznaczono w kontekście europejskich ośrodków współpracy, projekty powinny być oceniane pod kątem ich faktycznej jakości, a nie na zasadzie mechanicznego doboru kryteriów.

Zalecenie 12

Załącznik (1.2) ust. 4

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu. Nie może być niższa od 60 000 EUR rocznie ani wyższa od 200 000 EUR rocznie. Pomoc ta jest przyznawana przez maksymalny okres dwunastu miesięcy.	Pomoc wspólnotowa nie może przekraczać 50 % budżetu projektu. Nie może być niższa od 60 000 EUR rocznie ani wyższa od 200 000 EUR rocznie. Pomoc ta jest przyznawana przez maksymalny okres dwunastu miesięcy, a maksymalnie na okres 24 miesięcy.

Uzasadnienie

Należy przewidzieć większą elastyczność w zakresie minimalnego poziomu wsparcia ze strony Unii Europejskiej (60 000 euro rocznie, co daje minimalną wielkość projektu w wysokości 120 000 euro rocznie), gdyż niektóre projekty nie będą wymagały lub nie będą w stanie spożytkować takiej kwoty, lecz nadal będą miały odpowiedni efekt i masę krytyczną.

Dodatkowo powinna istnieć możliwość dwuletniego czasu trwania projektów, przez co program będzie bardziej elastyczny i przyjazny dla beneficjentów.

Zalecenie 13

Załącznik (1.3) ust. 4

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
W tych ramach zostanie przyznana również znacząca pomoc dla „Europejskich Stolic Kultury”, aby wspomóc działania podkreślające postrzegalność europejską oraz transeuropejską współpracę kulturalną.	W tych ramach zostanie przyznana również znacząca pomoc W tym kontekście 90% budżetu w ramach sektora działań specjalnych będzie przeznaczona dla „Europejskich Stolic Kultury”, aby wspomóc działania podkreślające postrzegalność europejską oraz transeuropejską współpracę kulturalną.

Uzasadnienie

Koncepcja Europejskiej Stolicy Kultury powinna znaleźć się w centrum uwagi sektora działań specjalnych. Fundusze Wspólnoty Europejskiej na Europejską Stolicę Kultury powinny wzrosnąć, ponieważ po roku 2009 będziemy mieli do prawdopodobnie z dwiema Europejskimi Stolicami Kultury rocznie, tak aby dać w ten sposób wyraz niedawnemu rozszerzeniu Unii Europejskiej. Zwiększone wsparcie finansowe powinno być np. spożytkowane na pomoc władzom miejskim i podmiotom działającym na polu kultury w ich współpracy z partnerami z innych Państw Członkowskich, a co za tym idzie, w promowaniu ponadnarodowej mobilności i dialogu międzykulturowego. Dzięki przeznaczeniu 90 % budżetu działań specjalnych na Europejskie Stolicy Kultury wzrasta poza tym przejrzystość w tej dziedzinie, która w przeszłości była krytykowana za swoistą „mętność”. Pozostałe 10 % ma być przeznaczone na Nagrodę Europa Nostra i Nagrodę Unii Europejskiej w dziedzinie współczesnej architektury (nagroda im. Mies van der Rohe'a).

Zalecenie 14

Art. 5 ust. 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Program jest również otwarty na współpracę z innymi państwami trzecimi, które podpisały ze Wspólnotą Europejską układy o stowarzyszeniu lub współpracy, zawierające klauzule kulturalne, na bazie dodatkowych środków i specjalnych warunków do uzgodnienia.	Program ma być również otwarty na współpracę z pozostałymi krajami trzecimi z <u>pierwszeństwem przyznawanym naszym najbliższym sąsiadom zgodnie z Europejską Polityką Sąsiedztwa, które zawiązały stowarzyszenia lub zawarły porozumienia o współpracy ze Wspólnotą Europejską obejmujące kwestie kultury, na podstawie dodatkowych funduszy i specyficznych procedur, które mają zostać przyjęte.</u>

Uzasadnienie

Program powinien być zorientowany na państwa uwzględnione w Europejskiej Polityce Sąsiedztwa. Nie można przecenić wagi dialogu pomiędzy cywilizacjami oraz wolnej wymiany idei między kulturami, religiami i tradycjami. Wspólne projekty na płaszczyźnie kulturalnej mogą pomóc w osiągnięciu głównych celów Europejskiej Polityki Sąsiedztwa w zakresie komunikacji międzyludzkiej i promowania zrozumienia wzajemnych kultur, historii, postaw i wartości, eliminując w ten sposób błędne uprzedzenia.

Zalecenie 15

Art. 9 ust. 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Komisję wspomaga Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji.	Komisję wspomaga Komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich i <u>przedstawiciela Komitetu Regionów</u> pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji.

Uzasadnienie

Ponieważ działania w zakresie polityki kulturalnej odbywają się w wielu Państwach Członkowskich często na poziomie lokalnym i regionalnym, Komitet Regionów powinien uzyskać prawo nominowania jednego przedstawiciela do ww. komitetu. Poza tym tam, gdzie jest to konieczne, w delegacjach Państw Członkowskich do komitetu powinni znajdować się przedstawiciele regionalni i lokalni.

Zalecenie 16

Art.10 ust. 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Punkty kontaktowe kultury, określone w ppkt I.3.3 Załącznika, działają w charakterze organów wykonawczych do spraw rozpowszechniania informacji o programie na płaszczyźnie krajowej, w poszanowaniu art. 54 ust. 2 lit. c) oraz ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.	Punkty kontaktowe kultury, określone w ppkt I.3.3 Załącznika, działają w charakterze organów wykonawczych do spraw rozpowszechniania informacji o programie <u>tak</u> na płaszczyźnie krajowej, <u>jak i na niższych szczeblach</u> w poszanowaniu art. 54 ust. 2 lit. c) oraz ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

Uzasadnienie

Poprawka ta jest zgodna z Zaleceniem 14 projektu opinii. Punkty kontaktowe kultury muszą mieć możliwość działania również na szczeblu regionalnym, aby skuteczniej docierać do uczestników życia kulturalnego, oraz by przystosowywać się do ich szczególnych właściwości. W tym celu powinno ułatwiać się, przestrzegając zasady dobrowolności, tworzenie punktów kontaktowych kultury lub ich oddziałów na szczeblu jednostek terytorialnych.

Zalecenie 17

Art. 10 ust. 2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
2. Punkty kontaktowe kultury muszą przestrzegać następujących kryteriów: — należy mieć do dyspozycji wystarczająco liczny personel, o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych i językowych, przystosowany do pracy w środowisku międzynarodowej współpracy; — należy dysponować odpowiednimi strukturami, szczególnie w zakresie sprzętu informatycznego i środków komunikacji; — należy działać w kontekście administracyjnym, pozwalającym na właściwe wywiązywanie się z zadań i unikanie wszelkiego konfliktu interesów.	2. Punkty kontaktowe ds. kultury muszą spełniać następujące kryteria: — należy* mieć do dyspozycji wystarczająco liczny personel, o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych i językowych, przystosowany do pracy w środowisku międzynarodowej współpracy; — należy* dysponować odpowiednimi strukturami, szczególnie w zakresie sprzętu informatycznego i środków komunikacji; — należy* działać w kontekście administracyjnym, pozwalającym na właściwe wywiązywanie się z zadań <u>(tam gdzie jest to stosowne, punkty kontaktowe kultury powinny przykładowo działać na poziomie lokalnym i regionalnym)</u> i na unikanie wszelkiego konfliktu interesów.

Uzasadnienie

Punkty kontaktowe kultury powinny być zachęcane do podejmowania, tam gdzie to stosowne, działań na poziomie lokalnym i regionalnym celem nawiązania bliskich kontaktów z obywatelami i podmiotami w dziedzinie kultury w terenie. Francuski system „biegunów regionalnych” kierowanych przez francuskie punkty kontaktowe kultury jest przykładem dobrej praktyki, która powinna być powielana w innych Państwach Członkowskich.

Zalecenie 18

Art. 12 — dodanie nowej litery d)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
	<u>(d) Promowanie językowej różnorodności UE</u>

Uzasadnienie

Z powodów, o których była mowa (zalecenie 1 i 2), należy silniej zaakcentować w tekście odniesienia dotyczące dążenia do językowej różnorodności.

Zalecenie 19

Załącznik V PODZIAŁ CAŁKOWITEGO BUDŻETU

Część 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Podział rocznego budżetu programu Procent budżetu Aspekt 1 (wsparcie dla projektów) ok. 77% — ośrodki współpracy ok. 36% — działania w ramach współpracy ok. 24% — działania specjalne ok. 17%	Podział rocznego budżetu programu Procent budżetu Aspekt 1 (wsparcie dla projektów) ok. 77% — ośrodki współpracy ok. 36% <u>30%</u> — działania w ramach współpracy ok. 24% <u>30%</u> — działania specjalne ok. 17%

Na ośrodki współpracy oraz działania w ramach współpracy powinno się przeznaczyć po 30 % całkowitego budżetu, a nie odpowiednio 36 % i 24 % jak obecnie. Komitet jest przekonany, że bieżący podział mógłby dyskryminować mniejsze podmioty w dziedzinie kultury, które są często najbardziej odważne i nowatorskie w swych działaniach, bowiem w przeciwieństwie do większych organizacji nie są na ogół w stanie zapewnić współfinansowania na pięć lat i nie mają możliwości przeprowadzania rozległych działań rozwojowych, które będą wymagane.

Zalecenie 20

ZAŁĄCZNIK 2.2

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka Komitetu Regionów
Mogą otrzymać pomoc działania mające na celu zapewnienie ochrony i upamiętnienie głównych miejsc i archiwów, mających związek z deportacjami, symbolizowanych przez pomniki wzniesione na terenie dawnych obozów i innych miejsc męczeństwa i eksterminacji ludności cywilnej na wielką skalę, jak również do zachowania pamięci ofiar w tych miejscach.	Mogą otrzymać pomoc działania mające na celu zapew- nienie ochrony i upamiętnienie głównych miejsc i archiwów, mających związek z deportacjami, symbolizo- wanych przez pomniki wzniesione na terenie dawnych obozów i innych miejsc męczeństwa i eksterminacji ludności cywilnej na wielką skalę, jak również do zacho- wania ofiar masowych eksterminacji i męczeństwa, maso- wych deportacji jak również zapewnienie ochrony głównych miejsc, pomników, łącznie z byłymi obozami koncentracyjnymi dokumentujących te wydarzenia, aby utrwalić pamięć ofiar w tych miejscach.

Uzasadnienie

Uznajemy, że proponując włączenie upamiętnienia ofiar totalitarnego reżimu radzieckiego do wspólnej historycznej pamięci Europy poszerzamy ustrukturyzowane i oparte na konsensusie pojmowanie historii na kontynencie i że takie inicjatywy zazwyczaj są „wrażliwe” politycznie. Uzasadnienie tej propozycji wywodzi się z naszego przekonania, że ignorowanie „wrażliwych” politycznie tematów znacznie zmniejszy zaufanie do Unii, zwłaszcza w oczach tych obywateli, dla których takie tematy i pamięć o nich są świeżą i bolesną rzeczywistością.

Trudno jest też ignorować fakt, iż historyczna prawda o drugiej wojnie światowej i jej następstwach opowiada wyraźną i jednoznaczną historię zniszczenia wielu istnień przez terror radziecki w państwach, które teraz są nowymi Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

Zalecenie 21

ZAŁĄCZNIK 3.3

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR
Aby zapewnić ukierunkowane, skuteczne i bliskie terenu rozpowszechnienie praktycznych informacji o nowym programie, przewiduje on pomoc dla „punktów kontaktowych kultury”. Organy te, działające na płaszczyźnie krajowej, są ustanowione we współpracy z Państwami Członkowskimi na zasadzie dobrowolnej.	Aby zapewnić ukierunkowane, skuteczne i bliskie terenu rozpowszechnienie praktycznych informacji o nowym programie, przewiduje on pomoc dla „punktów kontaktowych kultury”. Organy te, które <u>mogą działać tak na</u> <u>płaszczyźnie krajowej, jak i na niższych szczeblach;</u> są ustanowione we współpracy z Państwami Członkowskimi <u>lub władzami regionalnymi</u> na zasadzie dobrowolnej.

Uzasadnienie

Poprawka ta jest zgodna z Zaleceniem 14 projektu opinii. Punkty kontaktowe kultury muszą mieć możliwość działania również na szczeblu regionalnym, aby skuteczniej docierać do uczestników życia kulturalnego, oraz by przystosowywać się do ich szczególnych właściwości. W tym celu powinno ułatwiać się, przestrzegając zasady dobrowolności, tworzenie punktów kontaktowych kultury lub ich oddziałów na szczeblu jednostek terytorialnych.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w życie programu wspierającego europejski sektor audiowizualny (MEDIA 2007)

(2005/C 164/09)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w życie programu wspierającego europejski sektor audiowizualny (COM(2004) 470 końcowy — 2004/0151 (COD),

uwzględniając decyzję Rady z 9 września 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Prezydium Komitetu z 27 stycznia 2004 r., powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Kultury i Edukacji,

uwzględniając projekt opinii CdR 303/2004 rev.1 przyjęty dnia 7 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawca: **Theodoros Georgáki**s, burmistrz Ilioupoli (EL/PES)),

przyjął na 58. sesji plenarnej w dn. 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego) następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **popiera** ujednolicenie działań z zakresu szkolenia, rozwoju, dystrybucji i promocji i połączenie ich w ramach nowego programu MEDIA 2007; zapewni to bowiem i umocni ciągłość zorganizowanych działań zmierzających do rozwoju i umocnienia europejskiej branży audiowizualnej;

1.2 **z zadowoleniem przyjmuje** zaproponowaną wielkość budżetu na realizację programu, który sięga 1,055 mld euro, podkreślając jednocześnie konieczność utrzymania go na wysokim poziomie w celu pokrycia zwiększonych potrzeb 27 państw uczestniczących w programie (25 państw członkowskich plus Bułgaria i Rumunia). Rynki, które obejmuje, wykazują niezwykle zróżnicowany poziom rozwoju branży audiowizualnej; pod tym względem dzielą się one w zasadzie na trzy klasy, przy czym zróżnicowanie to sięga od bardzo wysokiego poziomu rozwoju do niemal zupełnej nieobecności tej branży. Zwiększenie budżetu stanowi kolejny przejaw uznania istotnej roli branży audiowizualnej jako czynnika upowszechniającego wartości kulturalne i przyczyniającego się w ten sposób do budowy wspólnej tożsamości i świadomości europejskiej wśród obywateli Europy;

1.3 **popiera** wprowadzenie zasady „pozytywnej dyskryminacji” na korzyść krajów o niewielkim potencjale produkcji audiowizualnej lub krajów, których obszar lub język mają ograniczony zasięg geograficzny, w celu zniwelowania nierówności i nierównowagi w porównaniu z krajami o znacznym potencjale produkcyjnym. Koncepcja wspierania krajów „słabszych” z punktu widzenia rynku audiowizualnego, na przykład nowych państw członkowskich i innych krajów, których rynek wykazuje ograniczoną dynamikę, jak Grecja czy Portugalia, powinna tkwić u podstaw całości programu MEDIA 2007. Polityka taka przyczyni się do utrzymania różnorodności kulturalnej i dialogu międzykulturowego na szczeblu europejskim;

1.4 **uznaje** potrzebę zwiększenia konkurencyjności rozdrobnionej europejskiej branży audiowizualnej wraz z jedno-

czesnym umacnianiem struktur produkcyjnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), które w praktyce tworzą trzon rynku europejskiego;

1.5 **podziela** pogląd Komisji, że istnieje pilna potrzeba uproszczenia procedur i mechanizmów administracyjnych dotyczących składania propozycji i nawiązywania współpracy w europejskiej branży audiowizualnej. Bardzo ważne są również przejrzyste procedury selekcji kandydatów. Dla zapewnienia przejrzystości ocenie złożonych kandydatur winno zawsze towarzyszyć odpowiednie uzasadnienie;

1.6 **popiera** koncepcję promowania mobilności studentów i specjalistów pracujących w europejskiej branży audiowizualnej w celu umożliwienia im wymiany cennych doświadczeń i korzystania z zasobów wiedzy i szkoleń w krajach zaawansowanych w dziedzinie komunikacji. Mobilność ta jest szczególnie ważna dla nowych państw członkowskich UE, ale również dla krajów, których obszar lub język mają ograniczony zasięg geograficzny i w których branża audiowizualna nie jest szczególnie wysoko rozwinięta;

1.7 **akceptuje** wspieranie dubbingowania i tworzenia napisów do europejskich utworów audiowizualnych oraz tworzenia wielojęzycznych kopii tych utworów w celu obrony różnorodności kulturowej. Bardzo ważna jest również digitalizacja tych dzieł.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **wskazuje** na konieczność położenia silniejszego nacisku na rolę, jaką w tworzeniu tożsamości europejskiej odgrywają społeczności lokalne i regionalne. W konkretnej dziedzinie utworów audiowizualnych regiony całej Europy przy odpowiednim wsparciu mogą stać się motorem oryginalnej twórczości i zachowywania różnorodności kulturalnej, a także wnieść wkład — choćby i skromny — w poprawę konkurencyjności rynku europejskiego;

2.2 **upomina się** o zamieszczenie w art. 6 programu, dotyczącym promocji utworów audiowizualnych, wyraźnej wzmianki o szczególnej roli w wysiłkach na rzecz zwiększania konkurencyjności rynku europejskiego, do odgrywania której — poprzez własne specjalne programy i działania — powołane są regiony i społeczności lokalne. Korzystne byłoby też udzielenie wsparcia działającym na szczeblu regionalnym biurom informacyjnym („media desks”) i ich modernizacji; są one bowiem użyteczne jako źródło informacji o zmianach w branży audiowizualnej dla obywateli europejskich;

2.3 **zaleca** udzielanie pomocy finansowej oraz prowadzenie zorganizowanej promocji regionalnych i lokalnych festiwali audiowizualnych, które odgrywają własną, istotną rolę w tworzeniu i rozwijaniu tożsamości europejskiej, wzbogacając jej zawartość i charakter o niepowtarzalne cechy kulturowe, historyczne i językowe społeczności lokalnych. Kolejnym krokiem w tym kierunku powinno być stworzenie zachęt do zwiększania produkcji filmów w małych miastach i regionach Europy;

2.4 **podkreśla** konieczność wdrażania działań adresowanych przede wszystkim do młodzieży, ona to bowiem głównie decyduje o przyszłości europejskiej branży audiowizualnej. Promowanie dzieł nowych twórców europejskich i wspieranie festiwali przeznaczonych dla młodej publiczności to posunięcia właściwe, lecz niewystarczające. Wśród proponowanych inicjatyw wymienić należy popieranie mobilności młodzieży w państwach członkowskich, umożliwiającej młodym ludziom zapoznanie się z rynkiem europejskim, oraz informowanie jej o aktualnej rzeczywistości i obiektywnych potrzebach rynku, a także kształcenie jej w oparciu o te podstawy;

2.5 **zwraca uwagę** na konieczność podejmowania działań umożliwiających poprawę jakości kształcenia w zawodach branży audiowizualnej, zwłaszcza w krajach i regionach, których produkcja audiowizualna jest niewielka lub których obszar czy język mają ograniczony zasięg geograficzny. W krajach, o których mowa, branża ta jest słabo rozwinięta i zapotrzebowanie na kształcenie spełniające wymóg aktualności nadal jest znaczne. Oprócz kształcenia na odległość i wspierania wymiany studentów warto byłoby refundować koszty

podróży i udziału ponoszone przez studentów uczestniczących w programach szkoleniowych i konferencjach organizowanych w krajach mających własną tradycję audiowizualną;

2.6 **zaleca** wdrożenie zachęt do współpracy między firmami działającymi w europejskiej, ale również ogólnoswiatowej branży audiowizualnej — nie tylko w sektorze produkcji, lecz zwłaszcza w dystrybucji. Przeprowadzone w tej dziedzinie analizy oraz bieżące warunki jednoznacznie wskazują na to, że słabość systemu dystrybucji stanowi główną przeszkodę dla wejścia filmów europejskich na rynek międzynarodowy. Według ustaleń z przeprowadzonych przez MEDIA Salles badań, które objęły wszystkie filmy dystrybuowane w USA i Kanadzie w latach 2001-2003, przychody kasowe z filmów pochodzących z krajów zachodnioeuropejskich wykazywały tendencję spadkową. Stały coroczny wzrost wykazują natomiast koprodukcje europejskie, podobnie jak koprodukcje amerykańsko-europejskie, w których głównymi producentami są Amerykanie;

2.7 **pozytywnie ocenia** fakt, że pomoc wspólnotowa oprócz zachęt dla rozwoju branży audiowizualnej na etapach poprzedzających produkcję i następujących po niej musi również zmierzać do zagwarantowania przejrzystości na wszystkich etapach procedury oraz ustanowić zasady zapewniające wysoką jakość produkowanych dzieł;

2.8 **uważa**, że w związku z nowymi celami strategicznymi wyznaczonymi w Lizbonie należy położyć nacisk na spójność społeczną oraz zachęcać media audiowizualne do udziału w zwalczaniu wykluczenia społecznego i dyskryminacji, w integracji społecznej określonych grup ludności i imigrantów ekonomicznych oraz do zajmowania się zagadnieniem równości płci;

2.9 **wyraża przekonanie**, że należy również popierać szczególne działania oraz produkcję dzieł adresowanych do grup obywateli znajdujących się w trudniejszej sytuacji, jak niepełnosprawni i osoby starsze, a także zagadnienia związane z ponowną integracją osób, które z różnych powodów znalazły się na marginesie społeczeństwa.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie następstw polityki UE w dziedzinie chemikaliów dla miast i regionów Europy

(2005/C 164/10)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając decyzję Prezydium Komitetu Regionów z dnia 15 czerwca 2004 r. o powierzeniu, zgodnie z art. 265 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej opracowania opinii z inicjatywy własnej w tej sprawie;

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji ds. Chemikaliów oraz zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE i rozporządzenie (WE) w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 67/548/EWG Rady z uwagi na jej przystosowanie do rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (COM(2003) 644 końcowy);

uwzględniając konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej z Lizbony z dn. 23-24 marca 2000 r.;

uwzględniając sprawozdania roczne Komisji Europejskiej na temat ulepszania stanowienia prawa zgodnie z artykułem 9 protokołu o stosowaniu zasad pomocniczości i proporcjonalności, zwłaszcza o ostatnie sprawozdanie „Lepsze stanowienie prawa 2003” z dnia 12 grudnia 2003 r. (COM (2003) 770 końcowy);

uwzględniając zapoczątkowaną w maju 1996 r. inicjatywę Komisji Europejskiej w sprawie uproszczenia przepisów prawnych na rynku wewnętrznym (SLIM — Simpler Legislation for the Single Market);

uwzględniając własną opinię w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej „Produktywność: Klucz do konkurencyjności europejskich gospodarek narodowych i przedsiębiorstw” (CdR 224/2002 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając własną opinię w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej „Polityka przemysłowa w rozszerzonej Europie” (CdR 150/2003 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając własną opinię w sprawie sprawozdania Komisji Europejskiej z roku 2003 pt. „Lepsze stanowienie prawa 2002” (CdR 62/2003 fin) ⁽³⁾;

uwzględniając własną opinię w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej z roku 2003 dotyczącego strategii rynku wewnętrznego (CdR 341/2002 fin) ⁽⁴⁾;

uwzględniając własny projekt opinii przyjęty 08.12.2004 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej (CdR 238/2004 rev. 2) (Sprawozdawca: **Jochen RIEBEL**, Minister ds. Federalnych i Europejskich Hesji i pełnomocnik landu na szczeblu federalnym (DE-EPP));

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Rada Europejska określiła na posiedzeniu w Lizbonie w marcu 2000 r. cel strategiczny polegający na uczynieniu z Unii najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy gospodarki świata.
- 2) Po upływie pierwszych czterech lat jest widoczne, że dla osiągnięcia tego celu konieczne są znaczne dodatkowe wysiłki. Dlatego też wszystkie propozycje polityki UE winny być badane szczególnie z punktu widzenia ich oddziaływania na konkurencyjność międzynarodową.
- 3) Zgodnie z punktem 6 protokołu do Traktatu z Amsterdamu „działalność Wspólnoty w zakresie stanowienia prawa [...] nie powinna wykraczać poza niezbędny zakres.” Ponadto w punkcie 9 zawarty jest wymóg, „aby obciążenia finansowe i nakłady na administrację ponoszone przez władze lokalne, gospodarkę miały możliwie najmniejszy zakres i były proporcjonalne do zamierzonego celu”.

⁽¹⁾ Dz. U. C 128 z 29.5.2003, s. 1

⁽²⁾ Dz. U. C 23 z 27.1.2004, s. 16

⁽³⁾ Dz. U. C 73 z 23.3.2004, s. 38

⁽⁴⁾ Dz. U. C 128 z 29.5.2003, s. 48

- 4) Zgodnie z artykułem 2 Traktatu WE zadaniem Wspólnoty jest między innymi wspieranie trwałego rozwoju życia gospodarczego, wysokiego poziomu zatrudnienia, wysokiego stopnia konkurencyjności oraz wysokiego stopnia ochrony środowiska naturalnego i poprawy jakości środowiska.
- 5) Zgodnie z artykułem 3 Traktatu WE działalność Wspólnoty w rozumieniu artykułu 2 Traktatu WE obejmuje w szczególności wzmocnienie konkurencyjności przemysłu Wspólnoty.

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 24 lutego 2005 r.) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **popiera** zasadniczo próbę Komisji Europejskiej, by przy pomocy wprowadzenia systemu REACH stworzyć jednolite ramy przepisów regulujących obchodzenie się z substancjami chemicznymi;

1.2 **jest zdania**, że należy uwzględniać przy tym zarówno wymogi ochrony środowiska i ochrony konsumentów jak i utrzymania i wzmocnienia konkurencyjności przemysłu europejskiego;

1.3 **stwierdza**, że propozycja ta stanowi znaczące obciążenie nie tylko dla przemysłu chemicznego, lecz także dla całego łańcucha produkcji, zwraca jednak jednocześnie uwagę na to, że ochrona środowiska, zdrowia i bezpieczeństwo pracowników z jednej strony jak również wspieranie innowacyjności i konkurencyjności zainteresowanego przemysłu z drugiej strony muszą znajdować się w równowadze;

1.4 **jest zdania**, że przepisy prawne są zbyt skomplikowane i nie będą mogły być stosowane przez zainteresowane strony bez zewnętrznego specjalistycznego wsparcia;

1.5 **popiera** każdą zmianę rozporządzenia, która może przyczynić się do uproszczenia procedur i obniżenia kosztów. Niezbędne są w tym celu konkretne działania, w szczególności w przypadku MSP, gdzie wdrożenie systemu REACH może prowadzić do nieproporcjonalnie wysokich kosztów;

1.6 **jest zdania**, że zbieranie danych nie może być ukierunkowane tylko na roczną ilość produkcji, lecz że należy również uwzględnić inne aspekty, które pod pojęciami „kategorie ekspozycji”, „jedna substancja jedna rejestracja” oraz „listy priorytetów” są przedmiotem dyskusji na temat uproszczenia procedur rejestracji. Tym samym można byłoby uzyskać w sumie lepiej funkcjonujący system REACH;

1.7 **uważa za niezbędne** zbieranie tylko tych danych, które są istotne z punktu widzenia bezpiecznego stosowania, tak by stworzyć system przydatny w praktyce i przyjazny dla MSP od strony finansowej. Zbieranie danych nie powinno prowadzić do opóźnień w produkcji, sprzedaży i stosowaniu substancji, aby w ten sposób nadal zapewnione było innowacyjne i szybkie reagowanie na nowe wyzwania rynku (czas wprowadzania produktów na rynek — ang. time to market);

1.8 **uważa**, że kolejną możliwością bardziej elastycznego ukształtowania rozporządzenia jest wykorzystanie wszelkich dostępnych danych, które są już w posiadaniu producentów, użytkowników i władz, przy czym podczas tworzenia konsorcjów (przede wszystkim między późniejszymi użytkownikami oraz między MSP) należy zagwarantować ochronę intelektual-

nych i przemysłowych praw autorskich, bądź też dokonać zapłaty odszkodowania. Główne elementy podziału kosztów muszą zostać ustalone w rozporządzeniu;

1.9 **stwierdza**, że z tytułu realizacji procedur rejestrowania na właściwe urzędy w Państwach Członkowskich spadną dodatkowe zadania. Nakład pracy będzie znaczny szczególnie tam, gdzie ze względu na kryteria sformułowane w sposób wymagający interpretacji właściwość niektórych obowiązków będzie niejasna. Procedury rejestracji powinny zatem opierać się jak najmniej na działaniach typowych dla nadzoru. Należy uprościć i doprecyzować przepisy ograniczające i wyjątkowe. Przy pomocy aktów prawnych niższego rzędu należy ewentualnie stworzyć jasne podstawy interpretacyjne. Urzędy nadzoru potrzebują niebiurokratycznego i prostego dostępu do informacji na temat procedur przeprowadzonych przez Agencję;

1.10 zasadniczo **popiera** ustanowienie specjalnej Agencji, która zapewniłaby ujednolicenie działań w ramach UE. Domaga się jednakże, by obszary kompetencji i uprawnienia Agencji były bardziej wyraźnie odgraniczone, w szczególności mając na uwadze stosunki z innymi wspólnotowymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi instytucjami posiadającymi kompetencje w zakresie rejestracji substancji chemicznych;

1.11 **uważa za pożądane**, by władzom w Państwach Członkowskich w ścisłej współpracy z Agencją umożliwić wspieranie przedsiębiorstw zobowiązanych do rejestracji podczas składania wniosków na miejscu, a co za tym idzie do administracyjnej realizacji REACH w Państwach Członkowskich;

1.12 **postrzega** w Agencji niezależną instytucję, która w sposób bezstronny wobec przedsiębiorstw i przy zachowaniu poufności organizowałaby jako jednostka usługowa rejestrację i ocenę substancji, przy czym należałoby dążyć do większego otwarcia w stosunku do nauki i specjalistów ze świata gospodarki;

1.13 **wyraża opinię**, że Agencja powinna zadbać o to, by wytyczne w zakresie procedur oceny gwarantowały szybkie i jednolite zasady postępowania poszczególnych władz krajowych. W tym celu należy w przejrzysty sposób podzielić zadania pomiędzy Agencję a Państwa Członkowskie. Nie można doprowadzić do powstania zarządzania mieszanego. Nadzwyczaj skomplikowane procesy koordynacji powinny zostać znacznie uproszczone i skrócone z uwagi na oczekiwaną dużą liczbę zgłoszeń. Należy nie dopuścić do ustanowienia rozdrobnionych, biurokratycznych norm dla komunikacji między Państwami Członkowskimi a Agencją, zaś procedury oceny substancji rozdzielić pośród Państwa Członkowskie według prostszych reguł, nie czyniąc z nich rodzaju podbudowy dla Agencji;

1.14 **zauważa** poważne luki prawne w dziedzinie ochrony zwierząt. Według wniosku dotyczącego rozporządzenia producenci są co prawda np. w przypadku równoległego rejestrowania jakiejś substancji zobowiązani do wykorzystywania istniejących już danych z dziedziny doświadczeń na zwierzętach w celu uniknięcia niepotrzebnego dublowania testów, jednak artykuł 23 proponowanego rozporządzenia podaje unikanie zbędnych testów na zwierzętach tylko jako cel abstrakcyjny i nie może zastąpić konkretnego uregulowania;

1.15 **opowiada się za tym**, by doświadczenia na zwierzętach, które są konieczne dla osiągnięcia celów rozporządzenia oraz wysokiego poziomu ochrony życia ludzkiego i środowiska, zostały ograniczone do absolutnie niezbędnego wymiaru, zaś wszelkie dostępne dane oddane do dyspozycji. Doświadczenia na zwierzętach powinny być natomiast zabronione, jeżeli istnieją uznane przez władze, alternatywne możliwości testowania;

1.16 **przyjmuje z zadowoleniem uregulowanie**, które zobowiązuje późniejszych użytkowników do rejestrowania stosowania przez nich substancji, tak by ujawnione zostały obszary zastosowania, które nie zostały zarejestrowane przez producenta bądź importera, i w ten sposób można było poczynić odpowiednie działania zapobiegające ewentualnemu ryzyku;

1.17 **dostrzega** jednak również niekorzyści, które mogą przypaść przede wszystkim w udziale MSP, jeżeli będą one musiały ujawniać szczegóły dotyczące zastosowania, a tym samym swoje doświadczenie dostawcom substancji bądź też przeprowadzać własne badania po wysokich kosztach;

1.18 **uważa za konieczne** dokładnie ustalenie zasad wielokrotnego wykorzystania danych, tak by podział kosztów — nie tylko w zakresie doświadczeń na zwierzętach — oraz ochronę know-how można było uregulować bez uszczerbku dla MSP.

2. Ocena następstw

2.1 Realizacja projektu rozporządzenia będzie w pierwszym rzędzie dotyczyła wszystkich producentów i importerów substancji i preparatów, którzy muszą się wywiązać z obowiązku dokonania rejestracji i ze związanego z tym obowiązku ustalania informacji. Główny ciężar ponoszony będzie przez przemysł chemiczny. Jako „późniejsi użytkownicy” będą tym jednak dotknięte także wszystkie branże stosujące chemikalia, tzn. praktycznie wszystkie sektory produkcyjne i usługowe. Nowa regulacja stwarza niebezpieczeństwo, że w Europie znikną z rynku chemikalia i wzrośnie poziom cen chemikaliów. Zostanie przez to osłabiona sytuacja w zakresie konkurencji przetwórców w Europie w stosunku do ich współkonkurentów pozaeuropejskich. Ponadto należy się liczyć z kosztami dostosowawczymi. Dlatego też istnieje niebezpieczeństwo, że w następstwie zastosowania systemu REACH produkcja i zatrudnienie zmniejszy się nie tylko w przemyśle chemicznym, ale również w wielu innych gałęziach.

2.2 Dotknie to szczególnie małe i średnie przedsiębiorstwa. Duża ilość przedsiębiorstw będzie już w momencie rejestracji substancji zbyt obciążona z punktu widzenia kadrowego i finansowego, aby zapewnić szczegółowość danych wymaganych obecnie w ramach REACH. Przeniesienie kosztów na cenę

produktu będzie w wielu przypadkach niemożliwe, co oznacza, że produkcja substancji zostanie zakończona, a egzystencja przedsiębiorstw w danym łańcuchu produkcyjnym może być zagrożona. Przedsiębiorstwa te stanowią jednak podstawę wielu regionów przemysłowych Europy.

2.3 Informacje podane przez Komisję na temat bezpośrednich i pośrednich kosztów stosowania systemu w ciągu najbliższych lat były z różnych stron krytykowane jako niedoszacowane. Dlatego też Komitet przyjmuje z zadowoleniem nowe oszacowanie następstw przez Komisję w zakresie kosztów pośrednich, późniejszych użytkowników i następstw dla nowych Państw Członkowskich. Wyniki tego oszacowania następstw winny zostać ocenione zanim Parlament i Rada podejmą kolejne decyzje.

2.4 Jako pozytywne następstwo nowego systemu traktowana jest innowacyjność, a niektóre działania z całą pewnością przyczynią się do opracowywania i sprzedaży większej liczby nowych substancji niż dotychczas. Na zdolność przedsiębiorstw do dokonywania innowacji zostanie jednak wywarty także negatywny wpływ, przede wszystkim w pierwszej fazie realizacji. W wyniku działania REACH nowe produkty będą się pojawiały na rynku z opóźnieniem. Ryzyko przedsiębiorstw ulegnie zwiększeniu, ponieważ budżet na badania będą obciążały dodatkowe koszty. Badacze będą poświęcać dużo czasu na badanie starych chemikaliów, a nie na opracowywanie nowych produktów. Innowacje są jednak kluczem do przyszłego sukcesu gospodarczego Europy. Przemysł chemiczny jest największym dostawcą dóbr wymagających wcześniejszego dokonania innowacji. Dlatego też brak innowacji w dziedzinie chemii będzie wywierał silny negatywny wpływ na potencjał innowacyjny innych branż. Komitet uważa ogólnie rzecz biorąc, że mechanizmy stwarzania bodźców innowacyjnych mające przeważnie charakter automatyczny, są jeszcze zbyt ogólne i zbyt małe z uwagi na zakres oczekiwanych następstw.

2.5 Z jednej strony dla podmiotów gospodarczych, regionów, w których zagrożone są miejsca pracy, oraz konsumentów końcowych powstaną koszty, gdyż ostateczny produkt ulegnie podrożeniu, jednakże korzyści należy upatrywać w dziedzinie ochrony zdrowia, ochrony środowiska i ochrony konsumentów, bezpieczeństwa w miejscu pracy, w uproszczeniu przepisów prawa oraz w nacisku na konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw. Nie uwzględnia się jednak przy tym, że powstanie tej korzyści będzie przesunięte w fazie o dłuższy okres czasu niż powstałe koszty, a zatem będzie to odczuwalne przez inne sektory bądź społeczeństwo jako całość.

3. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

3.1 **wzywa** Komisję Europejską do zweryfikowania propozycji dotyczących REACH z punktu widzenia możliwości ich pogodzenia z zasadami subsydiarności i proporcjonalności;

3.2 **wzywa** Komisję do wzięcia pod uwagę obywateli i konsumentów poprzez zapewnienie ujednolicenia oznakowania chemikaliów charakteryzującego się w tej chwili dużymi różnicami oraz przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji, która ma na celu wprowadzenie jednolitego uregulowania dla produktów chemicznych zarejestrowanych przed i po 1981 r.;

3.3 **domaga się** w szczególności sprawdzenia propozycji z punktu widzenia tego, czy nakłady administracyjne wynikające dla przedsiębiorstw i powstałe w związku z tym koszty są rzeczywiście konieczne dla osiągnięcia celów w ramach stowienia prawa;

3.4 **jest zdania**, że cele przewidziane w propozycjach mogą zostać osiągnięte przy pomocy mniej złożonej materii prawnych;

3.5 **wzywa** Komisję Europejską do rozważenia dyskusyjnych obecnie alternatywnych propozycji uproszczenia systemu REACH;

3.6 **domaga się** ułatwień i wsparcia przy rejestracji dla małych i średnich przedsiębiorstw, aby utrzymać bądź wzmocnić siłę gospodarczą i zatrudnienie w regionach Europy zależnych od przemysłu;

3.7 **zaleca**, by zamiast ilościowego podejścia w przypadku ilości produkcji i importu zmierzać do koncepcji bardziej zorientowanej na ryzyko, narażenie na niebezpieczeństwo i na preferencje;

3.8 **zaleca** równoległe zmierzanie do innych modelowych rozwiązań ukierunkowanych na istotne uproszczenie oraz przejrzystość przepisów prawa dla użytkowników procedury rejestracji, oceny i dopuszczania;

3.9 **wzywa** Komisję Europejską do sprawdzenia, w jakim zakresie ocena substancji mogłaby korzystać z już istniejących w Państwach Członkowskich systemów informatycznych i materiału informacyjnego;

3.10 **wzywa** Komisję Europejską do bardziej kompatybilnego ukształtowania regulacji w zakresie polityki w dziedzinie chemikaliów w stosunku do uregulowań z innych dziedzin;

3.11 **wzywa** w szczególności do tego, aby wprowadzić system informatyczny zorientowany na cel informacji (zagrożenie), który wykluczałby powtarzanie gromadzenia

informacji na płaszczyźnie różnych ogniw tworzenia wartości dodanej;

3.12 **zaleca** — z uwagi na postulat zachowania konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich — podjęcie negocjacji z WTO w celu zunifikowania tych regulacji w skali międzynarodowej;

3.13 **wzywa** Komisję Europejską w szczególności do tego, aby dokonała ona krytycznej oceny zgodności jej propozycji z jej własnymi inicjatywami w dziedzinie uproszczenia przepisów na rynku wewnętrznym (SLIM) i poprawą stowienia prawa;

3.14 **wzywa** Komisję do tego, by zwróciła uwagę na zachowanie podstawowej zasady odpowiedzialności producenta bądź sprzedawcy za substancje chemiczne (zasada odpowiedzialności sprawcy, zasada odwrócenia ciężaru dowodowego) na wszystkich poziomach ich wprowadzania do obrotu. Przyczyni się to do zagwarantowania ochrony pracowników, konsumentów i środowiska;

3.15 **wzywa** Komisję Europejską do tego, by podczas ogólnej oceny celów wspólnotowych, zbadać następstwa jej propozycji dla regionalnych i lokalnych struktur gospodarczych, a tym samym możliwości ich pogodzenia z celem Wspólnoty, jakim jest spójność gospodarcza i społeczna. W związku z tym można by we współpracy z przemysłem chemicznym inicjować sektorowe studia pilotażowe w różnych regionach europejskich, by móc dokładnie ocenić skutki przyszłych przepisów prawa w konkretnych przypadkach;

3.16 **wzywa** Komisję Europejską do tego, by wyciągnąć niezbędne konsekwencje z oczekiwanej na marzec 2005 r. rozszerzonej oceny następstw;

3.17 **wzywa** Komisję Europejską do wyraźnego ograniczenia kompetencji Europejskiej Agencji ds. Chemikaliów i zapewnienia, że w wyniku włączenia do prac podmiotów lokalnych zagwarantowana zostanie praktyczna i przyjazna dla przedsiębiorstw realizacja polityki w dziedzinie chemikaliów.

Bruksela, 24 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie „Społeczny wymiar globalizacji — wkład polityki unijnej w równomierne rozdzielanie korzyści”

(2005/C 164/11)

KOMITET REGIONÓW

uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie „Społeczny wymiar globalizacji — wkład polityki unijnej w równomierne rozdzielanie korzyści” (COM(2004) 383 końcowy);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w sprawie tego dokumentu, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję podjętą przez prezydium KR w dniu 15 czerwca 2004 r. w sprawie zwrócenia się do Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej z wnioskiem o przygotowanie opinii w tej sprawie;

uwzględniając raport Światowej Komisji ds. Społecznego Wymiaru Globalizacji z dnia 24 lutego 2004 r.;

uwzględniając swoją opinię w sprawie: „Wpływ władz lokalnych i regionalnych na negocjacje dotyczące Ogólnego Porozumienia o Handlu Usługami (GATS) w ramach Światowej Organizacji Handlu” (CdR 103/2003 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego imigracji, integracji i zatrudnienia (CdR 223/2003 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich dla celów studiów, szkolenia zawodowego lub wolontariatu (CdR 2/2003 fin) ⁽³⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie projektu decyzji Rady, ustanawiającego Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005-2010 (CdR 80/2004 fin) ⁽⁴⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie śródkresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej (CdR 152/2004 fin);

uwzględniając swoją opinię w sprawie projektu nowego rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego (CdR 240/2004 fin);

uwzględniając swoją opinię w sprawie strategii rynku wewnętrznego na lata 2003-2006 (CdR 341/2002 końcowy) ⁽⁵⁾;

uwzględniając projekt opinii (CdR 328/2004 rev. 1) przyjęty dnia 8 grudnia 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej (sprawozdawca: **Ulrike RODUST**, członek Parlamentu Krajowego Szlezwiku-Holsztynu (DE-PES));

na 58 sesji plenarnej, która odbyła się w dniach 23 i 24 lutego 2005 r., przyjął jednomyślnie niniejszą opinię:

⁽¹⁾ Dz.U C 256 z 24.10.2003, s. 83.

⁽²⁾ Dz.U C 109 z 30.04.2004, s. 46.

⁽³⁾ Dz.U C 244 z 10.10.2003, s. 48.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 318 z 22.12.2004, s. 30

⁽⁵⁾ Dz.U. C 128 z 29.05.2003, s. 48.

Stanowisko i zalecenia Komitetu Regionów**1. Uwagi ogólne**

KOMITET REGIONÓW

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** komunikat w sprawie wymiaru społecznego, przyjęty przez Komisję Europejską w maju 2004 r., w którym zawarta jest wstępna opinia w sprawie zagadnień poruszonych w Raporcie Światowej Komisji ds. Społecznego Wymiaru Globalizacji (WCSDG) oraz jego wnioskach;

1.2 **podziela** pogląd Komisji, że raport WCSDG przynosi wyważone i wprawdzie krytyczne, lecz pozytywne stwierdzenia, które mogą stanowić podstawę do przyszłych działań;

1.3 **wskazuje** w tym kontekście na fakt, że globalizacja rozpoczęła proces daleko sięgających zmian, który ma wpływ na każdego z nas. Jeśli proces ten będzie nadzorowany w mądry sposób, może on przynieść bezprecedensowy postęp materialny, wytworzyć bardziej wydajne i lepsze miejsca pracy dla wszystkich, a także w znacznym stopniu przyczynić się do ograniczenia ubóstwa na świecie. Świat jest jednak daleki od realizacji tego potencjału. Obecny proces globalizacji przynosi nierówne wyniki, zarówno między państwami, jak i w granicach poszczególnych krajów;

1.4 **zauważa** z zaniepokojeniem, że globalizacja prowadzi do następujących zjawisk na szczeblu lokalnym i regionalnym:

- coraz większa liczba społeczeństw na świecie jest bezpośrednio dotknięta przez globalizację. W niektórych okolicach zlikwidowano wiele miejsc pracy wskutek upadku lokalnego przemysłu związanego ze zmieniającą się sytuacją odnośnie międzynarodowego podziału pracy i liberalizacją handlu, co prowadzi w niektórych przypadkach do przeniesienia przedsiębiorstw w sektorach wymagających dużych nakładów siły roboczej do państw o niższych kosztach zatrudnienia. Może to z kolei powodować problemy z dostosowaniem i obciążenia dla lokalnych systemów społecznych;
- wydaje się, że niektóre aspekty globalizacji mogą podkopywać elastyczność i żywotność lokalnych społeczeństw nawet wtedy, gdy nie są one dotknięte nią bezpośrednio. Coraz większy wpływ globalnych mediów, rozrywki, a także turystyki, często wpływa na i podkopyuje tradycje i wartości oraz poczucie solidarności i tożsamości na szczeblu regionalnym i lokalnym. Globalne społeczeństwo musi znaleźć miejsce dla różnorodnych kultur i możliwości lokalnych zamiast ujednolicaniem niszczyć ich odmienność;

1.5 **dostrzega** potrzebę postępu w kierunku sprawiedliwej globalizacji i wyraża swe zaangażowanie w podjęcie działań mających wzmocnić społeczny wymiar w świetle raportu

WCSDG oraz wstępnych propozycji przedstawionych w komunikacie Komisji;

1.6 **jest zdania**, że zawarcie wymiaru społecznego w globalizacji wymaga bardziej zrównoważonej i zintegrowanej polityki ekonomicznej i społecznej na każdym szczeblu. W tym kontekście szczególną uwagę należy skupić na szczeblu regionalnym oraz lokalnym, gdyż te obszary dotknięte są globalizacją najbardziej, a władze regionalne i lokalne muszą mieć zagwarantowaną możliwość uczestnictwa, w szczególności poprzez Komitet Regionów, przynajmniej w procesie rozwiązywania problemów wywołanych tym zjawiskiem;

1.7 **zauważa** różnice w wykorzystaniu terminu „szczebel regionalny”. Termin „regionalny” w raporcie WCSDG dotyczy kontynentu, podczas gdy użyty w komunikacie w odniesieniu do EFS dotyczy szczebla sub-narodowego.

2. Zaangażowanie szczebla lokalnego i regionalnego w rządy globalne

KOMITET REGIONÓW

2.1 **jest zdania**, że obecne problemy wynikające z działań gospodarczych na skalę światową nie są wynikiem globalizacji samej w sobie, lecz wad w zarządzaniu procesem globalizacji. Rządy globalne stanowią najwyższy punkt sieci powiązanych ze sobą struktur decyzyjnych, która rozciąga się od szczebla lokalnego w górę, do przedsiębiorstw wielonarodowych. „Dobre zarządzanie” procesem globalizacji może być tylko wynikiem pozytywnego połączenia podmiotów ponadnarodowych, krajowych, jak również regionalnych i lokalnych w sektorze prywatnym i państwowym. Ramy rządów globalnych nie są już ustalane jedynie poprzez postępowanie i przepisy państw narodowych. Obok szczebla krajowego, interakcje między stronami globalnymi, jak Unia Europejska, ład korporacyjny (ang. „corporate governance”), a także władze regionalne i lokalne, są niezbędne na tym szczeblu działań. Stopień ich zaangażowania w multilateralizm, wartości uniwersalne i wspólne cele z jednej strony, z drugiej zaś stopień ich wrażliwości na ponadgraniczny wpływ ich polityki, a także waga, jaką przywiązują do społecznych konsekwencji swych działań w skali globalnej, stanowią kluczowe wyznaczniki jakości globalnego zarządzania. Wszystkie te podmioty, prowadząc swe sprawy wewnętrzne, podejmują decyzje i mają wpływ na to, w jakim stopniu ludzie skorzystają na globalizacji i chrońnieni będą przed jej skutkami negatywnymi;

2.2 **podkreśla**, że jedynie zaangażowanie szczebla regionalnego i lokalnego w tworzenie tych „wyznaczników” doprowadzi do akceptowalnej polityki zarządzania globalnego w Europie;

2.3 **podkreśla**, że zarówno rozwój globalny, jak i krajowy zależą od działań na szczeblu lokalnym i regionalnym. Jest to zarazem warunek konieczny sprawiedliwszej globalizacji, z której korzystać może więcej ludzi. Zdecentralizowane koncepcje tworzenia polityki oraz jej wdrażania są w efekcie końcowym skuteczniejsze, gdyż opierają się na lepszej znajomości rzeczywistych sytuacji oraz ograniczeń, mają większy udział w działaniach, są bliższe potrzebom i wymaganiom ludzi i łatwiej je monitorować. Aby wzmocnić związek między wymiarem lokalnym/regionalnym a globalnym, należy stworzyć proaktywny i pozytywny plan działania skupiający się na władzach lokalnych i regionalnych, lokalnej i regionalnej tkance gospodarczej, wartościach oraz spuściźnie kulturowej;

2.4 **wskazuje na fakt**, że szczególnie w Unii Europejskiej dalszy rozwój procesu lizbońskiego, tworzenie polityki imigracyjnej oraz dotyczącej równouprawnienia płci, polityka transgraniczna i międzyregionalna, jak również polityka handlowa, w znaczącym stopniu przyczyniają się do europejskiej odpowiedzi na wyzwania stawiane przez globalizację.

3. Strategia Lizbońska w kontekście globalnym

KOMITET REGIONÓW

3.1 **podziela** opinię Komisji, że Strategia Lizbońska stanowi podstawę odpowiedzi UE na wpływ globalizacji na konkurencję, przedsiębiorstwa i zatrudnienie w Europie;

3.2 **zauważa** rosnącą współzależność między decyzjami ekonomicznymi o wymiarze globalnym, mającymi wpływ na szczebel lokalny i regionalny i podkreśla konieczność myślenia lokalnego w działaniu globalnym;

3.3 **wskazuje na fakt**, że globalne działania ekonomiczne mają chronić pewien standard życia na szczeblu lokalnym i regionalnym we wszystkich krajach. Ludzie mogą uczestniczyć w globalizacji i korzystać z niej tylko wtedy, gdy są dobrego zdrowia, mają dostęp do kształcenia i mogą z niego korzystać i mają realne możliwości znalezienia zatrudnienia, które da im środki do życia. Zatrudnienie, dochody i stabilne środowisko to niezbędne warunki zagwarantowania samostanowienia życia ludzkiego oraz pełnego uczestnictwa jako obywateli w swej społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej;

3.4 **podkreśla** wagę wykształcenia i szkolenia w zrównoważeniu skutków globalizacji. Jak wskazuje dobra praktyka, wszystkie kraje, które skorzystały na globalizacji, w znacznym stopniu zainwestowały w systemy kształcenia i szkolenia. Ponieważ szczebel regionalny i lokalny odgrywają kluczową rolę w systemie kształcenia i szkolenia w krajach europejskich, dostosowanie tych systemów do wyzwań stawianych przez globalizację jest niezbędne. Podczas, gdy zadanie to pozostaje w gestii Państw Członkowskich oraz szczebla sub-narodowego, Unia Europejska powinna skoncentrować się na swych kompe-

tencjach wspierających, aby ulepszyć systemy kształcenia i szkolenia w Europie;

3.5 **podkreśla**, że nawet dzisiaj nie wykorzystuje się w pełni możliwości rozwoju potencjału ludzkiego. Nierówny dostęp do kształcenia, analfabetyzm oraz niewielkie umiejętności, jak również nierówności dotyczące mniejszości narodowe i religijne wymagają specjalnej uwagi zarówno w krajach o wysokich, jak i o niskich dochodach;

3.6 **powtarza** swą pozytywną opinię na temat przyjmowania obywateli państw trzecich w celach szkolenia i kształcenia, co uczyni Europę bardziej konkurencyjną w tej dziedzinie;

3.7 **podkreśla z naciskiem** związek między reformą Europejskiej Polityki Spójności na następne ramy finansowe, implementacją Strategii Lizbońskiej a pozostawionymi bez odpowiedzi wyzwaniami stawianymi przez globalizację w Europie. Polityka Spójności UE oraz trzy różne cele tej polityki powinny umożliwić szczeblowi regionalnemu i lokalnemu w Unii połączenie działań związanych ze Strategią Lizbońską z jednocześnie większą możliwością radzenia sobie ze skutkami globalizacji;

3.8 **żąda** od Państw Członkowskich terminowego wyrażenia zgody na projekt i ramy finansowe nowej Polityki Spójności UE, aby nie marnować czasu na niezbędne programowanie na szczeblu regionalnym i lokalnym;

3.9 **wyraża zdecydowane poparcie** dla propozycji zawartej w projekcie rozporządzenia Komisji w sprawie ogólnych ustaleń dotyczących Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Socjalnego i Funduszu Spójności (COM (2004) 492), według której przedsiębiorstwa, które otrzymują finansowe wsparcie, nie mogą w ciągu kolejnych siedmiu lat zmieniać swojej siedziby, co mogłoby prowadzić do likwidacji miejsc pracy; w przeciwnym wypadku przedsiębiorstwa takie musiałyby zwrócić otrzymane środki (patrz art. 56 projektu rozporządzenia);

3.10 **zwraca się** do Komisji o zapewnienie, że reforma rozporządzeń UE w sprawie pomocy państwa (art. 83 Traktatu o WE) przyniesie władzom regionalnym i lokalnym możliwość ożywienia rozwoju gospodarczego dobrze ukierunkowanymi bodźcami finansowymi;

3.11 **uważa** wraz z Komisją Europejską za konieczne bardziej intensywne powiązanie wieloletniej strategii rynku wewnętrznego z różnymi procesami gospodarczymi. Z uwzględnieniem specyficznych zaleceń raportu Wima Koka winna ona być nadal ukierunkowywana na jednolity cel na 2010 r. stworzenia z Unii najbardziej konkurencyjnego i dynamicznego, opartego na wiedzy obszaru gospodarczego na świecie;

3.12 **wspiera** z tego powodu starania opierające się na raportach syntetycznych Komisji Europejskiej zmierzające do uproszczenia realizacji strategii rynku wewnętrznego wraz z innymi procesami w ramach jednolitej globalnej strategii. Ten wspólny cel na 2010 r. winien stać się europejską odpowiedzią na globalizację;

3.13 **podziela** pogląd, że rozszerzenie koncepcji rynku wewnętrznego jest nieodzowne. Zdaniem Komitetu strategia rynku wewnętrznego musi w najbliższych latach rozwinąć w tym zakresie rozwiązania zorientowane na wymogi rynku globalnego i jednocześnie odpowiadające polityczno-gospodarczym zakresom odpowiedzialności i inicjatywom Państw Członkowskich, regionalnych i lokalnych jednostek terenowych oraz jakości europejskiego modelu społecznego.

4. Migracja

KOMITET REGIONÓW

4.1 **podziela** zdanie Komisji na temat dalszego rozwoju dialogu dwustronnego i wielostronnego na temat migracji;

4.2 **przypomina** o wadze migracji zarobkowej, typowej dla szczebla regionalnego i lokalnego w Europie i podkreśla konieczność bezzwłocznego stworzenia zbioru przepisów, które będą regulować podejście UE do migracji;

4.3 **podkreśla** konieczność stworzenia konkretnych programów pomocowych dla krajów pochodzenia imigrantów;

4.4 **wzywa** Radę i Państwa Członkowskie do uwzględnienia podczas projektowania unijnej i krajowej polityki migracyjnej potrzeby integracji legalnych imigrantów na drodze niedyskryminowania i równego dostępu do usług publicznych;

4.5 **uważa**, że UE może przynieść wartość dodaną działaniom podejmowanym na szczeblu krajowym, aby osiągnąć integrację, głównie poprzez bodźce i środki wspierające, nie zaś poprzez harmonizację ustawodawstwa;

4.6 **jest zdania**, że władze lokalne i regionalne należy zaprosić do udziału w przygotowaniach krajowych planów działań, gdyż przyspieszy to porównanie i określenie najlepszych praktyk oraz analizę rzeczywistego wpływu i skutków strategii przyjętych przez Państwa Członkowskie;

4.7 **wzywa** do uznania istnienia dużej liczby nielegalnych imigrantów oraz potrzeby stworzenia mechanizmów umożliwiających imigrantom łamiącym postanowienia prawa migracyjnego zalegalizowanie ich statusu bez zbędnych opóźnień, przy rozpatrywaniu każdego przypadku osobno, pod warunkiem, że odbywa się to w sposób zgodny z możliwościami odpowiedniego przyjęcia oraz z wykluczeniem osób, które popełniły wykroczenia uznane za poważne. Jednakże Komitet

Regionów wskazuje również, że wraz z wyeliminowaniem wewnętrznych kontroli granicznych, regularyzacja wpłynie na sytuację w innych Państwach Członkowskich na obszarze Schengen. Z ostrożnością należy przyjmować programy regulacyjne;

4.8 **wskazuje**, że dużym brakiem obecnej struktury instytucjonalnej globalnej gospodarki jest nieobecność wielostronnych ram zarządzania transgranicznym przepływem osób;

4.9 **uważa**, że z perspektywy państw rozwijających się, nieobecność wielostronnych ram zarządzania transgranicznym przepływem osób stanowi kolejną lukę w przepisach regulujących gospodarkę globalną. Wiele z nich utrzymuje, że swobodniejsza migracja do świata uprzemysłowionego stanowiłaby szybki i potężny środek do zwiększenia korzyści, jakie czerpią one z globalizacji.

5. Równość szans

KOMITET REGIONÓW

5.1 **wskazuje**, że pojawia się coraz więcej dowodów na to, że przede wszystkim kobiety dotknięte są globalizacją. Globalizacja ma negatywny wpływ na coraz większą liczbę kobiet, zarówno w liczbach absolutnych, jak i w porównaniu do mężczyzn. Na przykład kobiety-producentki stoją w obliczu ogromnych barier na drodze do nowych działań gospodarczych, powodowanych globalizacją. Często wynika to z uprzedzeń wobec kobiet, które wyrażane są bezpośrednio lub w środowisku politycznym i regulacyjnym w sektorze małych i micro-przedsiębiorstw, gdzie kobiety są w większości zatrudniane. Jednocześnie wielu innym kobietom globalizacja przyniosła poprawę statusu ekonomicznego i społecznego. Wśród nich są miliony kobiet zaangażowanych w globalny system produkcji. Płatne zatrudnienie dało im wyższe dochody niż w ich poprzedniej sytuacji — pracy w gospodarstwie domowym lub ubogiej i niepewnej egzystencji w szarej strefie gospodarki. Zatrudnienie dało im również większą możliwość zdobycia niezależności ekonomicznej, a często podniosło ich status społeczny nawet w najbardziej represyjnych społeczeństwach patriarchalnych;

5.2 **wzywa** Państwa Członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na społeczne i prawne ramy regulujące zatrudnienie kobiet i wsparcia wszelkich działań na szczeblu regionalnym i lokalnym, mających ulepszyć politykę równości płci;

5.3 **podziela opinię** Komisji, że równość płci jest zasadniczym celem polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE oraz kluczowym elementem uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym podstawowych standardów pracy.

6. Współpraca transgraniczna, transnarodowa i międzyregionalna, np. polityka sąsiedzka

KOMITET REGIONÓW

6.1 **podkreśla**, że przyszła „współpraca terytorialna”, musi być kształtowana w taki sposób, aby pomagać władzom regionalnym i lokalnym w walce z negatywnymi skutkami globalizacji;

6.2 **popiera** „Europejską Politykę Sąsiedzka” jako działania mające ulepszyć stosunki z państwami sąsiadującymi z Unią ze wschodu i południa po rozszerzeniu;

6.3 **podziela** zdanie Komisji, że ostatecznym celem tej inicjatywy jest stworzenie obszaru stabilności i dobrobytu, opartego na wspólnych wartościach i interesach;

6.4 **przyczyni się** do pomocy krajom partnerskim w przeprowadzaniu reform politycznych i gospodarczych przy jednoczesnym umacnianiu dialogu i współpracy z nimi w dziedzinie polityki socjalnej;

6.5 **przypomina** o konieczności odpowiedniego dostosowania pomocy dla tych sektorów i regionów UE, w odniesieniu do których występuje głębsza integracja UE z państwami sąsiadującymi na wschodzie i południu.

7. Polityka handlowa UE

KOMITET REGIONÓW

7.1 **wzywa** Komisję, jako stronę w negocjacjach z WTO, do rozpatrzenia następujących kwestii:

— uwzględnienia, że liberalizacja nie stanowi celu sama w sobie, ale jest środkiem do osiągnięcia większego dobrobytu. Tak więc liberalizacja nie jest jednowymiarowa, lecz postępować musi z odpowiednim uwzględnieniem konsekwencji społecznych, ekonomicznych i konsekwencji dla środowiska naturalnego, szczególnie na szczeblu regionalnym i lokalnym obszaru bezpośrednio przez nią dotkniętego;

— uwzględnienia zasad samorządności regionalnej i lokalnej w negocjacjach z WTO, zgodnie z postanowieniami art. 6 Traktatu o UE oraz Traktatu Konstytucyjnego;

7.2 **z zadowoleniem przyjmuje** starania Komisji mające zwiększyć przejrzystość międzynarodowych negocjacji handlowych i objąć grupy interesów ze wszystkich stosownych sektorów usług. Tym niemniej uważa, że władze regionalne i lokalne należy oddzielić od społeczeństwa obywatelskiego, gdyż są one demokratycznie usankcjonowane oraz regulują sektor usług publicznych w ramach swego zakresu uprawnień w granicach procesu demokratycznego.

Bruksela, dnia 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej i priorytetów Komitetu Regionów na rok 2005

(2005/C 164/12)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając program prac Komisji na rok 2005 (COM(2005) 15 końcowy);

uwzględniając cele strategiczne na lata 2005-2009 (COM(2005) 12 końcowy);

uwzględniając program operacyjny prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej na rok 2005;

uwzględniając priorytety prezydencji luksemburskiej

uwzględniając wieloletni program strategiczny sześciu prezydencji na lata 2004-2006;

uwzględniając protokół w sprawie trybu współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów (DI CdR 81/2001 rev. 2)

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów w sprawie ożywienia strategii lizbońskiej (CdR 518/2004);

uwzględniając uchwałę Parlamentu Europejskiego z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie wytycznych strategicznych oraz programu legislacyjnego i programu prac Komisji na rok 2005

a także mając na uwadze, co następuje:

Komisja Europejska zobowiązała się do propagowania nowych form rządzenia;

Samorządy terytorialne są organami władnymi wdrażać w życie znaczną część polityk UE;

Jeśli samorządy terytorialne będą uczestniczyć w określaniu priorytetów UE, może to stopniowo wzmocnić demokratyczną legitymację polityk UE,

na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 24 lutego) uchwalił następującą rezolucję:

KOMITET REGIONÓW,

Uwagi ogólne

1. **uważa**, że priorytety Komitetu Regionów zgadzają się z priorytetami Komisji, w szczególności jeśli chodzi o wkład w kampanię na rzecz ratyfikacji Traktatu konstytucyjnego, wzmacnianie spójności gospodarczej i społecznej, zaangażowanie na rzecz strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia, solidarności i zrównoważonego rozwoju, wzmocnienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zaangażowanie na rzecz rozszerzenia Unii i europejska polityka sąsiedztwa, która musi pociągać za sobą aktywny udział samorządów lokalnych i regionalnych;

2. **podkreśla** rolę regionów i miast w rozszerzonej Unii Europejskiej i wzywa, by polityka europejska poza propagowaniem unii gospodarczej, społecznej i walutowej koncentrowała się obecnie bardziej niż kiedykolwiek na osiągnięciu rzeczywistej unii politycznej bazującej na poparciu jej obywateli oraz Konstytucji Europejskiej, podpisanej w dniu 29 października 2004 r. w Rzymie;

3. **podkreśla** swoje zaangażowanie u boku Komisji Europejskiej na rzecz wspólnej oceny wyników implementacji protokołu o współpracy, obowiązującego od 2001 r., oraz zaangażowanie w prace przygotowawcze nad nowym protokołem o współpracy między obiema instytucjami;

4. **wzywa** Komisję, by już teraz wzięła pod rozwagę ducha i literę Traktatu konstytucyjnego w dziedzinie przygotowywania ustawodawstwa wspólnotowego, zwłaszcza jeśli chodzi o stosowanie zasad pomocniczości i proporcjonalności, oraz sformalizowała to w ramach nowego protokołu o współpracy;

5. **podziela** stanowisko Komisji, zgodnie z którym nierealistyczne jest opowiadanie się za większą integracją europejską przy mniejszych funduszach. Nowe dziedziny polityk wspólnotowych wymagają dodatkowych środków finansowych odpowiadających głośzonym publicznie ambicjom;

6. **podkreśla** znaczenie propagowania różnorodności kulturowej Unii Europejskiej; z niecierpliwością oczekuje na możliwość aktywnego wdrażania jej priorytetów mających na celu poszanowanie oraz promowanie różnorodności kulturowej i językowej jako źródła bogactwa, które należy zachować;

Ratyfikacja Traktatu konstytucyjnego

7. **uważa**, że ratyfikacja Traktatu konstytucyjnego stanowi zasadniczy etap w procesie politycznej integracji projektu europejskiego; **zaangażował się** zatem w ten proces, przyłączając się do inicjatywy „Tysiąc debat o Europie”, i **wzywa** władze lokalne i regionalne do jeszcze większego włączenia się w kampanię mającą na celu informowanie o Konstytucji europejskiej i uwrażliwianie opinii publicznej na jej treści;

8. **uważa** za niezbędne lepsze informowanie obywateli o integracji i Konstytucji europejskiej i w konsekwencji **wzywa** Komisję Europejską do ożywienia tej kampanii;

9. **przypomina** o zasadniczej roli prasy lokalnej i regionalnej w sieci informacji i komunikacji niezbędnej dla promowania i wyjaśniania działań wspólnotowych oraz wartości Unii; w duchu tym **wzywa** Komisję Europejską, by uwzględniła Komitet Regionów w nowej strategii informacyjnej;

Sprawowanie rządów w Europie

10. **przyjmuje z zadowoleniem** priorytetowy cel strategiczny, jaki wyznaczyła sobie Komisja Europejska w zakresie działania „Lepsze stanowienie prawa” oraz ustanowionej w tej dziedzinie współpracy międzyinstytucjonalnej; **wyraża** jednak **ubolewanie**, że w ramach tego działania nie uwzględniono w wystarczającym stopniu wymiaru lokalnego i regionalnego i **usilnie wzywa** prezydencję Rady, Parlament Europejski i Komisję, by w większym stopniu wzięły pod uwagę jego udział; **wyraża** również **ubolewanie** nad faktem, iż Komisja Europejska nie uwzględnia w swoim programie całorocznych prac wartości dodanej, jaką stanowi zapobiegawcza konsultacja z samorządami lokalnymi i regionalnymi w kwestii przestrzegania zasady pomocniczości;

11. **domaga się** wyraźnego włączenia swoich przedstawicieli w minimalne procedury konsultacji, jak to ma miejsce w przypadku przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

12. **z zadowoleniem przyjmuje** wprowadzenie nowej metody analizy oddziaływania dla wszystkich większych inicjatyw Komisji Europejskiej, **stwierdza** wszakże, iż nie uwzględnia ona w sposób zadowalający wymiaru oddziaływania na władze lokalne i regionalne;

13. **wzywa** Komisję Europejską do wznowienia procedury podpisywania konwencji i umów trójstronnych oraz do rozszerzenia tego instrumentu na inne polityki wspólnotowe;

Nowy impuls dla strategii lizbońskiej

14. **z zadowoleniem przyjmuje** i — zgodnie ze stwierdzeniami, które zawarł już w swej rezolucji w sprawie odnowy strategii lizbońskiej — popiera znaczenie, jakie przywiązuje się w propozycjach rewizji strategii lizbońskiej do osiągnięcia założonych wyników. **Uważa** śródkresowy przegląd strategii za moment kluczowy — i to nie tylko dla strategicznego ukierunkowania polityki w danych dziedzinach, lecz również dla przyszłości sprawowania rządów na różnych szczeblach (multi-

level governance), które jest niezbędne do tego, by Unia Europejska mogła stawić czoła pojawiającym się przed nią wyzwaniom. Jeżeli nie umożliwi się podmiotom regionalnym i lokalnym uczestniczenia w tworzeniu i realizacji programu politycznego, to kosztem tego będzie nieosiągnięcie celów założonych w strategii;

15. **uważa**, że powodzenie strategii lizbońskiej zależy od zaangażowania politycznego podmiotów lokalnych i regionalnych w proces jej tworzenia i implementacji; **ubolewa** jednak, że władze lokalne i regionalne oraz Komitet Regionów nie zostały uwzględnione w nowym podejściu do zarządzania strategią lizbońską; **nalega** na uwzględnienie wymiaru lokalnego i regionalnego nie tylko w krajowych planach działania, lecz także podczas rozważania nowego podejścia do sposobu zarządzania; **wzywa** także Komisję Europejską do wzięcia pod uwagę wymiaru regionalnego w procesie kształtowania i implementacji strategii zarówno na szczeblu unijnym, jak i na szczeblu państw członkowskich;

16. **z zadowoleniem przyjmuje** koncepcję partnerstwa na rzecz rozwoju i zatrudnienia oraz leżące u jej podstaw główne założenia — działanie skoncentrowane, mobilizowanie poparcia dla zmian i upraszczanie sprawozdawczości. **Przestrzega** jednakże przed opieraniem lizbońskiego planu działania wyłącznie na działaniach na szczeblu państw członkowskich i szczeblu Wspólnoty oraz przed utratą z pola widzenia wyważonego podejścia do celów gospodarczych, rozwoju zrównoważonego oraz modernizacji i dalszego rozwoju europejskiego modelu społecznego; oprócz tego **jest zdania**, że nowy program społeczny powinien być integralną częścią społecznego filara strategii lizbońskiej.

Spółeczeństwo oparte na wiedzy

17. **z zadowoleniem przyjmuje** zapowiedź Komisji Europejskiej odnośnie unijnego programu ramowego badań, rozwoju technicznego i prezentacji na lata 2007-2013 (RP7) oraz programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji, mających na celu wzmocnienie wysiłków w kierunku osiągnięcia społeczeństwa opartego na wiedzy. Komitet Regionów **podkreśla** konieczność uwzględnienia w RP7 rozdziału regionalnego w celu stymulowania inicjatyw regionalnych, wnoszących wkład w tworzenie Europejskiego Obszaru Badawczego. **Podkreśla** również konieczność zapewnienia odpowiednich mechanizmów umożliwiających wszystkim regionom czerpanie korzyści ze wzmocnionych inwestycji w badania i innowacje poprzez interaktywne kształcenie;

18. **podziela** zdanie Komisji Europejskiej, że osiągnięcie celów UE w dziedzinie kształcenia ustawicznego ma zasadnicze znaczenie dla stworzenia w UE gospodarki opartej na wiedzy oraz **podkreśla**, że kształcenie ustawiczne należy postrzegać zarówno pod kątem konkurencyjności i rozwijania zdolności obywateli do uczestniczenia w życiu gospodarczym, jak i pod kątem rozwoju osobistego poprzez edukację i kształcenie zawodowe oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym i obywatelskim;

19. **zamierza** przyczynić się aktywnie do kształtowania nowej inicjatywy i 2010, kontynuującej plan działania e-Europa, która będzie stymulować działania na rzecz utworzenia ogólnoeuropejskiego obszaru informacyjnego oraz innowację poprzez inwestowanie w badania, rozwój i wdrażanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT). **Podkreśla** szczególnie potrzebę, aby wszystkie grupy społeczne czerpały korzyści z technologii, nie tylko jeśli chodzi o rozwój gospodarczy, ale także poprzez udział, przejrzystość oraz dostępność;

20. **oczekuje** na nowelizację przepisów regulujących sektor audiowizualny, a w szczególności dyrektywy „Telewizja bez granic”. Branża audiowizualna to nie tylko gałąź kultury o wielkim znaczeniu — służy ona także rozwijaniu wartości europejskich, rozwojowi regionalnej i lokalnej tożsamości kulturowej oraz przyczynia się do prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa demokratycznego;

Spójność terytorialna

21. **ponownie daje wyraz** swojemu przekonaniu, iż kryterium odniesienia dla programu prac Unii Europejskiej na rok 2005 musi pozostać wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty oraz zmniejszenia — powiększonych jeszcze przez ostatnie rozszerzenie — różnic między poziomami rozwoju różnych regionów, jak również zmniejszenia opóźnień najsłabiej rozwiniętych regionów;

22. **zobowiązuje się** udzielić poparcia realizacji tego priorytetu poprzez szeroką debatę na temat reformy polityki spójności, w trosce o większą koherentność między wspólnotowymi politykami sektorowymi silnie oddziałującymi na szczebel terytorialny a celem spójności;

23. **przypomina** o nierozzerwalności więzi między skuteczną polityką regionalną na szczeblu europejskim a implementacją agendy lizbońskiej. Realizacja polityki regionalnej UE, która uwzględni wszystkie regiony, będzie sprzyjała przyszłemu wzrostowi i konkurencyjności w każdym regionie Europy; konkurencyjność Unii zależy od konkurencyjności poszczególnych jej regionów;

24. **wyraża troskę** o przyszłość regionalnej pomocy publicznej, zwłaszcza związanej z polityką spójności, oraz **podkreśla** niebezpieczeństwo relatywizacji i zaniedbania celu konkurencyjności jedynie po to, by znaleźć minimalistyczny kompromis w negocjacjach nad perspektywami finansowymi; **wnosi** o wykluczenie wszelkich niespójności między celem spójności a regionalną pomocą publiczną udzielaną słabiej rozwiniętym regionom; **wzywa** Komisję Europejską, by zapewniła ramy zróżnicowania terytorialnego w zakresie uregulowań dotyczących pomocy państwa, żeby umożliwić celowe inwestycje publiczne w sytuacjach, gdy mogą one skorygować rzeczywiste dysfunkcje rynku w celu realizacji spójności terytorialnej;

25. **podkreśla** znaczenie solidarności dla powodzenia i pełnego zastosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Aby przekazanie regionom zadań i kompetencji wspólnoty lub państwa było sprawiedliwe i efektywne, musi mu towarzyszyć transfer zasobów i umiejętności — solidarność „pionowa” między centrum a peryferiami, lecz także solidarność „pozioma” między regionami silniejszymi (bogatszymi, wydajniejszymi, zdolniejszymi) a słabszymi;

26. **powtórnie wyraża** przekonanie, że rozwój infrastruktury transportowej jest zasadniczą dźwignią w procesie integracji europejskiej, gdyż ułatwia wymianę — źródło wzrostu gospodarczego, tworzy Europę bliską obywatelowi i przyczynia się do jej spójności terytorialnej. Dokonanie ponownego zrównoważenia środków transportu jest niezbędnym warunkiem trwałego rozwoju sieci transeuropejskich; szczególny nacisk należy położyć na regulację sektorów morskiego, kolejowego i lotniczego;

Rozwój zrównoważony

27. **wzywa** Komisję do uznania roli władz lokalnych i regionalnych w procesie kształtowania siedmiu strategii tematycznych w ramach szóstego programu działań na rzecz środowiska oraz **zachęca** ją do zbadania zalet szerszego stosowania porozumień na rzecz środowiska miejskiego lub porozumień trójstronnych jako uzupełnienia istniejącego prawodawstwa, na wzór rozwiązań zastosowanych w przypadku strategii tematycznej na rzecz środowiska miejskiego;

28. **z zadowoleniem odnotowuje** wejście w życie protokołu z Kioto oraz wzywa samorządy terytorialne do pełnego poparcia dla osiągnięcia celów określonych w tym protokole;

29. **popiera** strategiczne podejście Komisji do rozwoju obszarów wiejskich i **podkreśla**, że należy jasno ustalić, jakie korzyści wnoszą w tej dziedzinie strategia europejska oraz że to państwa członkowskie i samorządy terytorialne winny wspierać wprowadzanie w życie tej strategii w swej polityce wobec wsi i w polityce rozwoju obszarów wiejskich;

30. **opowiada się** za tym, by wniosek mający na celu wprowadzenie systemu solidarności i szybkiego reagowania sformułowany był w sposób kompleksowy, obejmujący wszystkie aspekty walki z klęskami żywiołowymi — w tym środki zapobiegawcze, służby ratunkowe i późniejszy monitoring — oraz by obejmował on metody służące integracji i koordynacji wysoko wyspecjalizowanych jednostek z różnych państw członkowskich i regionów;

31. **z zadowoleniem odnotowuje** inicjatywę na rzecz rozwoju zrównoważonego i **podkreśla** w szczególności, że wspólnotowe działania i fundusze na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego powinny generować efekty dźwigni na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;

32. **zachęca** UE, by stała się rzecznikiem zrównoważonego modelu produkcji i dystrybucji produktów spożywczych, który będzie dbał o zasoby ekologiczne, zachowanie różnorodności gatunków oraz jakość produktów i metod produkcji;

33. **wyraża zadowolenie** z uznania przez Komisję Europejską konieczności zaproponowania horyzontalnego i całościowego podejścia do polityki morskiej Unii Europejskiej;

Obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

34. **z zadowoleniem przyjmuje** wyrażony przez Unię Europejską zamiar konsolidacji obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, m.in. poprzez stosowanie metody wspólnotowej, i **popiera** wyznaczone przez Komisję Europejską strategiczne cele bezpieczeństwa obywateli;

35. **popiera** główne kierunki programu haskiego zmierzającego do umocnienia wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej; **ubolewa**, że w programie wdrażania wspomnianych polityk nie wymieniono zaangażowania samorządów lokalnych i regionalnych działających w UE oraz **usilnie wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia tego potencjału instytucjonalnego, politycznego i operacyjnego w planach działania, które będzie opracowywać na przestrzeni nadchodzących miesięcy;

36. **ponawia** zalecenie dotyczące korzystania z funduszy strukturalnych w celu wspierania i rozwijania instrumentów koniecznych do budowy obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz **wzywa** Komisję Europejską do wdrożenia wytycznych trzeciego raportu o spójności;

37. **z zadowoleniem przyjmuje** zwiększony nacisk położony na nasilenie walki z terroryzmem, podkreślając, że nie powinno to oznaczać w praktyce naruszania praw obywatelskich, oraz **wzywa** do włączenia władz lokalnych i regionalnych w planowane wzmacnianie struktur i potencjału w tej dziedzinie;

38. **wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia propozycji KR dotyczących nowego planu działania wspólnotowego na rzecz wspierania aktywnego obywatelstwa europejskiego;

Proces rozszerzania Unii Europejskiej

39. **przypomina** o swoim zaangażowaniu w proces rozszerzania UE, zwłaszcza w kontekście zapewnienia politycznego dialogu międzykulturowego pomiędzy przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych państw przystępujących i kandydujących;

40. **wzywa** Komisję Europejską do aktywniejszego wspierania procesu demokratycznej decentralizacji w procesie rozszerzania UE i polityce przedakcesyjnej; **zaleca** nasilenie

pomocy przedakcesyjnej w celu usprawnienia administracji na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz **zachęca** do wymiany doświadczeń na szczeblu lokalnym w zakresie dobrych praktyk i uczestnictwa w programie gmin bliźniaczych;

41. **uważa** za wskazane lepsze wyeksponowanie udziału demokracji lokalnej i regionalnej w procesie umacniania demokracji w zachodnich Bałkanach, którego warunkiem koniecznym jest ochrona mniejszości etnicznych;

42. **ubolewa** nad faktem, iż w porozumieniu o stabilizacji i stowarzyszeniu zawartym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Chorwacji nie przewidziano ustanowienia wspólnego komitetu konsultacyjnego Chorwacja-Komitet Regionów oraz **wzywa** Komisję Europejską do możliwie jak najszybszego zaproponowania praktycznego rozwiązania;

Polityka sąsiedztwa

43. **popiera** zaangażowanie Komisji Europejskiej w politykę sąsiedztwa i **w pełni podziela** jej zdanie w sprawie znaczenia tej polityki dla zapewnienia bezpieczeństwa, stabilności i dobrobytu na kontynencie europejskim;

44. **wzywa** Komisję Europejską do uwzględnienia udziału współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w projektowaniu zarówno nowych metod współpracy z krajami sąsiadującymi, jak również planów działania, a także **dopomina się** o dopuszczenie go do udziału w opracowywaniu, realizacji i ocenie tej polityki;

45. **z okazji** dziesiątej rocznicy deklaracji barcelońskiej **zachęca** konferencję EUROMED do przyznania samorządom szczebla lokalnego i regionalnego aktywniejszej roli w partnerstwie euro-śródziemnomorskim oraz **przypomina** o swej propozycji utworzenia organu reprezentującego zdecentralizowane organy terytorialne państw członkowskich i krajów partnerskich basenu Morza Śródziemnego;

46. **podkreśla** strategiczną rolę partnerstwa z Rosją oraz zasadność zbadania możliwości współpracy transgranicznej na szczeblu lokalnym i regionalnym z autonomicznym okręgiem kalininradzkim;

47. **uważa**, że Unia Europejska powinna wspierać procesy demokratyczne zachodzące w niektórych sąsiednich państwach, jak ostatnio na Ukrainie i w Gruzji, oraz **podkreśla** rolę współpracy w dziedzinie gospodarki, administracji i kultury, w której mogą uczestniczyć samorządy lokalne i regionalne państw unijnych;

48. **zobowiązuje** Przewodniczącego do przedstawienia niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej.

Bruksela, 24 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie redynamizacji Strategii Lizbońskiej

(2005/C 164/13)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając raport grupy wysokiego szczebla pod przewodnictwem Wima KOKA pt. „Podjąć wyzwanie. Strategia lizbońska na rzecz wzrostu i zatrudnienia” z listopada 2004 r.;

Uwzględniając komunikat Komisji w sprawie celów strategicznych 2005-2009: Europa 2010 partnerstwo na rzecz odrodzenia Europy — dobrobyt, solidarność i bezpieczeństwo ⁽¹⁾;

Uwzględniając komunikat Komisji w sprawie programu prac Komisji na rok 2005 ⁽²⁾;

Uwzględniając komunikat Komisji na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w marcu 2005 r.: „Partnerstwo na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Nowy start Strategii Lizbońskiej” ⁽³⁾;

Uwzględniając własną opinię z dnia 29 września 2004 r. w sprawie przeglądu śródkresowego strategii lizbońskiej (CdR 152/2004);

Uwzględniając własną opinię z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie komunikatu Komisji: „Nauka i technologia: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy — kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej” (CdR 194/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Budowanie wspólnej przyszłości; wyzwania dla polityki i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013” (CdR 162/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Zintegrowany Program działań w zakresie kształcenia ustawicznego (CdR 258/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie społecznego wymiaru globalizacji (CdR 328/2004);

a także mając na uwadze, że samorządy terytorialne stanowią władzę kompetentną do realizacji znaczącej części polityk UE;

a także mając na uwadze, że jeśli samorządy terytorialne przyczynią się do ustalenia priorytetów UE, pomoże to znacznie we wzmocnieniu demokratycznej legitymizacji polityk UE;

przyjął na 58 Sesji Plenarnej, odbywającej się w dniach 23 i 24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 24 lutego) niniejszą rezolucję:

Cele strategii lizbońskiej

1. **potwierdza** swoje poparcie dla strategii lizbońskiej, której wdrażanie stanowi priorytetową strategię polityczną Unii Europejskiej w perspektywie 2010 roku;

2. **przyjmuje** z zadowoleniem miejsce przyznane strategii lizbońskiej w pięcioletnim planie priorytetów Komisji Europejskiej na lata 2005-2009;

3. **przypomina**, że realizacja celów z Lizbony ⁽⁴⁾ wymaga ogólnej strategii — przy jednoczesnym zaangażowaniu państw członkowskich — zmierzającej do zwiększenia wzrostu gospodarczego i stworzenia nowych miejsc pracy w szczególności poprzez przyspieszenie reform strukturalnych w celu wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności oraz poprzez sfinali-

zowanie rynku wewnętrznego; poprzez modernizację europejskiego modelu społecznego dzięki inwestowaniu w zasoby ludzkie i walce ze społecznym wykluczeniem; poprzez stworzenie warunków zdrowej ewolucji gospodarki oraz korzystne perspektywy wzrostu dzięki rozsądnemu dozowaniu polityk makroekonomicznych; jak również poprzez wspieranie gospodarki opartej na wiedzy, za pomocą polityk lepiej odpowiadających potrzebom społeczeństwa informacyjnego i B&R; poprzez wzmocnienie spójności regionalnej w jej ramach ⁽⁵⁾;

4. **podkreśla**, iż propozycje w tej dziedzinie nie przyniosą efektów, jeżeli nie zostaną podjęte strategiczne działania na rzecz promowania praw i równości szans mężczyzn i kobiet we wszystkich sferach ich życia;

⁽¹⁾ COM(2005) 12, z dnia 26 stycznia 2005 r.

⁽²⁾ COM(2005) 15, z dnia 26 stycznia 2005 r.

⁽³⁾ COM (2005) 24, z dnia 2 lutego 2005 r.

⁽⁴⁾ Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej zebranej w Lizbonie w dn. 23-24 marca 2000 r., pkt 5.

⁽⁵⁾ Punkt 6 konkluzji.

Realizacja celów strategii lizbońskiej, wiarygodna polityka spójności oraz dostosowane do tych ambicji ramy finansowe — nierozdzielny tryptyk

5. **z zadowoleniem przyjmuje** zobowiązanie się Komisji do zaproponowania celów i instrumentów przyszłej polityki spójności, zapewniających spójność ze strategią lizbońską, **pozostając** jednocześnie **przekonany**, że zobowiązania te staną się faktem wyłącznie, jeśli Unia Europejska otrzyma odpowiednie środki;

6. **odnotowuje** apel Komisji Europejskiej do europejskich samorządów lokalnych i regionalnych, by w ramach polityki funduszy strukturalnych uczestniczyły w przygotowywaniu projektów, które pozwolą na zsynchronizowanie jej ze strategią lizbońską⁽¹⁾;

7. **jest zdania**, że unijne polityki strukturalne stanowią pierwszorzędną przykładową wartość dodaną polityki europejskiej. Inwestycje UE w badania i rozwój, wymianę transgraniczną oraz projekty dotyczące infrastruktury, idą w stronę podejścia partnerskiego zawartego w strategii lizbońskiej, mającego na celu wzmocnienie wzrostu, konwergencji, konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju;

8. **wzywa** instytucje europejskie do skoncentrowania się na skutecznym stosowaniu istniejących decyzji i do uniknięcia rozpoczynania nowych procesów lub ustalania nowych celów. Strategia lizbońska nie może służyć uzasadnianiu na wszelkie sposoby nowych wspólnotowych propozycji legislacyjnych, jako że nie zwalnia ona z konieczności podstawy prawnej zapisanej w Traktatach i przestrzegania zasad dobrego sprawowania rządów;

Wdrożenie strategii lizbońskiej: na rzecz spójniejszych i bardziej demokratycznych rządów gospodarczych i społecznych

9. **żałuje**, iż podejście Komisji skupia się wyłącznie na stosunkach między władzami centralnymi i państwami członkowskimi, a władze lokalne i regionalne nie mogą w nich uczestniczyć na drodze bezpośrednich kontaktów na szczeblu europejskim. Realizacja narodowych planów działania oraz ich stworzenie pozostawiono właściwie wyłącznie państwom członkowskim; uznając, że jedną z przyczyn opóźnienia w realizacji Agendy Lizbońskiej jest brak prawdziwego zdecentralizowanego podejścia, **ponawia** wniosek o bardziej intensywne i mocniej zdecentralizowane wdrażanie strategii lizbońskiej, w myśl konkluzji Rady Europejskiej z Lizbony, stwierdzających, że „przyjęte podejście (do wdrażania strategii lizbońskiej) będzie całkowicie zdecentralizowane, zgodnie z zasadą pomocniczości: Unia, państwa członkowskie, samorządy regionalne i lokalne oraz partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie zostaną czynnie włączeni do różnych form partnerstwa⁽²⁾”;

10. **uważa**, że reformy strukturalne oraz finalizacja tworzenia jednolitego rynku, konieczne do realizacji celów lizbońskich, nie powinny odbywać się kosztem spójności społecznej, a co za tym idzie, powinny im towarzyszyć zasadnicze inwestycje w dziedzinie gospodarki, edukacji i polityki społecznej;

11. **podkreśla**, że cele strategii lizbońskiej można osiągnąć jedynie jeśli stosowane środki zapewnią jak najszerszy udział obywateli europejskich w gospodarce UE, a także zaleca, by aktywny udział obywateli oraz usuwanie barier utrudniających ten udział stanowiły nadrzędną zasadę każdej polityki gospodarczej;

12. **przypomina**, że modernizacja europejskiego modelu socjalnego poprzez inwestycje w zasoby ludzkie i walkę z wykluczeniem społecznym jest podstawą wdrażania strategii lizbońskiej. W związku z tym Komitet Regionów jest zaniepokojony brakiem odniesienia w dokumencie Komisji do systematycznej walki z wykluczeniem społecznym;

13. **uważa**, że debata nad przyszłością agendy społecznej powinna wpisać się w ramy nadawania nowej dynamiki strategii lizbońskiej, przy czym główny punkt ciężkości działań państw członkowskich musi koncentrować się na tworzeniu nowych miejsc pracy i walce z trudnościami w zatrudnieniu, które w niewspółmiernym stopniu są udziałem kobiet, pracowników podeszłych wiekiem, niewykwalifikowanych czy imigrantów. Co więcej, aby zwiększyć ilość i jakość nowych miejsc pracy, należy kontynuować działania w celu utworzenia całkowicie mobilnego europejskiego rynku pracy;

14. **zaleca**, by do wszystkich polityk włączać aspekty ochrony środowiska;

15. **ponownie wyraża** życzenie, aby taką samą wagę przykładano do wszystkich trzech filarów strategii lizbońskiej — gospodarczego, społecznego i środowiskowego — by w centrum uwagi znajdowała się jakość życia;

16. **podkreśla** zasadniczą rolę przedsiębiorczości i innowacyjności. Wzywa do ograniczenia biurokracji, aby zachęcać do podejmowania inicjatyw gospodarczych, a także do prowadzenia kampanii informacyjnych, aby promować wizerunek przedsiębiorcy, walczyć z piętnem porażki i wzmacniać europejskiego ducha przedsiębiorczości;

17. **uważa**, że zasadniczą słabość strategii lizbońskiej tkwi w jej wdrażaniu, w szczególności na poziomie państw członkowskich. Aby zaradzić tej sytuacji, należy lepiej ukierunkować, zwiększyć przejrzystość i demokratyczność procesu lizbońskiego. Komitet Regionów popiera postulaty⁽³⁾ przeprowadzenia europejskiej kampanii informacyjnej w celu zapoznania obywateli z kalendarium lizbońskim oraz jego wpływem na ich życie codzienne;

⁽¹⁾ Strona 11 (EN), COM 2005 (24).

⁽²⁾ Punkt 38 konkluzji.

⁽³⁾ Sformułowane przez „Grupę roboczą wysokiego szczebla ds. przyszłości polityki społecznej w rozszerzonej Europie”.

18. jeśli Rada przyjmie propozycję Komisji, aby wyznaczyć osoby odpowiedzialne za strategię lizbońską na szczeblu krajowym bez tworzenia nowych struktur administracyjnych, KR **weszwie** te osoby do ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi i regionalnymi;

19. **żałuje**, iż Komisja nie przewiduje przeprowadzania oceny porównawczej ani sporządzania list rankingowych, w ten sposób utrudniając ocenę i analizę porównawczą działań reformatorskich w państwach członkowskich. Stworzenie list rankingowych oraz analiza obecnych mocnych i słabych stron na poziomie krajowym — oraz jeżeli jest to konieczne także regionalnym — poprawiłyby konkurencyjność oraz zwiększyłyby nacisk na osiąganie znaczących postępów w procesie wdrażania reform;

20. **przyjmuje z zadowoleniem** propozycję Komisji, aby zastąpić istniejący nadmiar raportów rocznych jednym rocznym raportem strategicznym. **Wzywa** państwa członkowskie do włączenia samorządów lokalnych i regionalnych w tworzenie własnych planów narodowych celem uwzględnienia specyfiki oraz priorytetów lokalnych i regionalnych przy wdrażaniu strategii lizbońskiej;

21. **ubolewa**, że nie udało się za pomocą strategii Komisji zintegrować działań władz na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz że współpraca nawiązana w ramach tej metody ogranicza się zasadniczo do szczebla międzyrządowego. Wymaga w związku z tym, aby Komisja przedstawiła propozycję mającą na celu zreformowanie otwartej metody koordynacji, aby umożliwić włączenie do niej władz lokalnych i regionalnych. Zgodnie z duchem Białej księgi nt. dobrego sprawowania rządów, Komitet Regionów **wzywa** również Komisję do konsultacji przed ogłaszaniem opinii przewidzianych w niniejszym dokumencie;

22. **przypomina** również, że w ramach inicjatywy „Ustanawiać lepsze prawa” Komisja zobowiązała się do opracowania narzędzia analizy oddziaływania propozycji ustawodawczych w aspekcie socjoekonomicznym i środowiskowym, jak również do załączania do każdej propozycji dokumentu opisującego jej działanie w aspekcie subsydiarności. Komitet Regionów z najwyższym zainteresowaniem oczekuje realizacji powyższych inicjatyw;

Synchronizacja strategii lizbońskiej z reformą paktu stabilizacji i wzrostu

23. **utrzymuje**, że Unii Europejskiej nie uda się osiągnąć wymaganego poziomu wzrostu zatrudnienia i spójności społecznej, jeśli europejski rozwój na poziomie makroekonomicznym w państwach członkowskich nie zostanie zsynchronizowany ze strategią lizbońską oraz jeśli nie poprawi się spójności wspólnotowych instrumentów gospodarczych;

24. **podziela** zdanie, że cel paktu stabilizacji i wzrostu (PSW), przy jednoczesnym przestrzeganiu rozporządzeń Trak-

tatu WE ⁽¹⁾, może w perspektywie długoterminowej lepiej uwzględniać skutki wynikające z koniunktury gospodarczej oraz możliwości budżetu; uważa, że „ogólna ocena”, do której odnosi się art. 104.6 Traktatu WE powinna zostać sprecyzowana tak, aby wziąć pod uwagę w perspektywie długoterminowej inwestycje władz publicznych związane z wdrażaniem strategii lizbońskiej, a także **proponuje** dokonanie rewizji paktu stabilizacji i wzrostu, mając na celu zwiększenie jego elastyczności i uwzględnienie różnorodności uwarunkowań gospodarczych poszczególnych państw członkowskich UE. Powinno się tego dokonać bez szkody dla dyscypliny w zakresie przestrzegania kryteriów paktu oraz bez wyłączenia pewnych wydatków z rachunku deficytu budżetowego;

25. **przyjmuje** natomiast propozycję Komisji Europejskiej mającą na celu zwiększenie kwoty środków finansowych przeznaczonych na rozwój sieci transeuropejskich, przywiązując tym samym wagę priorytetową do projektów transnarodowych wspierających intermodalność oraz zastosowanie trwałych środków transportu, wzięwszy pod uwagę, że pomoże to skonfrontować się z problemem wzrostu ruchu drogowego i przepływu handlowego;

Wkład usług użyteczności publicznej w nadanie strategii lizbońskiej nowej dynamiki

26. **wyraża zadowolenie**, że Komisja uznała za słuszne obawy, wyrażane szczególnie przez Komitet Regionów ⁽²⁾, w sprawie zastosowania zasady kraju pochodzenia w projekcie dyrektywy dotyczącej usług ⁽³⁾;

27. **żałuje**, że Komisja nie nadaje konkretnej kontynuacji Białej księdze nt. usług użyteczności publicznej ⁽⁴⁾;

28. **uznaje za konieczne** skoncentrowanie się, w dziedzinie pomocy publicznej, na zwiększeniu znaczenia horyzontalnych celów wspólnotowych, takich jak zatrudnienie, rozwój regionalny, środowisko, szkolenia oraz badania, w tym poprzez promocję innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw. Zamiast dążyć do ilościowego ograniczenia pomocy publicznej, UE winna położyć nacisk na dostarczanie lepszej pomocy państwa przy długoterminowym świadczeniu wysokiej jakości usług;

29. **popiera** także przeprowadzanie analiz oddziaływania w celu lepszego ukierunkowania pomocy publicznej mającej niewielki wpływ na konkurencję i na handel na poziomie UE, ale mogącej zaradzić prawdziwym słabościom rynku, przyczynić się do rozwoju zapóźnionych regionów oraz promować przedsiębiorczość. Komitet Regionów zachęca wreszcie Komisję do dalszych wysiłków w kierunku zagwarantowania samorządom lokalnym i regionalnym większego bezpieczeństwa prawnego i przejrzystości finansowania oraz zarządzania usługami użyteczności publicznej;

⁽¹⁾ CdR 154/2004 końcowy.

⁽²⁾ COM (2005) 24, str.18.

⁽³⁾ COM (2005) 24, str.18.

⁽⁴⁾ Art. 104.6 TWE i protokołu w sprawie nadmiernego deficytu.

Ambicja stworzenia europejskiej przestrzeni wiedzy

30. **przylacza** się do apelu Komisji na rzecz utworzenia na szczeblu regionalnym i lokalnym biegunów innowacyjności, które miałyby połączyć w sieć innowacyjne małe i średnie przedsiębiorstwa, uniwersytety oraz odpowiednie struktury finansowe i komercyjne;

31. **popiera** projekt paktu dla wiedzy, mającego na celu odnowienie wspólnego zobowiązania Unii i Państw Członkowskich na rzecz rozwoju badań, innowacyjności i oświaty. Celem tego paktu byłoby zgrupowanie rozmaitych programów w tej dziedzinie i ustalenie ograniczonej listy ściśle określonych celów, w realizację których zaangażowani byłiby aktywni uczestnicy polityki na rzecz wiedzy w Europie. **Proponuje**, by państwa członkowskie w przyszłości przeznaczały na badania 3 % swojego PKB. **Nalega**, aby wszystkie sfery rządowe podejmowały działania, które zachęcą studentów do rozpoczęcia kariery naukowej;

32. **podkreśla** szczególnie istotną rolę samorządów lokalnych i regionalnych w urzeczywistnianiu zintegrowanej koncepcji oświaty i kształcenia przez całe życie, skierowanej do społeczeństwa opartego na wiedzy. Innowacyjna kultura pracy a także nauka języków obcych, które konieczne są dla promowania mobilności, stanowią zasadnicze elementy tej koncepcji;

33. **podkreśla**, że znaczący element strategii lizbońskiej stanowi różnorodność instrumentów podatkowych i **wzywa** państwa członkowskie do stworzenia konkurencyjnych

korzyści podatkowych w celu zwiększenia inwestycji ze strony sektora prywatnego, w tym dotyczących inwestycji w badania;

34. **popiera** wprowadzenie europejskiego paktu dla młodzieży, koncentrującego się na problemach bezrobocia oraz integracji społecznej i zawodowej;

35. **wzywa do** wdrożenia europejskiego programu dotyczącego starzenia się populacji, biorąc pod uwagę wykorzystanie doświadczenia i wiedzy starzejącej się populacji Europy.

Globalny kontekst strategii lizbońskiej

36. **ocenia**, że strategia lizbońska nie może odnieść sukcesu, jeśli Unia Europejska nie wypowie się, na forum instytucji międzynarodowych, za ujęciem w ramy globalizacji, poprzez skuteczniejsze i sprawiedliwsze zasady w dziedzinie konkurencji, praw społecznych, środowiska i własności intelektualnej;

37. **uważa**, iż imigracja z państw trzecich może stanowić okazję do nadania większej dynamiki gospodarce europejskiej i dostarczania jej nowych pomysłów, i uznaje zaangażowanie Komisji w przedstawienie bardziej przemyślanego podejścia do legalnej migracji;

38. **zobowiązuje** swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej.

Bruksela, 24 lutego 2005r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB